

VODNE PTICE IN UJEDE CERKNIŠKEGA POLJA (JUŽNA SLOVENIJA) V LETIH 2007 IN 2008, S PREGLEDOM ZANIMIVEJŠIH OPAZOVANJ DO KONCA LETA 2010

Waterbirds and raptors of Cerknica polje (southern Slovenia) in 2007 and 2008, with an overview of interesting observations till the end of 2010

DEJAN BORDJAN

Nacionalni inštitut za biologijo, Večna pot 111, SI-1000, Ljubljana, e-mail: dejan.bordjan@gmail.com

Between the end of February 2007 and mid-February in 2008, 73 systematic surveys of waterbirds and raptors were carried out during 10-day periods at Cerknica polje (Southern Slovenia). The main objectives of our research were: to ascertain the abundance and temporal dynamics of the species occurring here, to specify their status, to make a comparison with the past period of systematic data gathering in the 1991–1992 period, to present estimates of the breeding, migrating and wintering populations, as well as to make, on these bases, a nature-conservancy evaluation of the area. Other ornithological data, acquired till the end of 2010, were gathered as well. Between the beginning of May and the beginning of September 2007, the water in the area virtually ran dry (it was retained only in the channels of the streams), while the surface itself was partially or fully icebound from mid-November 2007 till the beginning of February 2008. By the end of 2010, a total of 129 waterbird and raptor species were recorded at Cerknica polje, while in the 2007–2008 period 83 were registered. Dynamics of the species occurrence with more than nine observations made in the area is presented in a greater detail in the species overview. The breeding status was held by 27 bird species, while further seven were forage guests that bred in the vicinity of the study area. Most of the species (118) had the status of passage visitor, whereas those with the status of summer visitor (34) and winter visitor (40) were fewer. Among the recorded species, 34 were accidental and 21 rare visitors. There were 16 winter and seven summer residents, while year-round residents were six. In all 10-day periods of the research period, four species were recorded: Mallard *Anas platyrhynchos*, Grey Heron *Ardea cinerea*, Buzzard *Buteo buteo* and Kestrel *Falco tinnunculus*. In more than 90% of 10-day periods, the Great Egret *Ardea alba* was recorded as well. In the 2007–2008 period, two species were eudominant (Mallard 27.2%, Buzzard 10.1%), whereas another two were dominant (Garganey *Anas querquedula* 7.4%, Coot *Fulica atra* 6.4%). Most individuals were registered at the end of March and in early April (up to 1,978 ind.), whereas the greatest numbers of species (48) were recorded in mid-April. Between May and August, the numbers of individuals and species were low owing to the dried up lake. The smallest area of occurrence was occupied by the Cormorant *Phalacrocorax carbo* and a group of ducks of the genera *Aythya*, *Bucephala* and *Mergellus*. Gulls, egrets, herons, waders, harriers *Circus* sp. and the Red-footed Kestrel *Falco vespertinus* occurred in the greater part of the research area. 10 breeders fulfilled the criteria of the species of the greatest conservation importance, two of which (Ferruginous Duck *Aythya nyroca* and Curlew *Numenius arquata*) are species of global conservation concern, whereas seven are of conservation concern on a European scale. Among non-breeders, 14 waterbird species and raptors occurred in significant numbers (> 0.1% biogeographical population), five of which occurred at least occasionally with more than 1% of their biogeographical population. Two species (Red-necked Grebe *Podiceps grisegena* and Snipe

Gallinago gallinago) breed in Slovenia only at Cerknica polje, while further six species have here at least 40% of their Slovenian breeding population.

Ključne besede: vodne ptice, ujede, številčnost, dinamika pojavljanja, naravovarstveno vrednotenje, Cerknško polje, Slovenija

Key words: waterbirds, raptors, abundance, occurrence dynamics, nature-conservancy evaluation, Cerknica polje, Slovenia

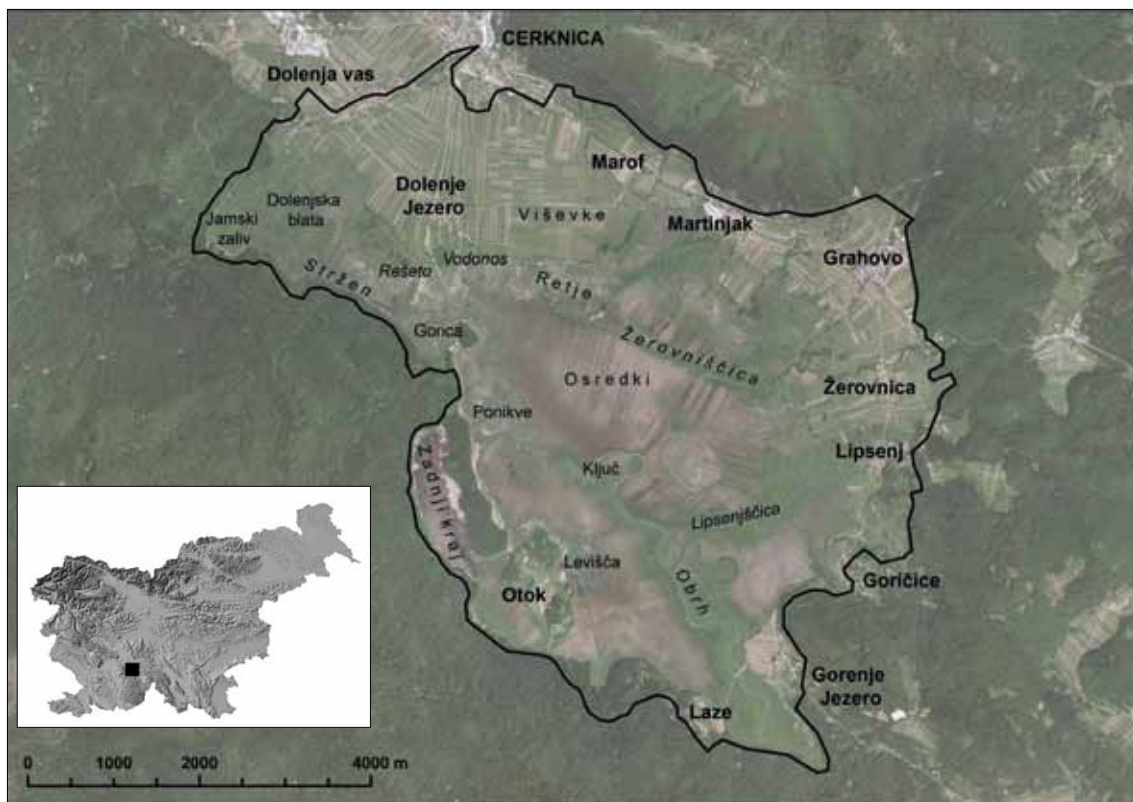
1. Uvod

Ob celostnih popisih avifavne Slovenije, opravljenih v okviru zbiranja podatkov za Ornitološki atlas Slovenije (GEISTER 1995A) in Zimski ornitološki atlas Slovenije (SOVINC 1994), so bile nekoliko obsežnejše raziskave ptic opravljene tudi na več manjših območjih po Sloveniji. Največ prispevkov predstavlja zabeležene vrste s pripisom datumov opazovanj in številom osebkov, npr. za nekdanje glinokope Bobovek pri Kranju (GEISTER 1983), Sečoveljske soline (GREGORI 1976, JANČAR 1995), Spodnje Posavje (GREGORI 1992, TRONTEJL & VOGRIN 1993, VOGRIN & HUDOKLIN 1993, VOGRIN & SOVINC 1993, HUDOKLIN & ŠERE 1996, KLENOVŠEK 1998), Volčeske travnike (ŠTUMBERGER 1994), odsek reke Save pri Ljubljani (KOŠIR 1997), Hraške mlake (CIGLIČ & TREBAR 1998), Kozjanski park (JANČAR & TREBUŠAK 2000) in Šaleška jezera (GREGORI & ŠERE 2005). Podatki v teh delih so bili pogosto zbrani nesistematično ter vključujejo samo eno leto ali celo samo en letni čas (sezono) raziskave, čeprav so med njimi tudi takšna, ki zajemajo daljša časovna obdobja. Kljub temu, da to ni bil njihov osnovni cilj, vsaj nekoliko predstavijo tudi dinamiko pojavljanja posameznih vrst. Doslej je bilo za območje Slovenije objavljenih že več prispevkov, ki dajejo vpogled v dnevno (BOŽIČ 1992B, MIHELIČ & BRAJNIK 2006), sezonsko (GEISTER 1987, GJERKEŠ 1987, BIBIČ 1987 & 1992, TRILAR 1990) ali letno dinamiko številčnosti ptic posameznih območij (ŠERE 1982, ŠTUMBERGER 1997, 1998, 1999, 2000, 2001B, 2002 & 2005, BOŽIČ 2005A, 2006, 2007, 2008A, 2008B & 2010). Ob teh je veliko tudi prispevkov o dinamiki selitve posameznih vrst (ŠTUMBERGER 1981 & 1991, VOGRIN 1991, 1997, 1998A, 1998B & 1998C, GJERKEŠ & LIPEJ 1992, GEISTER 1995B, VOGRIN & ŠORGO 1995, VOGRIN & VOGRIN 1995, VOGRIN *et al.* 1995, GEISTER 1997, KMECL *et al.* 1997, BOŽIČ 1998A, POLAJNAR & BORDJAN 2005), med katerimi prevladujejo vodne ptice. Najpopolnejšo sliko dinamike pojavljanja dajejo sistematično zbrani podatki raziskav, ki so trajale več let. Takšne raziskave so bile opravljene na naslednjih

območjih: jezera v Pesniški dolini (GREGORI 1989), Zbiljsko in Trbojsko akumulacijsko jezero (TRONTEJL 1992), Cerknško jezero (KMECL & RIŽNER 1993), akumulacije na reki Dravi (BIBIČ 1988), ribnik Vrbje pri Žalcu (VOGRIN 1996A), Žovneško jezero (VOGRIN 2005), Ljubljansko barje (TOME *et al.* 2005), Blejsko in Bohinjsko jezero ter akumulacija Moste (JANČAR *et al.* 2007) in nazadnje zadrževalnik Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A).

Zgodovinske raziskave ptic Cerknškega jezera segajo stoletja v preteklost (GEISTER 1993). Prvo novejšo raziskavo avifavne je opravil GREGORI (1979), ki je skupaj zabeležil 153 vrst, od tega 62 vrst vodnih ptic in ujed. Prvi celostni pregled številčnosti in dinamike preleta ter prezimovanja vodnih ptic in ujed, ki zajema leti 1991 in 1992 ter zanimivejše podatke pred tem obdobjem, podajata KMECL & RIŽNER (1993). Istočasno je bil objavljen tudi pregled gnezdičk Cerknškega jezera, vključno z vodnimi pticami in ujedami (POLAK 1993). Po letu 1993 je bilo opravljenih nekaj sistematičnih popisov (KUS 2001, POLAK *et al.* 2004, BORDJAN 2007A), ki pa z izjemo popisa kosca in vsakoletnega januarskega štetja vodnih ptic (ŠTUMBERGER 1997, 1998, 1999, 2000, 2001B, 2002 & 2005, BOŽIČ 2005A, 2006, 2007, 2008A, 2008B & 2010) niso obravnavale vodnih ptic ali ujed. V tem času je bilo objavljenih tudi veliko naključnih zanimivejših opazovanj, večinoma redkih vrst (KMECL & RIŽNER 1992A, 1992B, 1992C, 1992D, 1992E, 1995A, 1995B & 1996, SOVINC 1993, RUBINIČ 1993 & 1994A, 1994B, 1994C & 1994D, FEKONJA 1996 & 2007, KUS 1996A & 1996B, BOŽIČ 1997, SENEGAČNIK *et al.* 1998, LEGIŠA 1999, KEBE 2000, 2004, 2007A & 2007B, DENAC *et al.* 2001, KMECL 2001 & 2007, SZYMANSKI 2002A, 2002B & 2002C, VREZEC & ELERŠEK 2003, DENAC 2005, TOUT 2005, BORDJAN 2007C, 2007D & 2007E, BRINKE & VIKTORA 2008, ŠKOBERNE 2008 & 2010, BORDJAN & BOŽIČ 2009B, ŠKOBERNE & BOŽIČ 2010), vendar sistematičnih popisov številčnosti vodnih ptic in ujed do pričujoče raziskave ni bilo več.

Glavni cilj raziskave je bil ugotoviti številčnost,

Slika 1: Cerkniško polje s Cerkniškim jezerom in prikazom območja raziskave, maj 2009 (ortofoto © Geodetska uprava Republike Slovenije)

Figure 1: Cerknica polje with Lake Cerknica, and delineation of the study area, May 2009 (orthophoto © Surveying and Mapping Authority of the Republic of Slovenia)

status in dinamiko pojavljanja vseh vodnih ptic in ujed ter zabeležiti morebitne spremembe v njihovem pojavljanju petnajst let po prvem pregledu na Cerknškem jezeru.

2. Območje raziskave

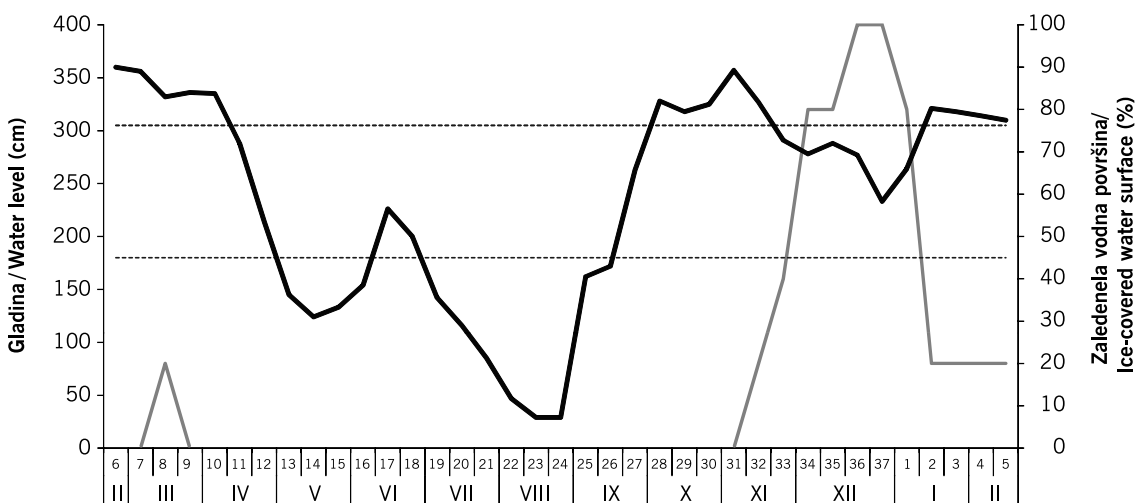
2.1. Meje območja

Območje raziskave je, z izjemo skrajnega SZ dela med Cerknico, Dolenjo vasjo, Podskrajnikom in Zelšami, obsegalo celotno območje Cerknškega polja. Na jugu in zahodu območje raziskave omejujeta cesta Cerknica–Dolenja vas ter cesta ob Jamskem zalivu in Zadnjem kraju do naselja Laze pri Gorenjem Jezeru. Na vzhodnem in severnem robu območje omejuje sklenjen gozdni rob od naselja Laze pri Gorenjem jezeru, mimo Grahovega do Cerknice (slika 1). Tako poleg Cerknškega jezera (v nadaljnjem tekstu jezero) območje raziskave vključuje tudi pretežno odprte

površine preostalega dela Cerknškega polja, travnato vznožje Slivnice ter zračni prostor nad gozdnatim pobočjem Javornikov med jezerom in prej omenjeno cesto do Laz pri Gorenjem Jezeru. Na območju raziskave leži več naselij (Dolenja vas, Dolenje Jezero, Otok, Laze pri Gorenjem Jezeru, Gorenje Jezero, Goričice, Lipsenj, Žerovnica, Grahovo, Martinjak, Marof), vendar to ne vključuje mesta Cerknica. Območje vključuje več potokov (Cerknjščica – od Cerknice do izliva, Obrh oz. Stržen, Lipsenjščica, Žerovniščica, Grahovščica, Martinjščica, Goriški brežiček, Tresenc, Mrzlik, potok Marije Magdalene), ki postanejo izrazitejši ob nižji gladini in presahlem jezeru. Podrobnejši opis značilnosti območja raziskave je podan v POLAK (1993) in KUS (2001).

2.2. Vodni režim Cerknškega jezera

Cerkniško jezero je presihajoče jezero (KRANJC 2002) in prav dinamika praznjenja in polnjenja odločilno

Slika 2: Gladina Cerkniškega jezera, merjena pri Dolenjem Jezeru (črna črta) (ARSO 2012), in odstotek zaledenene vodne površine (siva črta) med koncem februarja 2007 in sredino februarja 2008. Prekinjeni vodoravni črti ponazarjata gladino, pri kateri voda prestopi struge potokov na območju Cerkniškega polja (spodnja), in gladino, pri kateri voda pokriva približno polovico običajne površine poplav pri koti 550 m (zgornja) (KRANJČ 2002).

Figure 2: Water level of Lake Cerknica measured at Dolenje Jezero (black line) (ARSO 2012), and percentage of frozen water surface (grey line) between end of February 2007 and mid-February 2008. Dotted horizontal lines delineates the level at which water breaks the streams's channels in the area of Cerknica polje (lower), and the level at which water covers ca. half of the usual flooded area at a height of 550 m a.s.l. (upper) (KRANJČ 2002).

vpliva na pojavljanje in številčnost vodnih ptic in ujed. V spomladanskih in jesenskih mesecih je navadno poplavljen, poleti in pozimi pa je suho. Pri tej dinamiki lahko nastanejo odkloni, tako da je pozimi veliko vode in jeseni manj. V primerjavi z letoma 1991 in 1992 (KMECL & RIŽNER 1993) je jezero leta 2007 zelo hitro presahnilo in že v začetku maja je voda ostala samo še v jezovih v Rešetu in Retju ter v potokih. Izjema je Stržen, katerega voda je poniknila v ponor v Ponikvah in je del od Ponikev do Gorice ostal suh. Voda se je dvignila šele septembra in se zadržala celotno zimo (slika 2), vendar v zimi 2007/2008 ni dosegla gladin iz let 1991 in 1992 (KMECL & RIŽNER 1993). Med sredino novembra 2007 in začetkom januarja 2008 je bil večji del vodne površine zaledenel, v manjši meri pa tudi marca (slika 2).

3. Metode

3.1. Metoda popisa

Popise vodnih ptic in ujed sem sistematično opravljal med 20. 2. 2007 in 19. 2. 2008. Za potrebe raziskave sem leto razdelil na petdnevna obdobja (pentade) in v vsaki skušal napraviti po en popis. Ker je nekaj pentad ostalo nepopisanih, sem pri obdelavi podatkov uporabil razdelitev leta na dekade, enako, kot je

opisano v BORDJAN & BOŽIČ (2009A). Tako sta bila v večini dekad opravljena po dva popisa. V opazovalnem obdobju 2007/2008 ena dekada (18.) ni bila popisana, tri (13., 17. in 37.) so bile popisane samo enkrat. V treh dekadah (7., 9. in 11.) sem poleg dveh celostnih popisov napravil še po en nepopoln popis. Skupaj sem opravil 68 celostnih in tri nepopolne popise.

Popisoval sem iz 21 točk, med katerimi sem se večinoma premikal z avtomobilom. Za popise sem uporabil točke, ki jih na zemljevidu prikazujeta KMECL & RIŽNER (1993), in jim dodal še naslednje nove popisne točke: razgledišče nad Jamskim zalivom, severni del Zadnjega kraja, nad Kotlom v Zadnjem kraju, zahodno od naselja Laze pri Gorenjem Jezeru, sotočje Obrha in Zemuna in pod Martinjakom. Ko je jezero presahnilo, sem daljšo pot ob Lipsenjščici do točke 21 opravil peš (slika 3), s pomočjo avtomobila pa sem popisal še travnike med Marofom, Dolenjim jezerom, Cerknico in Dolenjo vasjo. Skupaj je popis trajal 4–6 ur. Navadno sem popis pričel z Dolenjskimi blati, nadaljeval z razglediščem nad Jamskim zalivom ter nato po JZ strani območja raziskave proti Gorenjemu Jezeru in po SV strani nazaj. Nazadnje sem popisal travišča med Marofom, Dolenjim Jezerom in Cerknico.

Sistematično sem popisoval vse vrste vodnih ptic in ujed, ki sem jih ob vsakem popisu skušal čim natančneje prešteti in, če je le bilo mogoče,

ugotoviti njihovo starost in spol. Poleg skupin in vrst omenjenih v BORDJAN & BOŽIČ (2009A) med vodne ptice prištevam tudi močvirsko uharico *Asio flammeus*. Popisoval sem praviloma v jutranjem času, pri čemer pa nisem uporabljal posebnih metod za popis težko odkrивnih in nočno aktivnih vrst. Izjema so popisi pepelastih lunjev *Circus cyaneus* na prenočišču, ki sem jih opravljal februarja, marca in novembra 2008. V obdobju popisa je bil enkrat opravljen še tradicionalni skupinski popis kosca (RUBINIĆ *et al.* 2008).

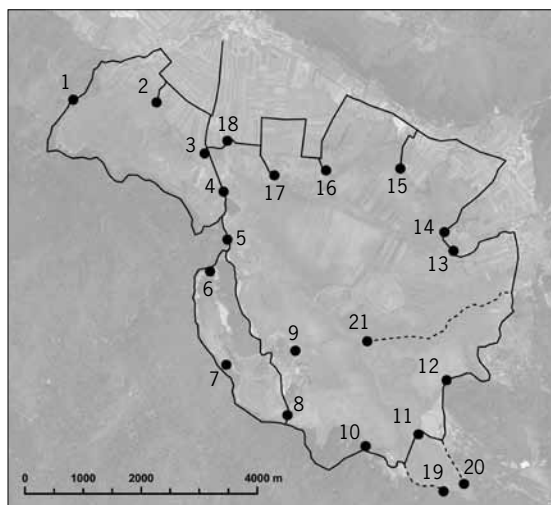
3.2. Uporabljeni podatki

Pri sistematskem pregledu obravnavanih vrst in določitvi njihovega statusa sem upošteval podatke, zbrane do konca leta 2010, vključno s starejšimi opazovanji. Pri tem razlikujem pet opazovalnih obdobji: (1) obdobje pred letom 1991 vključuje starejše, večinoma naključno zbrane podatke, ki sta jih zbrala KMECL & RIŽNER (1993); (2) obdobje let 1991 in 1992, za katero sta podatke zbrala KMECL & RIŽNER (1993) in vključuje rezultate lastnih sistematičnih štetij omenjenih avtorjev (113 opazovalnih dni); (3) obdobje nesistematičnih opazovanj v letih 1993–2006 (skupaj 192 opazovalnih dni); (4) obdobje sistematičnih popisov v letih 2007 in 2008 v okviru te raziskave (73 opazovalnih dni) in (5) obdobje delnih sistematičnih popisov v letih 2008 in 2009 ter sistematičnih popisov v letu 2010 (56 opazovalnih dni). Obdobji sistematičnih kvantitativnih raziskav (1991–1992 in 2007/2008) imenujem tudi prvo oziroma drugo števno obdobje. Število opazovalnih dni v posameznem letu v obdobju 1991–2010 je v tabeli 1.

Ob lastnih popisih sem zbral tudi podatke drugih opazovalcev iz obdobja med februarjem 2007 in februarjem 2008. Pri vrstah, ki sem jih v tem obdobju zabeležil vsaj v devetih dekadah, sem njihovo pojavljanje v sistematskem delu prikazal z grafikonu, pri čemer sem uporabil največje opazovano število osebkov v posamezni dekad. Pri drugih vrstah z datumom in številom osebkov navajam vsa opazovanja iz obdobja 2007/2008, pri čemer je teh lahko več kot devet, zaradi dveh ali več popisov, opravljenih v posamezni dekad.

V poglavju Pregled obravnavanih vrst sem z datumom in številom osebkov vključil tudi opazovanja zunaj obdobja 2007/2008, izbrana po naslednjih kriterijih:

- vsa opazovanja vrst s skupno 20 ali manj podatki (vključno s podatki pred letom 1993),
- opazovanja neobičajno velikega števila osebkov posamezne vrste (podatki po letu 1992),

Slika 3: Popisne točke, iz katerih so bili opravljeni popisi vodnih ptic in ujed na Cerkniskem polju v letih 2007 in 2008 ter pot med njimi (črtkano – dodatna pot, prehojena v času, ko je bilo jezero suho): (1) razgledišče nad Jamskim zalivom, (2) Dolenjska blata, (3) Rešeto, (4) most pri Gorici, (5) Skalca, (6) severni del Zadnjega kraja, (7) nad Kotelom v Zadnjem kraju, (8) južni konec Otoka, (9) Levišče, (10) zahodno od naselja Laze pri Gorenjem Jezeru, (11) most pri Gorenjem Jezeru, (12) Dujce, (13) Predblatnica, (14) Zerovniščica, (15) pod Martinjakom, (16) Retje 1, (17) Retje 2, (18) Vodonos, (19) izvir Laškega studenca, (20) sotočje Obrha in Zemuna in (21) sotočje kanala Lipsenjščice in Stržena

Figure 3: Census points used for waterbird and raptor counts at Cerknica polje in 2007 and 2008 and the routes between them (dotted – additional route walked when the lake was dry): (1) scenic viewpoint above Jama bay, (2) Dolenjska blata, (3) Rešeto, (4) bridge at Gorica, (5) Skalca, (6) northern part of Zadnji kraj, (7) above Kotel at Zadnji kraj, (8) southern end of Otok, (9) Levišče, (10) west of the settlement Laze pri Gorenjem Jezeru, (11) bridge at Gorenje Jezero, (12) Dujce, (13) Predblatnica, (14) Zerovniščica, (15) below Martinjak, (16) Retje 1, (17) Retje 2, (18) Vodonos, (19) source of Laški studenec, (20) confluence of Obrh and Zemun, and (21) confluence of the Lipsenjščica and Stržen channels

- opazovanja v dekadah, kjer v nobenem od obeh števni obdobji vrsta ni bila zabeležena,
- opazovanja vrst rac Anatinae v gnezditvenem obdobju, pri katerih gnezdenje do leta 2010 ni bilo potrjeno, ali pa je bilo potrjeno samo enkrat.

Pri vseh navedbah opazovanj z datumi podajam vir (citat objavljenega podatka oziroma ime opazovalca pri neobjavljenih podatkih); če ga ni, gre za lasten podatek. Pri podatkih, starejših od leta 1993, ki niso bili objavljeni drugje, kot vir navajam KMECL & RIŽNER (1993), pri predhodno objavljenih pa originalne vire.

3.3. Opredelitev statusa vrst

Za opredelitev statusa vrst na območju raziskave sem v osnovi uporabil enake kriterije kot v BORDJAN & BOŽIČ (2009A), kjer je metoda za določanje statusa posameznih vrst tudi podrobneje opisana. Razlika je bila pri letošnjih vrstah. Status letošnje vrste sem pripisal vrstam, ki so bile na območju raziskave v obdobjih 1991–1992 in 2007/2008 skupaj zabeležene v vsaj 90 % dekad.

Vrste z 1–3 opazovanji do leta 2010 opisujem kot izjemne goste, vrste s 4–10 opazovanji pa kot redke goste. Statuse vrst z več kot desetimi opazovanji do konca leta 2010 sem opredelil glede na obdobja pojavljanja v koledarskem letu, ki se razlikuje med vrstami (glej BORDJAN & BOŽIČ 2009A). Za šest vrst, ki niso prikazane v omenjenem delu, je razdelitev koledarskega leta v Dodatku 1. Možni statusi vrst z več kot desetimi opazovanji so: gnezdilec, preletni gost, poletni gost, zimski gost, prehranski gost, prezimovalac, letovalec in gost v zunajgnezditvenem obdobju.

Status preletnega gosta opredeljujem ne glede na to, v katerem opazovalnem obdobju je bila vrsta zabeležena. Statuse letovalcev, prezimovalcev ter letošnjih gostov opredeljujem samo na podlagi opazovanj v obeh števnih obdobjih. Vsa opazovanja znotraj ene dekad istega leta obravnavam kot en podatek, razen kadar sem imel očitno opraviti z različnimi osebkami (značilni vzorci, poškodbe itd.) ali za različno število osebkov.

Velikosti gnezdečih populacij sem ocenil na podlagi števila opazovanih parov oziroma osebkov v gnezditveni sezoni posamezne vrste (opredeljene po BORDJAN & BOŽIČ 2009A, za rjavovratega ponirka *Podiceps grisegena* glej Dodatek 1).

3.4. Frekvence in dominance ter območja pojavljanja ptic

Za obdobje 2007/2008 podajam frekvence in dominance zabeleženih vrst. Frekvenca je odstotek dekad, v katerih je bila vrsta zabeležena, dominanca pa odstotek osebkov posamezne vrste v primerjavi s skupnim številom osebkov vseh vrst. Dominanca vrst je izražena v odstotkih, pri čemer so vrste s stopnjo dominacije, ki je višja od 10 %, evdominantne, vrste s 5–10 % stopnjo pa dominantne (TARMAN 1992).

Med popisom vodnih ptic in ujed sem vsak opazovani osebki ali skupino osebkov vrisal v zemljevid. Kot skupino sem obravnaval vse osebkke iste vrste, ki med seboj niso bili oddaljeni več kot nekaj deset metrov. Iz zbranih digitaliziranih podatkov sem s pomočjo programa ArcMap 9.2 zarisal območja

Tabela 1: Število opazovalnih dni na Cerkniskem polju med letoma 1991 in 2010

Table 1: Number of observation days at Cerknica polje in the 1991–2010 period

Leto / Year	Št. dni / No. of days
1991–1992	113
1993	16
1994	21
1995	16
1996	33
1997	12
1998	9
1999	9
2000	29
2001	10
2002	10
2003	5
2004	9
2005	5
2006	8
2007	66
2008	61
2009	87
2010	84

pojavljanja vrst. Lokacije opazovanj sem med seboj povezal po principu minimalnega konveksnega poligona (MCP), ki sem ga zaradi pričakovane napake pri vnašanju podatkov ter premikanja opazovanih osebkov obdal s stometrskim pasom. Iz tako dobljenega poligona sem izrezal območja z očitno neprimernim habitatom za posamezno vrsto oziroma skupino ptic (npr. gozd in travnike pri liski *Fulica atra*), ali v primeru večjega dela območja brez podatka znotraj poligona, dobljenega po metodi MCP, izrisal konkavni poligon (npr. pri kormoranu *Phalacrocorax carbo*). Pri skupinah ali vrstah, kjer so se podatki očitno nadaljevali po potokih navzgor, sem vključil meje potoka do zadnje lokacije opazovanja in to pripel k poligonu, izrisanemu po prej omenjeni metodi. Pri vseh vrstah sem uporabil opazovanja iz obdobja 2007/2008. Izjema je rdečenoga postovka *Falco vespertinus*, pri kateri sem zaradi velikih razlik med pogostostjo in številčnostjo med leti uporabil podatke tudi iz leta 2008, ko je bila vrsta bistveno številčnejša (BORDJAN 2010B). Območja večjih zgostitev podatkov, t.j. vsaj pet opazovanj posamezne vrste ali skupine vrst (npr. lunji *Circus*) v različnih dekadah na lokacijah, ki med seboj niso bile oddaljene več kot 200 m, sem na zemljevidu zarisal kot območja pogostega pojavljanja. Kot območja srednje pogostega pojavljanja sem zarisal

območja, kjer sem v različnih dekadah zabeležil vsaj tri opazovanja na lokacijah največ 300 m narazen (izvzeta so območja, ki jih pokriva kriterij za območja pogostega pojavljanja). Kot območja pogostega pojavljanja sem zarisal tudi območja prenočevanja posameznih vrst (npr. kormoran, pepelasti lunj), ki ga sicer v obdobju 2007/2008 nisem sistematično beležil. Pri združevanju vrst v skupine sem upošteval podobnost njihovih ekoloških zahtev. Skupine, ki sem jih obravnaval, so: labodi in gosi, race iz rodu *Anas*, race iz rodov *Aythya*, *Bucephala* in *Mergellus*, čaplje iz rodov *Ardea* in *Egretta*, ponirki, lunji, vrste pobrežnikov iz družin Recurvirostridae, Charadriidae in Scolopacidae z izjemo velikega škurha *Numenius arquata* ter galebi Laridae. Poleg teh skupin ptic sem zarisal še območja pojavljanja za posamezne izbrane vrste: kormorana, kačarja *Circaetus gallicus*, belorepca *Haliaeetus albicilla*, rdečenoga postovko, lisko, žerjava *Grus grus* in velikega škurha.

3.5. Naravovarstveno vrednotenje

Varstvene kategorije, tako na nacionalni kot mednarodni ravni, sem razvrstil glede na kategorije za gnezdilke, opisane v Božič *et al.* (2009). Tem sem dodal še negnezdeče vrste, ki na območju med prezimovanjem ali selitvijo dosegajo vsaj 0,1 % relevantne biogeografske populacije. Biogeografske populacije vodnih ptic in njihove pragovne vrednosti sem povzel po DELANY & SCOTT (2006). Za ujede sem velikosti ustreznih biogeografskih populacij izračunal enako kot DENAC *et al.* (2011), tako da sem od celotne evropske gnezdeče populacije odštel gnezdeče populacije tistih držav, iz katerih zagotovo ne izvirajo osebk, ki se selijo čez Slovenijo glede na podatke v CRAMP (1998).

Ocene selitvenih populacij vodnih ptic in ujed sem napravil na podlagi podatkov popisov v letih 2007–2010 in jih podajam z intervalom. Minimum je izpeljan iz razlik v številu osebkov med posameznimi pentadami selitvenega obdobja – t.j. k oceni sem prišteval samo osebk, ki so presežali število zabeleženo v predhodni pentadi. Pri lunjih sem pri tem upošteval tudi spolno razmerje osebkov v posamezni pentadi. Maksimum je seštevek pentadnih viškov ob predpostavki, da je šlo vselej za druge osebk. Ocene populacij manjših od 100 sem zaokrožil na desetice, večje pa na stotice.

Med vsemi varstveno pomembnimi vrstami sem izbral varstveno najpomembnejše po naslednjih kriterijih:

- na območju gnezdi vsaj 20 % slovenske populacije,
- vrsta iz Dodatka 1 Direktive o ohranjanju

prostoživečih ptic (79/409/EGS) z vsaj 10 % slovenske gnezdeče populacije na območju raziskave,

- vrsta evropske varstvene pozornosti – SPEC 1, 2 in 3 (BIRDLIFE INTERNATIONAL 2004) z vsaj 10 % slovenske gnezdeče populacije na območju raziskave,
- vrsta globalne varstvene pozornosti (IUCN 2012) z vsaj 5 % slovenske gnezdeče populacije na območju raziskave,
- na območju se pojavlja ca. 1 % biogeografske populacije vrste.

Če ni drugače zapisano, sem za velikost slovenske populacije uporabil ocene iz BIRDLIFE INTERNATIONAL (2004).

4. Rezultati in diskusija

4.1. Število vrst in osebkov

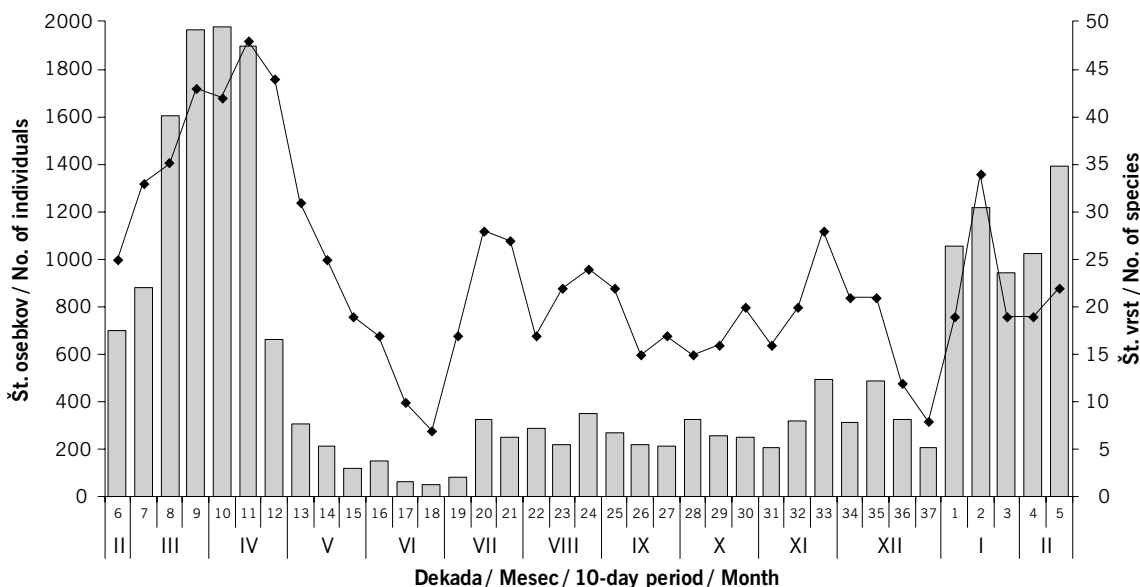
Na območju raziskave je bilo v enoletnem obdobju 2007/2008 zabeleženih 83 vrst vodnih ptic in ujed, kar je podobno kot v letih 1991 (82) in 1992 (78) (KMECL & RIŽNER 1993). To število je podobno tudi povprečnemu številu zabeleženih vrst na zadrževalniku Medvedce v obdobju 2002–2007 (80) (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) in nekoliko manjše od povprečja za obdobje 2008–2011 (92), predvsem zaradi povečanega števila terenskih dni ter rednih večernih štetij različnih vrst na prenočiščih na zadrževalniku v zadnjih letih (*lastni podatki*). Skupaj je bilo do konca leta 2010 na območju raziskave zabeleženih 129 vrst vodnih ptic in ujed, kar je 70,5 % vseh predstavnikov teh dveh skupin, zabeleženih v Sloveniji (183 vrst, glej Božič 2001B). Na zadrževalniku Medvedce je skupno število ugotovljenih vrst podobno, saj je bilo do konca leta 2008 opazovanih 115 vodnih vrst in ujed (BORDJAN & BOŽIČ 2009A), še nadaljnjih 15 pa do konca leta 2011 (*lastni podatki*). Na območju raziskave 11 vrst, ki so bile opazovane pred 31. 12. 1992, po tem datumu ni bilo več ugotovljenih. Po 31. 12. 1992 je bilo zabeleženih 14 novih vrst, od teh so bile tri zabeležene v obdobju 2007–2010 (rjasta kozarka *Tadorna ferruginea*, črna rasa *Melanitta nigra* in kričava čigra *Sterna sandvicensis*).

Število opazovanih vrst na območju raziskave v obdobju 2007/2008 se je povečevalo med začetkom februarja in koncem aprila, z največ opazovanimi vrstami v drugi dekadi aprila (48). Po tem višku je število opazovanih vrst zaradi presahlega jezera strmo padlo in doseglo najnižjo vrednost konec junija (7). Nato se je ponovno povečalo in nihalo do konca zime,

z največ opazovanimi vrstami (28) v drugi polovici leta v 20. in 33. dekadi (slika 4). V grobem je bila dinamika števila opazovanih vrst podobna tudi v letih 1991–1992, le da je bil spomladanski višek takrat zabeležen v maju, najmanj opazovanih vrst pa je bilo v juliju (KMECL & RIŽNER 1993). Na zadrževalniku Medvedce je bilo v obdobju 2002–2008 največ vrst med spomladansko selitvijo prav tako opazovanih v drugi dekadi aprila. Razlika je v jesenski selitvi, ki je na zadrževalniku bolj izrazita s povprečno 40 opazovanimi vrstami v času med 23. in 26. dekadno (BORDJAN & BOŽIČ 2009A), medtem ko je bilo na območju raziskave v tem času povprečno zabeleženih 21 vrst. Manj vrst je predvsem zaradi presahlega jezera v obdobju jesenske selitve številnih vrst, ki jih zato v tem delu leta sploh ni. Najmanj zabeleženih vrst na območju raziskave je bilo v 18. in 37. dekadi, ko je bilo opazovanih sedem oziroma osem vrst. V obeh dekadah je skromno število vrst verjetno posledica majhne vodne površine, ki je bila v 37. dekadi tudi skoraj v celoti zaledenela.

Podobno kot število vrst se je tudi skupno število zabeleženih osebkov na območju raziskave v obdobju 2007/2008 povečevalo do konca marca in nato ostalo podobno do sredine aprila (1978 os.). Z znižanjem gladine vode se je zmanjšalo tudi število osebkov in se izraziteje ponovno povečalo šele januarja 2008, ko so se

na območju raziskave zadrževale številne prezimovalke. Majhno število osebkov med majem in avgustom je zagotovo posledica presahlega jezera, vendar pa se v nasprotju s pričakovanji z dvigom gladine septembra le to ni povečalo. V letih 1991–1992 je voda na območju raziskave ostala dlje in posledično je število osebkov upadlo kasneje, šele junija. V nasprotju z obdobjem 2007/2008 je bil v tem obdobju maksimum opazovanih osebkov dosežen novembra in decembra (KMECL & RIŽNER 1993). Obe številni obdobji na območju raziskave se močno razlikujeta od dinamike pojavljanja vodnih ptic in ujed na zadrževalniku Medvedce, kjer se največ osebkov zadržuje med avgustom in septembrom, predvsem zaradi tam letujočih vodnih ptic (BORDJAN & BOŽIČ 2009A). Prav tako se razlikujeta od dinamike pojavljanja vodnih ptic na akumulacijah v Pesniški dolini, kjer vodna telesa pozimi pogosto zaledenijo in je ptic manj (BIBIČ 1988). Dinamika števila vrst na območju raziskave je bolj podobna tisti na Dravi v Mariboru (LOGAR 2009) ter na savskih (TRONTELJ 1992, JANČAR *et al.* 2007) in dravskih (L. BOŽIČ *osebno*) akumulacijah, kjer je največ osebkov v jesensko-zimskem času. Podobno kot na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) so opazna bistveno manjša nihanja števila vrst kot na manjših vodnih površinah, kot sta ribnik Vrbje (VOGRIN 1996A) in Žovneško jezero (VOGRIN 2005).

Slika 4: Letna dinamika števila vrst (linije) in skupnega števila osebkov (stolpci) vodnih ptic in ujed po dekadah na območju Cerknškega polja med koncem februarja 2007 in sredino februarja 2008

Figure 4: Yearly dynamics of the number of species (lines) and total number of individuals (bars) of waterbirds and raptors during 10-day periods in the area of Cerknica polje between end of February 2007 and mid-February 2008

4.2. Statusi vrst

Do leta 2010 je imelo na območju raziskave med vodnimi pticami in ujedami skupaj 27 vrst status gnezdilke (POLAK 1993 & 2002, RUBINIĆ 1994A, KEBE 2004, FEKONJA 2007). Poleg teh je bilo še sedem vrst

(črna štokrlja *Ciconia nigra*, sršenar *Pernis apivorus*, kačar, belorepec, skobec, kragulj *Accipiter gentilis*, sokol selec *Falco peregrinus*) gnezdilke okolice, ki so imele na območju raziskave status prehranskih gostij. V letu 2007 je vključno z gnezdilkami okolice gnezdilo ali poskušalo gnezditi 24 vrst (tabela 2). Kljub velikosti

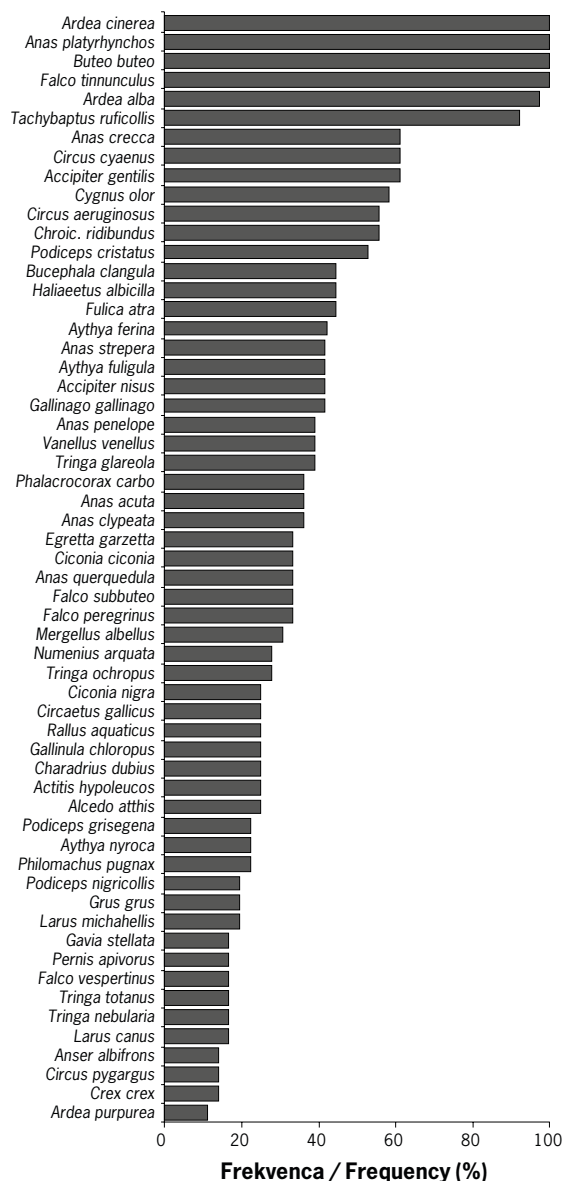
Tabela 2: Ocena števila parov gnezdilke Cerknškega polja in okolice v različnih opazovalnih obdobjih

Table 2: Estimate of the number of breeding pairs at Cerknica polje with its surroundings in different observation periods

Vrsta / Species	Gnezdeča populacija / Nesting population			
	2007–2010	1991–1992	Druga obdobja (leto) / Other periods (year given)	
<i>Anas crecca</i>	0–2	+	?	
<i>Anas platyrhynchos</i>	> 100	> 100	> 50	1994 ⁴ , 1996 ¹⁸
<i>Anas querquedula</i>	0–8	1–10	10–20	1994 ⁹
<i>Anas clypeata</i>	0	0–10	5–10	1993 ¹¹ , 2000 ¹⁸
<i>Aythya ferina</i>	0–2	+	?	
<i>Aythya nyroca</i>	0–9	+	1–5	
<i>Aythya fuligula</i>	0–1	> 10	0–1	1996 ¹²
<i>Botaurus stellaris</i>	1–3	min. 2	1–2	1995 ⁴ , 1996 ^{4,18} , 2002 ⁶ , 2004 ⁷
<i>Ardea cinerea</i>	0	0	1	80. leta / 1980s ¹ , 1995 ⁸
<i>Ciconia nigra</i>	1–2	1	1	1995 ⁹
<i>Ciconia ciconia</i>	1	0	1	70. leta / 1970s ¹⁹ , 2004 ¹⁰
<i>Tachybaptus ruficollis</i>	> 14	++	?	
<i>Podiceps cristatus</i>	17–28	10	20–30	2004 ³
<i>Podiceps grisegena</i>	6–9	3–4	4–6	1995 & 1996 ⁴ , 2005 ⁵
<i>Pernis apivorus</i>	0–2	1–2	?	
<i>Haliaeetus albicilla</i>	1	1	1	1993 ^{4,13} , 1996 ⁴
<i>Circaetus gallicus</i>	1–2	1	1–2	1993, 1994 & 2000 ⁴
<i>Accipiter gentilis</i>	2–3	+	?	
<i>Accipiter nisus</i>	1–2	0	?	
<i>Buteo buteo</i>	8–22	++	?	
<i>Falco tinnunculus</i>	4–6	1–2	?	
<i>Falco subbuteo</i>	4–6	1–2	?	
<i>Falco peregrinus</i>	1	1	?	
<i>Rallus aquaticus</i>	> 2	> 5	?	
<i>Porzana porzana</i>	12 ²	> 6	14–31	2002 ¹⁴
<i>Porzana parva</i>	6 ²	> 2	2–12	2002 ¹⁴
<i>Crex crex</i>	34	70	35–101	1993–2004 ¹⁵
<i>Gallinula chloropus</i>	5	F	?	
<i>Fulica atra</i>	> 50	> 30	?	
<i>Vanellus vanellus</i>	0–4	20–25	25	1993 ⁴
<i>Gallinago gallinago</i>	?	5–7	10–15	2011 ¹⁶
<i>Numenius arquata</i>	2–5	0–2	1–2	1996 ¹⁷ , 1997 ¹⁸
<i>Actitis hypoleucos</i>	0	0	2–4	1996 ¹⁸
<i>Tringa totanus</i>	?	4–8	1–2	1993 & 1994 ⁴

++ številna gnezdilka brez kvantitativne ocene, + maloštevilna gnezdilka brez kvantitativne ocene, F – populacija izrazito niha, ? – ni podatka / ++ abundant breeding bird without quantitative estimate available, + sparse breeding bird without quantitative estimate available, F – fluctuating population, ? – no data

¹ POLAK (2002), ² RUBINIĆ *et al.* (2008), ³ BORDJAN (2007B), ⁴ B. RUBINIĆ *osebno*, ⁵ DENAC (2005), ⁶ D. DENAC *osebno*, ⁷ L. KEBE *osebno*, ⁸ T. MIHELČIČ *osebno*, ⁹ SENEGAČNIK *et al.* (1998), ¹⁰ KEBE (2004), ¹¹ RUBINIĆ (1994A), ¹² J. KUS VEENVLIET *osebno*, ¹³ RUBINIĆ (1993), ¹⁴ VUKELIČ & PRELOVŠEK (2003), ¹⁵ POLAK *et al.* (2004), ¹⁶ DENAC *et al.* (2011), ¹⁷ FEKONJA (2007), ¹⁸ POLAK (2000), ¹⁹ GREGORI (1979)

Slika 5: Frekvence pojavljanja vodnih ptic in ujed na Cerknškem polju med koncem februarja 2007 in sredino februarja 2008 (prikazane vrste s frekvenco > 10 %)

Figure 5: Frequencies of waterbirds and raptors, recorded in the area of Cerknica polje between the end of February 2007 and mid-February 2008 (species with frequency > 10% are depicted)

območja raziskave je skupno število ugotovljenih gnezdiljk nekoliko manjše od tistega na zadrževalniku Medvedce (36 vrst) (BORDJAN & BOŽIČ 2009A). Delno gre vzrok za to pripisati velikosti in slabši preglednosti območja, ko je težje odkriti maloštevilne in težko

opazne gnezdilke.

Na območju raziskave je imelo status celoletne vrste šest vrst (mlakarica *Anas platyrhynchos*, velika bela čaplja *Ardea alba*, siva čaplja *Ardea cinerea*, mali ponirek *Tachybaptus ruficollis*, kanja *Buteo buteo*, postovka *Falco tinnunculus*), kar je ena (mali ponirek) več kot na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A). Razliko pripisujem predvsem pogostejši nezaledenosti delov vodne površine na območju raziskave. Status preletnega gosta je imelo 118 vrst oziroma 91,5 % vseh ugotovljenih vodnih ptic in ujed, kar je več kot na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A), kjer je bilo takšnih vrst do konca leta 2008 natančno 100. Med zabeleženimi vrstami je 34 izjemnih in 21 redkih gostov. Dobra polovica (18) izjemnih gostov je bila na območju raziskave opazovana samo enkrat. Zimskih gostov je bilo 40, prezimovalcev pa je bilo poleg šestih celoletnih še 10 nadaljnjih vrst (labod grbec *Cygnus olor*, konopnica *Anas strepera*, krehelj *A. crecca*, sivka *Aythya ferina*, čopasta črnica *Aythya fuligula*, zvonec, mali žagar *Mergellus albellus*, kormoran, pepelasti lunj in liska *Fulica atra*). 34 vrst je imelo status poletnega gosta, status letovalca pa je imel poleg celoletnih vrst samo še rjavi lunj *Circus aeruginosus*. Statusi vseh ugotovljenih vrst so pregledno predstavljeni v Dodatku 2.

4.3. Frekvenca in dominanca vrst

V vseh dekadah med koncem februarja 2007 in sredino februarja 2008 sem zabeležil štiri vrste (mlakarica, siva čaplja, kanja in postovka). V več kot 90 % dekad sem zabeležil še eno nadaljnjo vrsto (velika bela čaplja), v več kot 50 % dekad pa skupaj 12 vrst (slika 5). Zanimivo je, da v letih 1991–1992 nobena vrsta ni bila zabeležena v vseh dekadah in samo dve (mlakarica in kanja) v več kot 90 % ter skupaj devet v več kot 50 % dekad (KMECL & RIŽNER 1993). Pri petih vrstah (labod grbec, velika bela čaplja, siva čaplja, kormoran, postovka) je med obema obdobjema opazen velik porast v frekvenci pojavljanja. Z izjemo postovke je bilo pri preostalih štirih vrstah v tem času zabeleženo povečanje številčnosti tako v Sloveniji (ŠTUMBERGER 1997, 1998, 1999, 2000, 2001B, 2002 & 2005, BOŽIČ 2005A, 2006, 2007, 2008A, 2008B & 2010) kot drugod v Evropi (BIRDLIFE INTERNATIONAL 2004, DELANY & SCOTT 2006). Pri večini vodnih ptic je bila frekvenca pojavljanja v obdobju 2007/2008 nekoliko nižja kot v letih 1991–1992, predvsem zaradi krajšega trajanja poplav. V obdobju 2007/2008 sem devet vrst zabeležil samo enkrat. Takih vrst je bilo v letih 1991–1992 kar 27 (KMECL & RIŽNER 1993).

V opazovalnem obdobju 2007/2008 smo skupaj

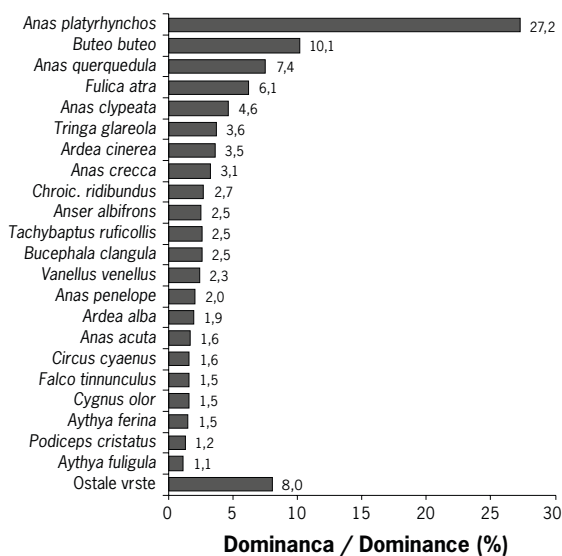
Tabela 3: Primerjava dominanc evdominantnih (stopnja dominance > 10 %) in dominantnih vrst (stopnja dominance 5–10 %) v posameznem mesecu med koncem februarja 2007 in sredino februarja 2008 na Cerkniškem polju (N je skupno število osebkov v mesecu)

Table 3: Comparison of dominances between evdominant (dominance > 10%) and dominant species (dominance 5–10%) in individual months between the end of February 2007 and mid-February 2008 at Cerknica polje (N is total number of individuals per month)

Vrsta / Species	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	2007/2008
N	3224	3120	4452	4537	646	271	669	864	709	837	1022	1351	21.702
<i>Cygnus olor</i>												6,8	
<i>Anser albifrons</i>	9,3	7,5											
<i>Anas penelope</i>										8,0			
<i>Anas crecca</i>									5,6	15,0			
<i>Anas platyrhynchos</i>	53,3	42,5	13,5	15,1	42,3	27,0	18,8	24,5	21,0	24,6	7,7	34,2	27,2
<i>Anas acuta</i>			5,0										
<i>Anas querquedula</i>			16,5	18,1									7,4
<i>Anas clypeata</i>			10,8	10,8									
<i>Aythya ferina</i>		5,8											
<i>Bucephala clangula</i>		7,2											
<i>Ardea alba</i>					5,1		5,2					6,4	
<i>Ardea cinerea</i>					9,4	16,9	8,4	13,2	9,7	6,7	5,4		
<i>Circus cyaneus</i>											6,8	5,0	
<i>Buteo buteo</i>	7,7	6,0			9,1	18,7	15,7	25,3	38,6	26,2	25,7	27,0	10,1
<i>Falco tinunculus</i>							5,2	6,4	9,2				
<i>Fulica atra</i>		9,2	10,3	10,1	5,3								6,1
<i>Vanellus vanellus</i>			5,0								7,3		
<i>Tringa glareola</i>				15,9									
<i>Tringa totanus</i>						7,5							
<i>Chroicocephalus ridibundus</i>						10,5	27,2				15,6		
<i>Larus michahellis</i>							5,6						

prešteli 21.702 osebkov, kar je podobno kot v enoletni raziskavi na Dravi med Mariborskim jezerom in jezom v Melju (LOGAR 2009) ter bistveno manj kot na dravskih akumulacijah, kjer se lahko pozimi v enem dnevu zbere več kot 15.000 vodnih ptic (npr. ŠTUMBERGER 1999), in na zadrževalniku Medvedce, kjer je bilo v posameznem letu skupaj prešteti med 44.443 in 70.320 osebkov (BORDJAN & BOŽIČ 2009A). V obdobju 2007/2008 sta bili na območju raziskave samo po dve vrsti dominantni (reglja in liska) oziroma evdominantni (mlakarica, kanja) (slika 6). Najštevilčnejša vrsta je bila mlakarica, ki je sestavljala 27,2 % vseh prešteti osebkov. Mlakarica, ki je sicer najpogostejša in najbolj razširjena rasa v Evropi (SCOTT & ROSE 1996), je bila tudi v raziskavah na drugih vodnih površinah po Sloveniji vselej ena izmed dveh najštevilčnejših vrst (TRONTELJ 1992, VOGRIN 1996A & 2005, BORDJAN & BOŽIČ 2009A, LOGAR 2009). V obdobju 2007/2008 je imelo 37 vrst dominanco

večjo od 0,1%. Majhno število evdominantnih in dominantnih ter veliko število vrst z dominanco malo nad 0,1 % je podobno kot na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A). Območje raziskave v različnih delih leta zagotavlja ustrezne razmere različnim vrstam. To potrjujejo dominanc vrst po posameznih mesecih. V vseh mesecih, z izjemo novembra, je bila evdominantna vrsta mlakarica. Z izjemo marca in aprila je bila v vseh mesecih dominantna, med junijem in decembrom pa celo evdominantna vrsta, tudi kanja. Med januarjem in aprilom so prevladoval vrste, vezane na vodne habitate, kot so race (mlakarica, dolgorepa rasa *Anas acuta*, reglja, rasa žličarica, sivka, zvonec), gosi (beločela gos *Anser albifrons*) in tukalice (liska) (tabela 3). V primerjavi z zadrževalnikom Medvedce (gledano celotno obdobje 2002–2008) je bilo število dominantnih vrst na območju raziskave večje februarja in marca ter med julijem in oktobrom, v drugih mesecih

Slika 6: Dominance vodnih ptic in ujed na Cerknškem polju med koncem februarja 2007 in sredino februarja 2008 (prikazane so vrste z dominanco večjo od 1 %).

Figure 6: Dominances of waterbirds and raptors in the area of Cerknika polje between the end of February 2007 and mid-February 2008 (only species with dominance exceeding 1% are given)

pa je bilo primerljivo. Med julijem in oktobrom so bile na zadrževalniku izrazito evdominantne 2–3 vrste, ki takrat dosežejo višek številčnosti (BORDJAN & BOŽIČ 2009A). Nasprotno je bilo v tem času na območju raziskave skupno število osebkov relativno majhno in je vsako opazovanje večjega števila osebkov posamezne vrste pomembno vplivalo na dominanco. V februarju in marcu pa je bila razlika predvsem zaradi obdobja zadrževanja posameznih osebkov. Na območju raziskave so se race in liske, ki imajo višek selitve prav v tem času, zadrževale dalj časa in so bila velika števila zabeležena v več zaporednih dekadah. Na zadrževalniku Medvedce pa so bila velika števila osebkov teh vrst zabeležena samo v eni dekadi in še to ne vsako leto (BORDJAN & BOŽIČ 2009A), kar je verjetno posledica majhnosti območja.

4.4. Območja pojavljanja ptic

Za vodne ptice iz skupin plovcev Anatidae in ponirkov Podicipedidae ter kormorana in liske so bila območja pogostejšega pojavljanja predvsem na predelu med ponori Rešeto, Vodonos in Retje ter na predelu med Goričico, Ključem, sotočjem Lipsensjčice in Stržena ter Levišči.

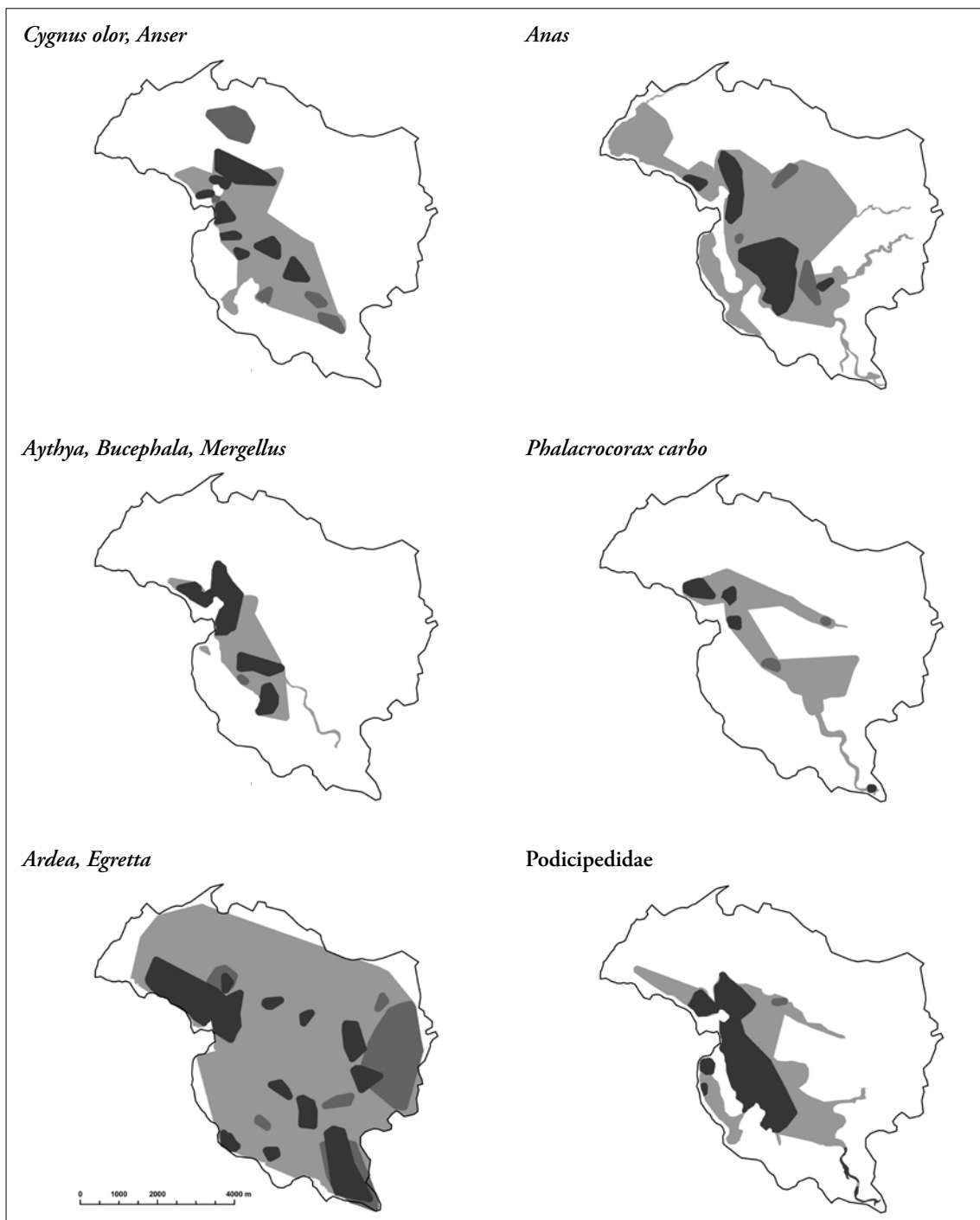
Vrste, ki se pojavljajo na predelih z globljo vodo

(npr. ponirki in race potapljavke), so imele manjša območja pojavljanja. Najmanjše območje pojavljanja je imel kormoran, katerega območje pogostejšega pojavljanja je bilo omejeno le na območja ponorov, ob Strženu, na sotočju Obrha in Zemuna ter ob Žerovniščici.

Z nekoliko večjim območjem pojavljanja sledi skupina rac iz rodov *Aythya*, *Bucephala* in *Mergellus*, ki iščejo hrano s potapljanjem in so bile zabeležene na območju med Rešetom in Levišči ter na Strženu do mostu pri Gorenjem Jezeru. Ponirki in liska so imeli še nekoliko večje območje pojavljanja, ki poleg prej naštetih delov območja raziskave vključuje še Zadnji kraj. Območje pojavljanja labodov in gosi je vključevalo tudi območje vzhodno od ceste med Cerknico in Dolenjim Jezerom, predvsem zaradi prehranjevanja gosi na travnikih.

Galebi, čaplje in pobrežniki so se pojavljali na bistveno večjem območju kot prej omenjene skupine in so bili pogostejši na predelih s plitvo poplavljenimi travniki in ob potokih. Manj pogosto so se pojavljali tudi na travniških površinah, kjer ni bilo vode. Podobno območje pojavljanja so imeli lunji in rdečenoga postovka, le da so območja pogostejšega pojavljanja pri teh vrstah ležala na obrobju območja raziskave. Sive čaplje so v primerjavi z velikimi belimi čapljami za prehranjevanje pogosteje uporabljale travnike, tako da so se navadno zadrževale nekoliko bolj na obrobju obravnavanega območja, predvsem na njegovem severnem in vzhodnem delu. Območja pojavljanja različnih skupin in vrst ptic na Cerknškem polju so prikazana na sliki 7.

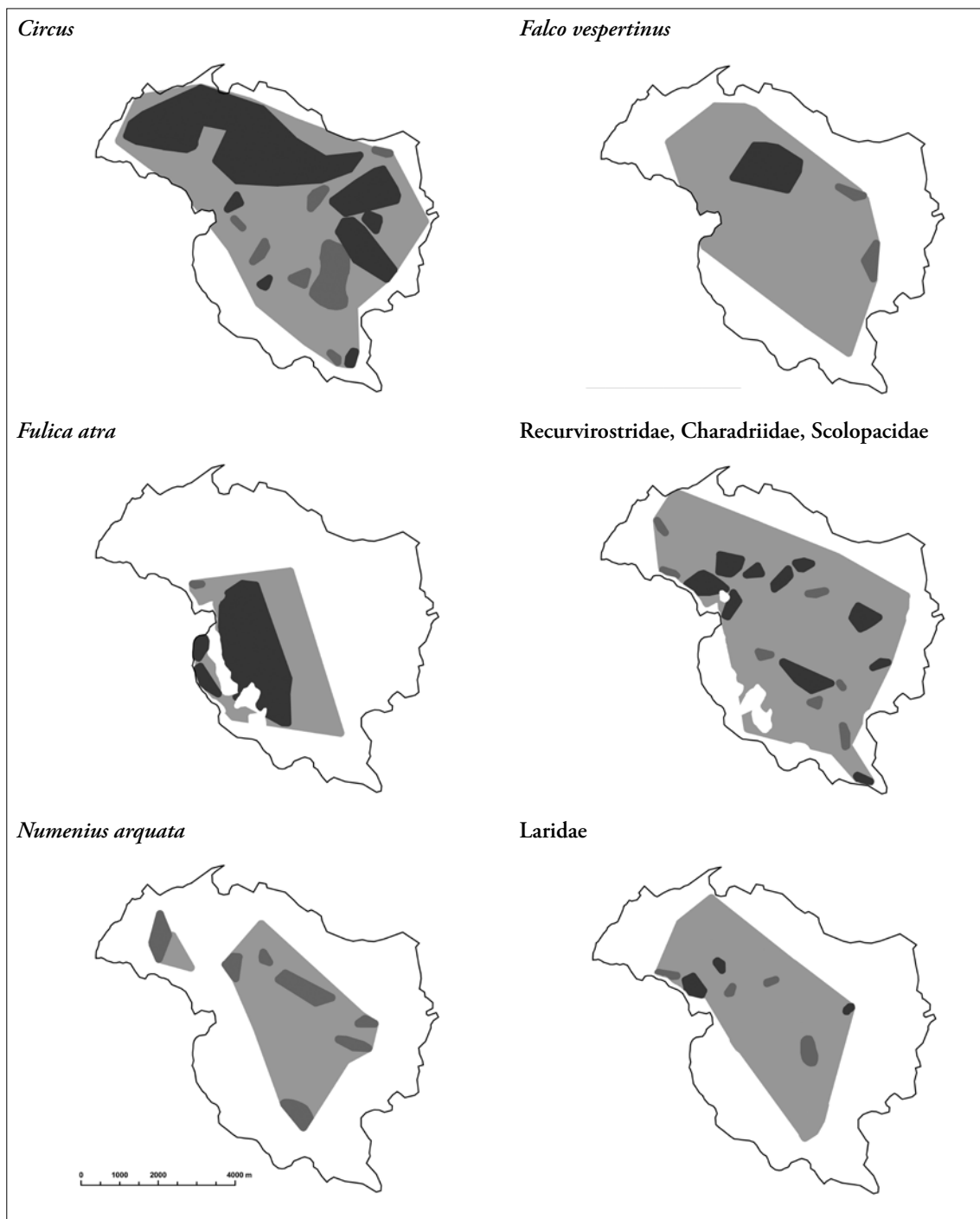
Gledano v celoti pa predeli z manj pogostim pojavljanjem omenjenih vrst oziroma skupin ptic ležijo na obrobju območja raziskave ter v okolici naselja Dolenje Jezero. Manjše število opazovanj sredi obravnavanega območja med Žerovniščico in Strženom, ki ga večinoma porašča trst *Phragmites australis*, je verjetno posledica slabše preglednosti tega dela območja in ne dejanskega redkejšega pojavljanja ptic na tem predelu (slika 8). Zaradi velikih razlik v gladini med posameznimi leti domnevam, da nastajajo razlike v obsegu in razporeditvi območij pogostejšega pojavljanja med posameznimi leti.

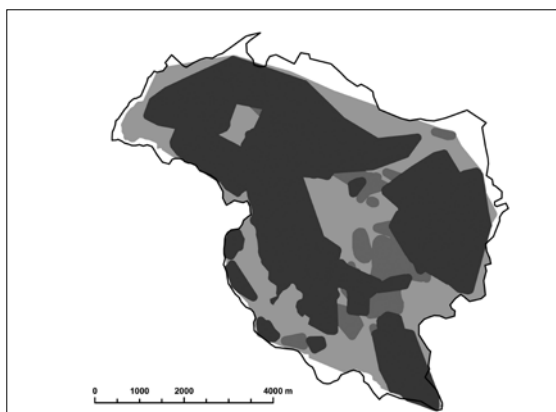

Slika 7: Območja pojavljanja različnih skupin in vrst ptic na Cerkniskem polju med koncem februarja 2007 in sredino februarja 2008 (temno siva – območja pogostega pojavljanja, siva – območje srednje pogostega pojavljanja, svetlo siva – celotno območje pojavljanja)

Figure 7: Areas of occurrence of different bird groups and species at Cerknica polje between the end of February 2007 and mid-February 2008 (dark grey – areas of regular occurrence, grey – areas of frequent occurrence, pale grey – the entire area of occurrence)

Nadaljevanje slike 7 / Continuation of Figure 7

Slika 8: Območje pojavljanje naslednjih skupin oziroma vrst ptic na Cerknškem polju med koncem februarja 2007 in sredino februarja 2008: labodi in gosi, race iz rodu *Anas*, rodov *Aythya*, *Bucephala* in *Mergellus*, kormoran *Phalacrocorax carbo*, čaplje iz rodov *Ardea* in *Egretta*, ponirki, lunji, rdečenoga postovka *Falco vespertinus*, liska *Fulica atra*, pobrežniki iz družin *Recurvirostridae*, *Charadriidae*, *Scolopacidae*, galebi ter kačar *Circaetus gallicos*, belorepec *Haliaeetus albicilla* in žerjav *Grus grus* (temno siva – območje pogostega pojavljanja, siva – območje srednje pogostega pojavljanja ter pojavljanje kačarja, belorepca in žerjava, svetlo siva – celotno območje pojavljanja)

Figure 8: Areas of occurrence of the following bird groups and species at Cerknica polje between the end of February 2007 and mid-February 2008: swans and geese, dabbling ducks, ducks from the genera *Aythya*, *Bucephala* and *Mergellus*, Cormorant *Phalacrocorax carbo*, herons and egrets from the genera *Ardea* and *Egretta*, grebes, harriers, Red-footed Falcon *Falco vespertinus*, Coot *Fulica atra*, waders from the genera *Recurvirostridae*, *Charadriidae*, *Scolopacidae*, gulls and Short-toed Eagle *Circaetus gallicos*, White-tailed Eagle *Haliaeetus albicilla* and Crane *Grus grus* (dark grey – areas of regular occurrence, grey – areas of frequent occurrence and occurrence of Short-toed Eagle, White-tailed Eagle and Crane, pale grey – the entire area of occurrence)

4.5. Pregled obravnavanih vrst

4.5.1. Labod grbec *Cygnus olor*

Labod grbec je na območju raziskave prezimovalec ter preletni in poletni gost. Med števnima obdobjema 1991–1992 in 2007/2008 je opazno izrazito povečanje števila opazovanj, saj KMECL & RIŽNER (1993) omenjata samo en podatek iz prejšnjega stoletja. Labod grbec spada med vrste, katerih številčnost se je v Sloveniji v zadnjem desetletju izrazito povečala (BRAČKO 1996, ŠTUMBERGER 1997, 1998, 1999, 2000, 2001B, 2002 & 2005, BOŽIČ 2005A, 2006, 2007, 2008A, 2008B & 2010). Zaradi presihajoče narave jezera je dinamika pojavljanja vrste tukaj nasprotna

tisti na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A). Edina najdba v tujini obročkanega laboda grbca na območju raziskave je iz zime 1994/1995, ko je bil opazovan osebek, obročkan v Gdansku, Poljska (ŠERE 1996). Edini poletni podatek iz julija se časovno ujema s številčnim viškom na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) (slika 9).

4.5.2. Mali labod *Cygnus columbianus*

Mali labod je na območju raziskave izjemen gost s samo enim zimskim podatkom brez datuma iz leta 1946 (GREGORI 1979), kar je eden od dveh podatkov o pojavljanju vrste v Sloveniji (HANŽEL & ŠERE 2011).

4.5.3. Labod pevec *Cygnus cygnus*

Labod pevec je na območju raziskave izjemen gost s samo dvema podatkom (KMECL & RIŽNER 1993). V Sloveniji je labod pevec redka vrsta, s skupaj 14 znanimi podatki (HANŽEL & ŠERE 2011).

Opazovanja (2 podatka):

- (1) 10. 4. 1889, 1 os. (GREGORI 1979)
- (2) 15. 12. 1991, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1992B)

4.5.4. Njivska gos *Anser fabalis*

Njivska gos je na območju raziskave redka gostja s samo štirimi zbranimi podatki. Zadnjič je bila zabeležena leta 1996.

Opazovanja (4 podatki):

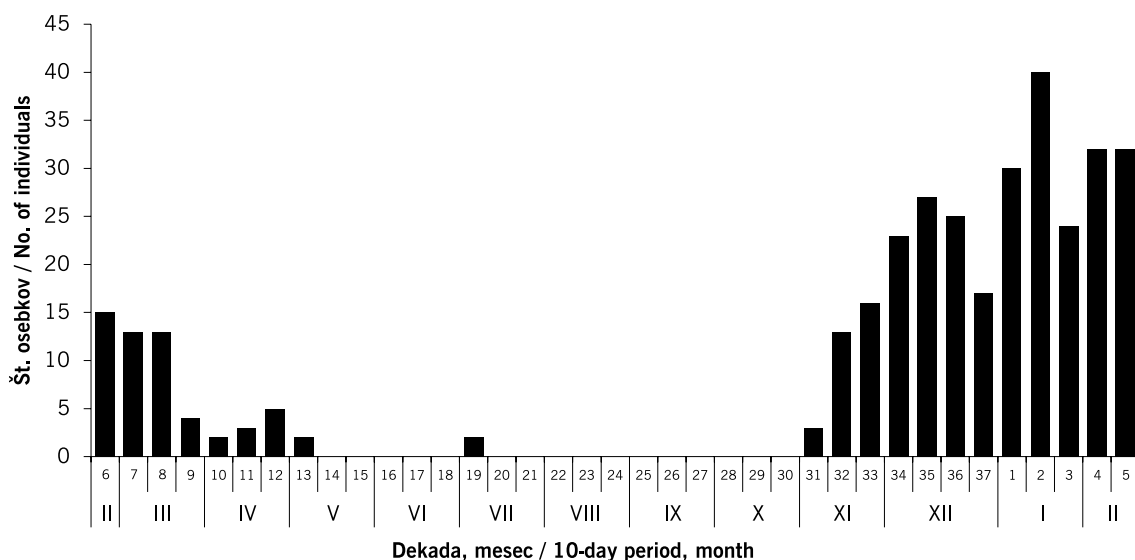
- (1) 11. 3. 1974, 34 os. (GREGORI 1979)
- (2) 1. 12. 1991, 12 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (3) 5. 3. 1994, 20 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- (4) 9. 3. 1996, 3 os. (B. RUBINIČ *osebno*)

4.5.5. Beločela gos *Anser albifrons*

Beločela gos je na območju raziskave redka gostja. Zanimivo je zadrževanje do 122 osebkov v drugi polovici zime 2007/2008. V tem času so se gosi pogosto prehranjevale na travnikih na območju Viševk. V obdobju 1991–1992 in pred tem beločela gos na območju raziskave ni bila opazovana (KMECL & RIŽNER 1993). Prvič je bila zabeležena šele leta 1996 (A. VREZEC *osebno*).

Opazovanja (7 podatkov):

- (1) 27. 12. 1996, 1 os. (A. VREZEC *osebno*)
- (2) 15. 1. 2000, 1 os. (ŠTUMBERGER 2000)
- (3) 24. 3. 2000, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)

Slika 9: Dinamika pojavljanja laboda grbca *Cygnus olor* po dekadah na območju Cerkniškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (21 podatkov)

Figure 9: Dynamics of the Mute Swan *Cygnus olor* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (21 records)

(4) 11. 1. 2003, 2 os. (ŠTUMBERGER 2005)

(5) 9. 1.–26. 2. 2008, 9–122 os.

(6) 2. 12. 2008, 33 os. leti nad Rakekom iz smeri območja raziskave

(7) 26.–27. 12. 2009, 6 os. (A. ŠKOBERNE osebno)

(3) 2. 2. 2008, 23 os.

(4) 5. 2. 2008, 1 os.

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 4. 4. 1994, 1 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 10. 3. 1995, 16 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 27. 2. 1997, 28 os. (B. RUBINIČ osebno)
- 10. 2. 2002, 106 os. (I. KOGOVŠEK osebno)
- 6. 12. 2006, 54 os. (KMECL 2007)
- 15. 11. 2009, 18 os. (M. CVETKO osebno)
- 17. 11. 2009, 97 os. (A. ŠKOBERNE osebno)
- 7. 12. 2009, 150 os. (A. ŠKOBERNE osebno)
- 21. 2. 2010, 48 os.
- 7. 11. 2010, 93 os. (M. CVETKO osebno)

4.5.6. Siva gos *Anser anser*

Siva gos je na območju raziskave zimski in preletni gost. V obdobju 1991–1992 se je pojavljala samo med spomladansko selitvijo, ko je bilo opazovanih do 100 osebkov (KMECL & RIŽNER 1993), po tem obdobju pa sta bili tako spomladanska kot jesenska selitev približno enako izraziti. Opazovanje 150 osebkov med jesensko selitvijo leta 2009 je največje opazovano število sivih gosi na območju raziskave ter poleg reke Drave (ŠTUMBERGER 1995) in Škocjanskega zatoka (ŠKORNIK 1982) eno največjih zabeleženih v Sloveniji. V drugem števnem obdobju smo sive gosi opazovali predvsem na območju Retja, med prehranjevanjem na travnikih pa smo jih zabeležili samo enkrat. Med sivimi gosmi, opazovanimi dne 21. 2. 2010, sta bila tudi dva osebka z vratnim obročkom. Oba osebka sta bila v letu pred opazovanjem obročkana na Češkem (D. ŠERE osebno).

Opazovanja 2007/2008 (4 podatki):

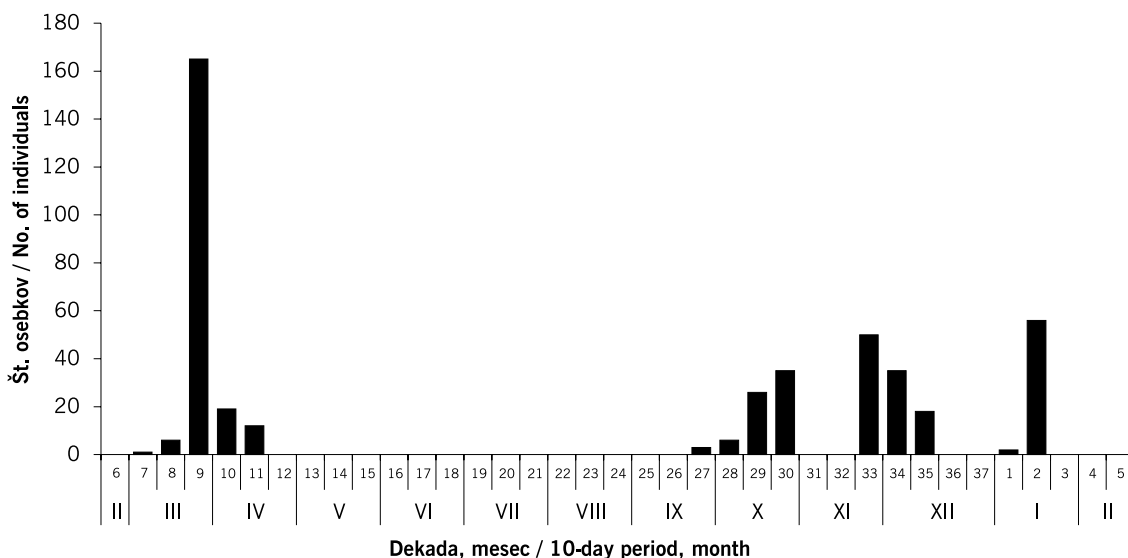
(1) 16. 10. 2007, 1 os.

(2) 12. 1. 2008, 4 os.

4.5.7. Belolična gos *Branta leucopsis*

Edini podatek o pojavljanju vrste je zadrževanje enega osebka med 23. 2. in 17. 3. 1991 (KMECL & RIŽNER 1993). Belolična gos je v Sloveniji redka vrsta s tremi opazovanji osebkov nezanesljivega izvora. Tudi opazovanje belolične gosi na območju raziskave je bilo uvrščeno v kategorijo D (vrsta, katere izvor ni bil zanesljivo ugotovljen, vendar obstaja utemeljen sum, da opazovani osebki niso iz prostoživeče populacije) (HANŽEL & ŠERE 2011).

Slika 10: Dinamika pojavljanja žvižgavke *Anas penelope* po dekadah na območju Cerknškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (14 podatkov)

Figure 10: Dynamics of the Wigeon *Anas penelope* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (14 records)

4.5.8. Rjasta kozarka *Tadorna ferruginea*

Rjasta kozarka je z enim opazovanjem dne 15. 4. 2008 (BORDJAN & BOŽIČ 2009B) na območju raziskave izjemna gostja. Rjasta kozarka je redka vrsta v Sloveniji in opazovanje na območju raziskave je šele četrto po letu 1950, uvrščeno v kategorijo C (vrsta, ki izhaja iz naturaliziranih populacij v tujini) (HANŽEL & ŠERE 2011).

4.5.9. Duplinska kozarka *Tadorna tadorna*

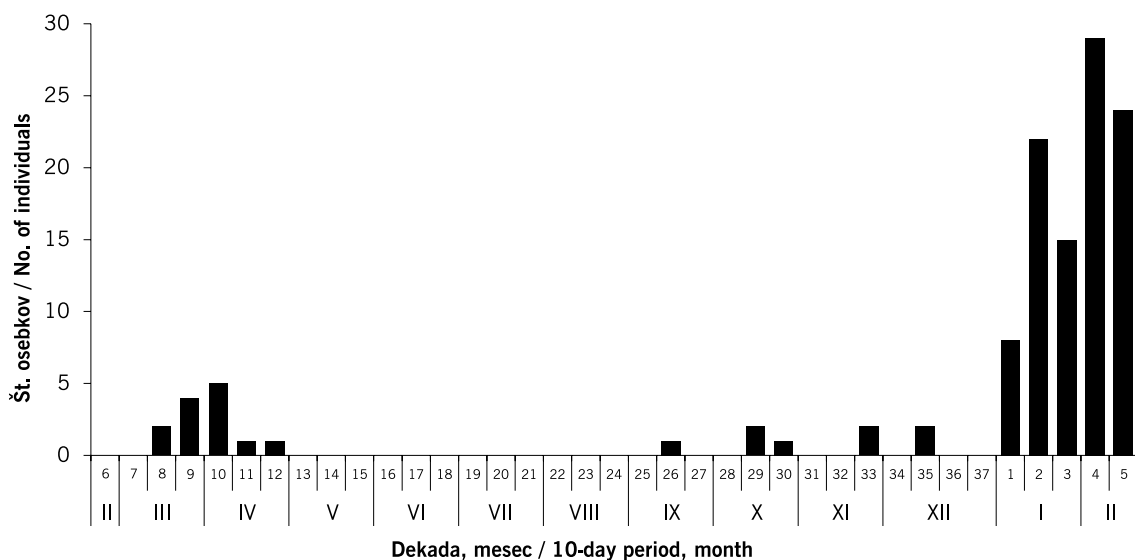
Duplinska kozarka je preletna, poletna in zimska gostja območja raziskave. Z izjemo dveh opazovanj v letih 1992 (KMECL & RIŽNER 1992) in 1996 (B. RUBINIČ *osebno*) so bila vsa opazovanja zbrana po letu 2000. Domnevam, da se je vrsta začela v minule desetletju vsaj v času selitve na območju raziskave redno pojavljati. Opazovanje 24 duplinskih kozark decembra 2009 vključuje za notranjost Slovenije veliko število osebkov. Običajno se v tem delu države pojavlja posamično ali v skupinah z največ nekaj osebkoma (ŠTUMBERGER 1986, 1993, 1998 & 2005, KMECL & RIŽNER 1992C, VOGGRIN 1996A, CIGLIČ & TREBAR 1998, KLENOVŠEK 1998, KOČEVAR 1998, SENEGAČNIK *et al.* 1998, BORDJAN 2003A, ŠERE 2008A, BOŽIČ 2008A & 2010, BORDJAN & BOŽIČ 2009A, LEGIŠA 2009, *lastni podatki*, M. GAMSER *osebno*, L. BOŽIČ *osebno*).

Opazovanja (13 podatkov):

- (1) 25. 4. 1992, 1 ♀ (KMECL & RIŽNER 1992C)
- (2) 8. 2. 1996, 1 ♂ (B. RUBINIČ *osebno*)
- (3) 26. 12. 2000, 2 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- (4) 18. 3. 2001, 2 os. (DENAC *et al.* 2001)
- (5) 29. 12. 2002, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- (6) 11. 5. 2004, 6 os.
- (7) 18. 1. 2008, 4 os.
- (8) 2. 2. 2008, 1 os.
- (9) 21. 5. 2008, 1 os.
- (10) 26. 8. 2009, 1 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- (11) 30. 12. 2009, 24 os. (M. CVETKO *osebno*)
- (12) 20. 3. 2010, 2 os. (M. CVETKO *osebno*)
- (13) 28. 12. 2010, 2 os. (M. CVETKO *osebno*)

4.5.10. Žvižgavka *Anas penelope*

Žvižgavka je na območju raziskave zimska in preletna gostja. Običajno je izrazitejša spomladanska selitev, pri kateri pa se zabeleženi viški med leti razlikujejo. Tako je bil višek leta 2008 v začetku marca, v letu 2007 pa konec marca. Podobno je tudi na zadrževalniku Medvedce, kjer je bil višek spomladanske selitve leta 2007 tako kot na območju raziskave zabeležen konec marca (BORDJAN & BOŽIČ 2009A). V letih 1992 in 2010 je bil jesenski višek selitve izrazitejši od spomladanskega (KMECL & RIŽNER 1993, *lastni podatki*). Na drugih območjih v Sloveniji, npr. ribnikih

Slika 11: Dinamika pojavljanja konopnice *Anas strepera* po dekadah na območju Cerkniškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (15 podatkov)

Figure 11: Dynamics of the Gadwall *Anas strepera* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (15 records)

v Pesniški dolini (GREGORI 1989), na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A), Ljubljanskem barju (TOME *et al.* 2005), ribniku Vrbje (VOGRIN 1996A) ter na akumulacijah srednje Save (TRONTELJ 1992) in Drave (L. BOŽIČ *osebno*), je jesenska selitev žvižgavke izrazitejša od spomladanske (slika 10).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 5. 3. 1994, 150 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 21. 9. 1994, 40 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 17. 4. 1995, 100 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 29. 3. 1996, 70 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 17. 1. 1998, 42 os. (ŠTUMBERGER 1998)
- 31. 10. 2000, 100 os. (P. KMECL *osebno*)
- 12. 11. 2000, 300 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 29. 12. 2002, 50 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 6. 12. 2006, 110 os. (P. KMECL *osebno*)
- 7. 3. 2009, 147 os.
- 5. 2009, 2 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 15. 11. 2009, 70 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 24. 10. 2010, 84 os.
- 28. 10. 2010, 115 os. (M. CVETKO *osebno*)

4.5.11. Konopnica *Anas strepera*

Konopnica je na območju raziskave zimska in preletna gostja. V zimi 2007/2008 je na jezeru prezimovala, pri čemer je bil januar 2008 za vrsto nadpovprečen

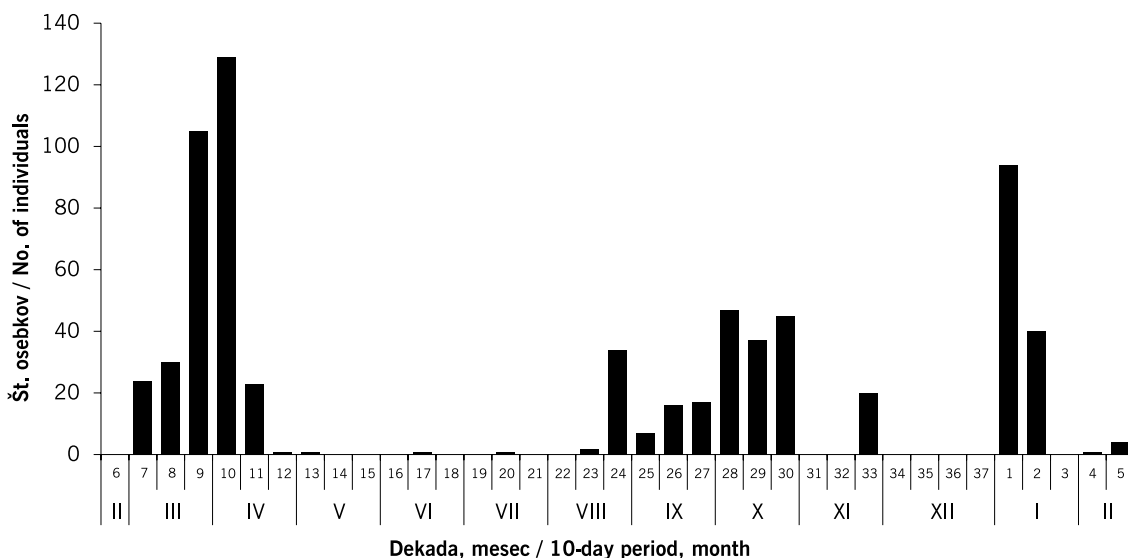
na ravni celotne Slovenije (BOŽIČ 2008A). 29 osebkov, zabeleženih februarja 2008, je tudi največje opazovano število konopnic na območju raziskave. KMECL & RIŽNER (1993) sta v obdobju 1991–1992 zbrala samo tri podatke o pojavljanju te vrste, zato sklepam, da je konopnica v zadnjih letih na območju raziskave pogostejša kot v preteklosti (slika 11).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 27. 11. 1993, 4 os. (RUBINIČ 1994B)
- 11. 12. 1994, 2 ♂, 1 ♀ (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 15. 2. 1995, 10 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 18. 1. 1997, 2 os. (ŠTUMBERGER 1997)
- 25. 12. 2000, 13 os. (D. DENAC *osebno*)
- 28. 3. 2005, 10 os. (D. DENAC *osebno*)
- 6. 12. 2006, 18 os. (KMECL 2007)
- 7. 3. 2009, 10 os.
- 5. 12. 2009, 2 os. (M. CVETKO *osebno*)

4.5.12. Krehelj *Anas crecca*

Krehelj je na območju raziskave gnezdilec ter poletni, zimski in preletni gost, vsaj v posameznih letih (npr. zima 2009/2010) pa tudi prezimovalc. Na občasno verjetno gnezdenje, ki ga omenjata že GREGORI (1979) in POLAK (1993), sklepamo na podlagi junijskih podatkov, zabeleženih v letih 2007, 2009 (A. ŠKOBERNE *osebno*) in 2010 (M. CVETKO *osebno*).

Slika 12: Dinamika pojavljanja kreheljca *Anas crecca* po dekadah na območju Cerkniskega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (22 podatkov)

Figure 12: Dynamics of the Teal *Anas crecca* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (22 records)

Čeprav je bila dinamika pojavljanja kreheljca na območju raziskave v obdobjih 1991–1992 in 2007/2008 podobna, so med njima tudi velike razlike. Najizrazitejša je v številu opaženih osebkov, ki je v drugem obdobju kar za 10-krat večje kot v prvem. Podobna števila so bila v času selitve sicer nekajkrat zabeležena že kasneje v 90-ih letih. Obdobji selitve se časovno ujemata s selitvijo na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) (slika 12).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 13. 9. 1993, 100 os. (P. KMECL *osebno*)
- 5. 3. 1994, 100 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 26. 11. 1994, 50 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 25. 2. 1995, 50 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 27. 2. 1997, 100 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 11. 4. 2004, 50 os. (D. DENAC *osebno*)
- 28. 3. 2005, 150 os. (D. DENAC *osebno*)
- 7. 3. 2009, 50 os.
- 18. 6. 2009, 2 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 10. 4. 2010, 77 ♂, 51 ♀
- 18. 4. 2010, 73 os. (M. CVETKO *osebno*)
- 11. 7. 2010, 2 os. (M. CVETKO *osebno*)
- 7. 11. 2010, 60 os. (M. CVETKO *osebno*)

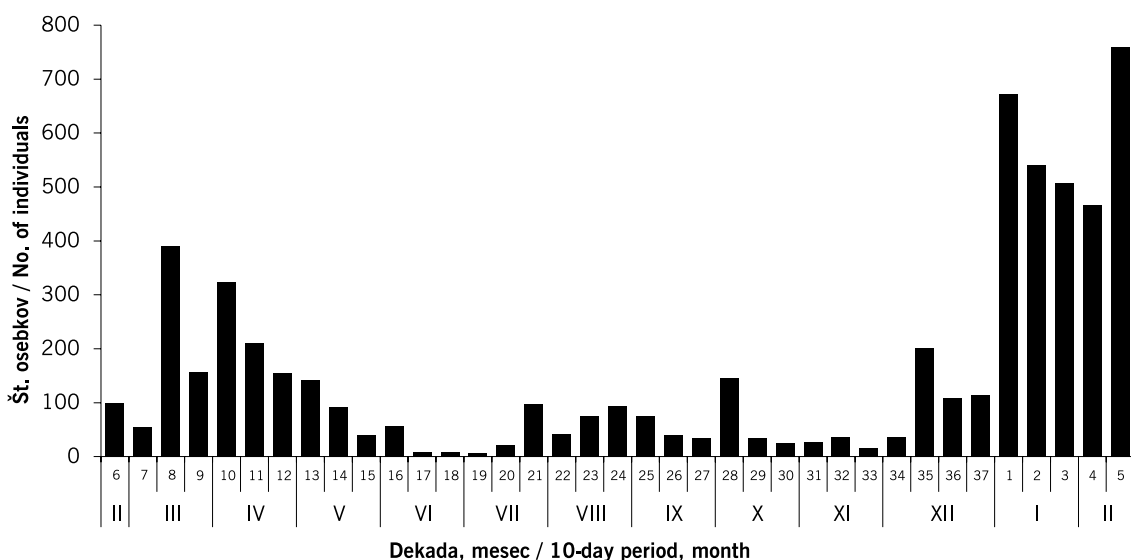
4.5.13. Mlakarica *Anas platyrhynchos*

Mlakarica je na območju raziskave gnezdilka in

celoletna vrsta. Je najštevilčnejša in tudi ena izmed štirih najpogostejših vrst območja, saj je bila zabeležena prav v vseh dekadah obdobja 2007/2008. Mlakarica je tudi nasplošno v Sloveniji najpogostejša in najštevilčnejša vodna ptica (ŠTUMBERGER 1997, 1998, 1999, 2000, 2001B, 2002 & 2005, VOGRIN 2005, BOŽIČ 2005A, 2006, 2007, 2008A & 2008B, BORDJAN & BOŽIČ 2009A, LOGAR 2009). V letu 2007 je z gnezdenjem pričelo vsaj 90 parov. Kljub presahlemu jezeru sem kasneje na potokih območja raziskave zabeležil tri speljane družine. V letu 2008 smo samo na območju Levišč opazovali 60 parov mlakaric. Najbolj številna je v zimskem času, kadar je veliko vode. Takrat se na območju raziskave pogosto zadržuje več kot 1000 mlakaric. Na območju raziskave je bila zabeležena tudi najdba osebkov, ki je bil predhodno obročkan na Madžarskem (Božič 2009) (slika 13).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 8. 5. 1993, 100 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 27. 11. 1993, 900 os. (RUBINIČ 1994B)
- 27. 1. 1994, 1300 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 20. 5. 1994, 50 ♂ (B. RUBINIČ *osebno*)
- 25. 2. 1995, 2500 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 24. 3. 1995, 1000 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 5. 5. 1995, 50 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 18. 1. 1997, 1500 os. (ŠTUMBERGER 1997)
- 26. 5. 1997, 50 os. (B. RUBINIČ *osebno*)

Slika 13: Dinamika pojavljanja mlakarice *Anas platyrhynchos* po dekadah na območju Cerknškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (37 podatkov)

Figure 13: Dynamics of the Mallard *Anas platyrhynchos* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (37 records)

- 12. 11. 2000, 1200 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 26. 12. 2000, 1600 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 15. 4. 2008, 60 parov na Leviščih
- 28. 1. 2010, 1398 os.

- 8. 3. 1997, 50 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 2. 1. 1998, 4 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 28. 1. 1998, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 18. 3. 2001, 100 os. (DENAC *et al.* 2001)
- 22. 3. 2009, 50 os. (M. CVETKO *osebno*)
- 3. 4. 2010, 75 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

4.5.14. Dolgorepa raca *Anas acuta*

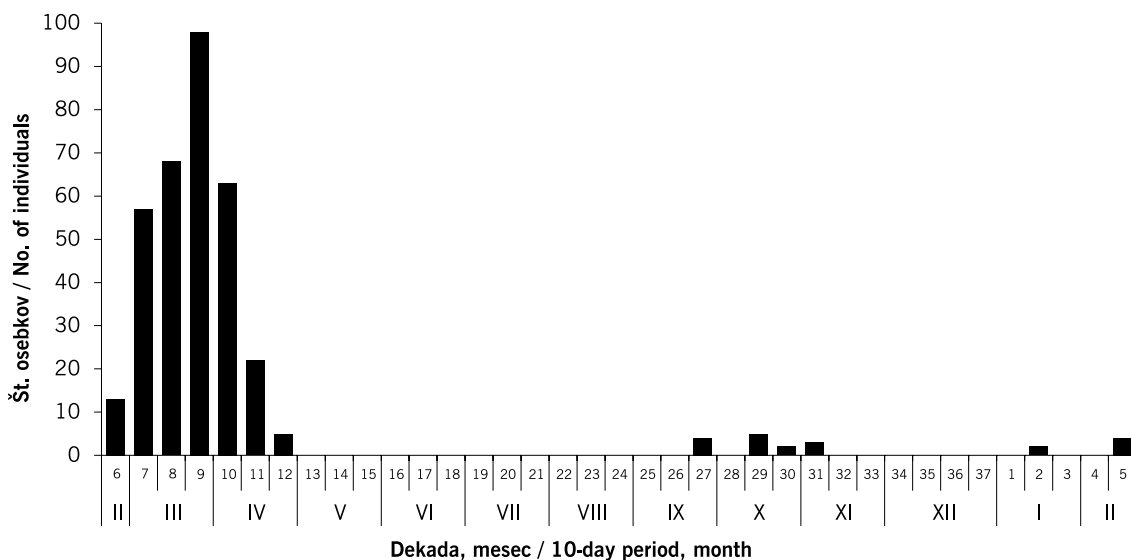
Dolgorepa raca je zimska, preletna in poletna gostja območja raziskave. Status poletne gostje je imela le v števnem obdobju 1991–1992, ko je bila opazovana v juniju (KMECL & RIŽNER 1993). Izrazita je predvsem spomladanska selitev v marcu, med katero se lahko na jezeru zbere tudi več kot sto osebkov (SENEGAČNIK *et al.* 1998). Glede na število opazovanih osebkov je območje raziskave najpomembnejša postojanka za to vrsto med spomladansko selitvijo v Sloveniji. Čeprav je v jesenskem času na območju raziskave navadno veliko vode, pa je jesenska selitev povsem neizrazita (slika 14).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 5. 3. 1994, 200 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 6. 3. 1994, 100 os. (P. KMECL *osebno*)
- 29. 12. 1994, 1 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 24. 3. 1995, 300 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 2. 4. 1995, 20 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 24.–26. 3. 1996, 70 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 29. 3. 1996, 150 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)

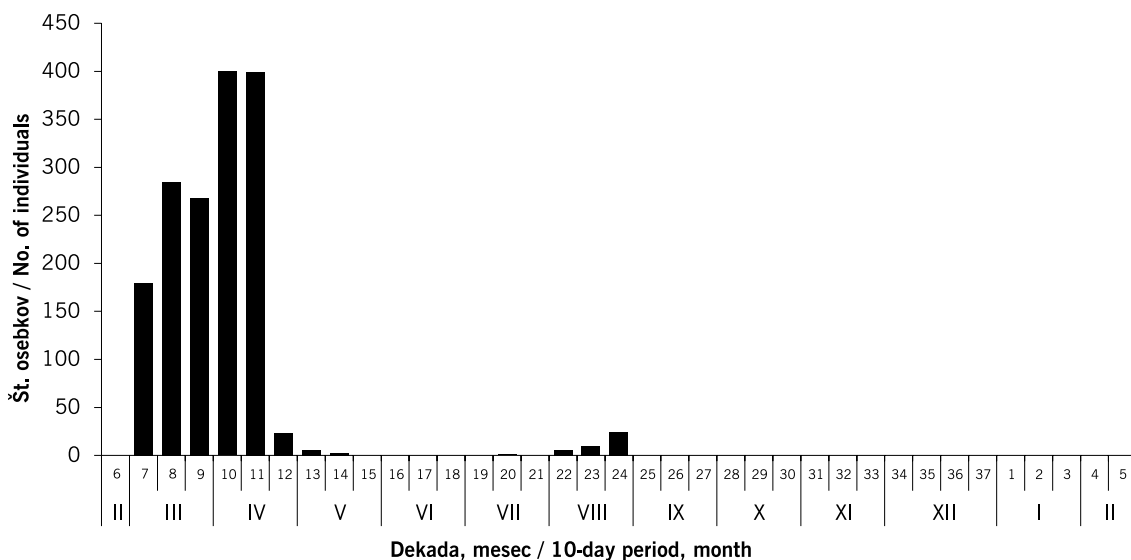
4.5.15. Reglja *Anas querquedula*

Reglja je na območju raziskave gnezdilka ter preletna in poletna gostja. Gnezditve reglje je bila potrjena v letu 1992 (POLAK 1993). Čeprav mladiči po letu 1992 niso bili več opazovani, domnevam, da je vrsta na območju raziskave redna gnezdilka. Jesenska selitev je bila tako v letih 1991–1992 (KMECL & RIŽNER 1993) kot tudi 2007/2008 povsem neizrazita. V obeh števnih obdobjih je bila gladina na jezeru v avgustu in septembru, ko poteka selitev reglje (CRAMP 1998), zelo nizka. Spomladanska selitev na območju raziskave se časovno ujema s selitvijo, zabeleženo na drugih mokriščih v Sloveniji (GEISTER 1987, GREGORI 1989, TRONTELJ 1992, CIGLIČ & TREBAR 1998, TOME *et al.* 2005, BORDJAN & BOŽIČ 2009A, L. BOŽIČ *osebno*), le da se reglja na Cerknškem polju pojavlja v večjem številu. Za regljo velja podobno kot za dolgorepo raco, da je območje raziskave ena pomembnejših, če ne najpomembnejša postojanka zanjo med spomladansko

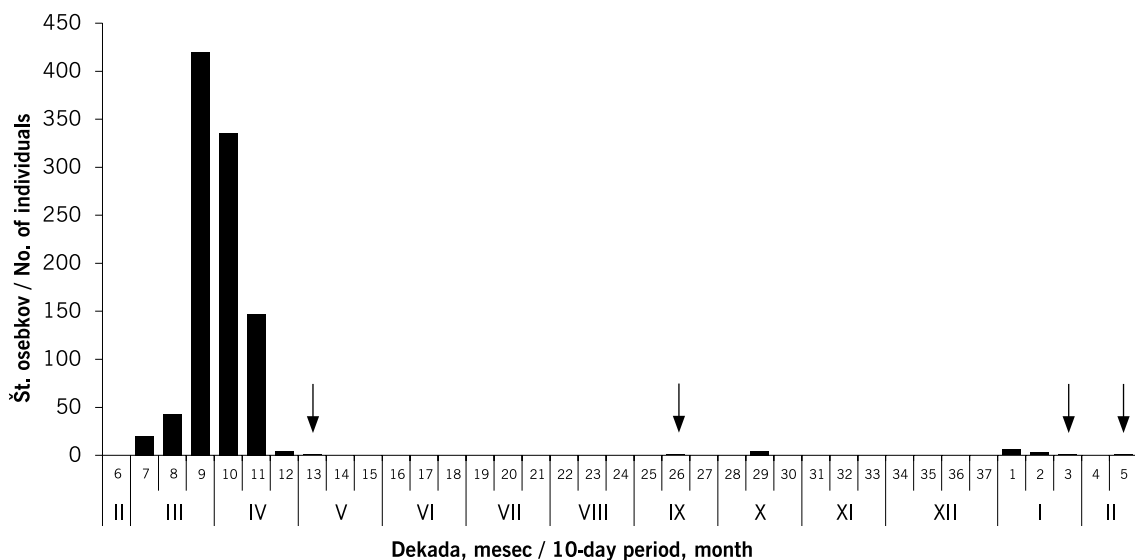
Slika 14: Dinamika pojavljanja dolgorepe race *Anas acuta* po dekadah na območju Cerkniškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (13 podatkov)

Figure 14: Dynamics of the Pintail *Anas acuta* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (13 records)

Slika 15: Dinamika pojavljanja reglje *Anas querquedula* po dekadah na območju Cerkniškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (12 podatkov)

Figure 15: Dynamics of the Garganey *Anas querquedula* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (12 records)

Slika 16: Dinamika pojavljanja rase žličarice *Anas clypeata* po dekadah na območju Cerknškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (13 podatkov)

Figure 16: Dynamics of the Shoveler *Anas clypeata* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (13 records)

selitvijo v Sloveniji, saj se v marcu in aprilu redno zbere nekaj sto osebkov (slika 15).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

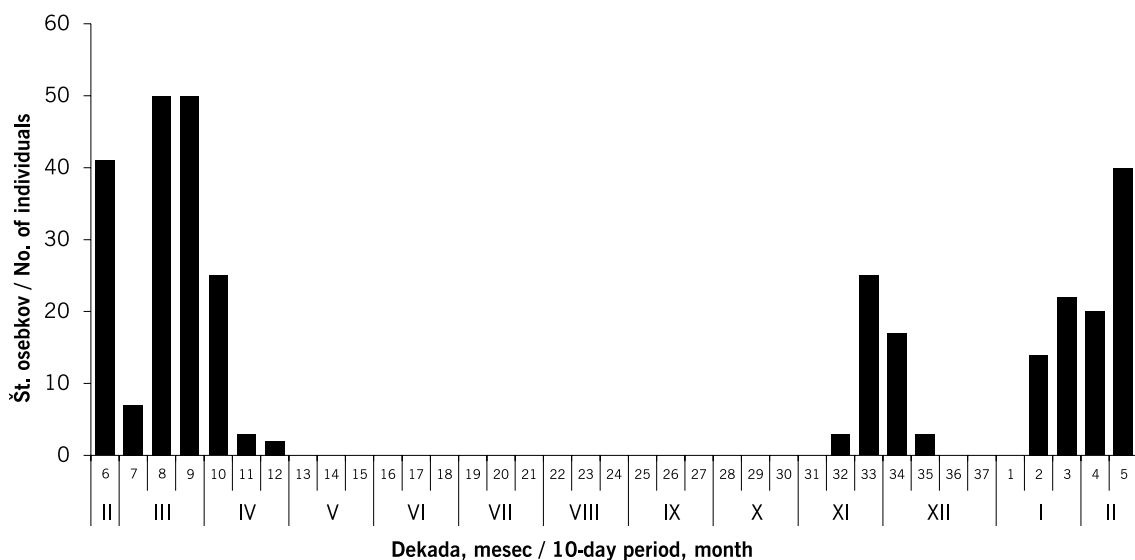
- 5. 3. 1994, 100 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 28. 5. 1994, 8 ♂ (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 24. 3. 1995, 150 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 17. 4. 1995, 600 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 24.–29. 3. 1996, 200–300 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 14. 4. 1996, 400 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 10. 5. 1996, 1 par (B. RUBINIČ *osebno*)
- 24. 3. 2000, 160 os. (J. KUS *osebno*)
- 30. 3. 2000, 250 os. (D. ŠERE *osebno*)
- 5. 5. 2002, 3 os. (D. DENAC *osebno*)
- 23. 3. 2003, 200 os. (VREZEC & ELERŠEK 2003)
- 11. 4. 2004, 100os. (D. DENAC *osebno*)
- 11. 5. 2004, 1 par
- 28. 3. 2005, 600 os. (DENAC 2005)
- 15. 4. 2008, 63 ♂, 17 ♀
- 7. 5. 2008, 1 os. v Retju (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 22. 3. 2009, 150 os. (M. CVETKO *osebno*)
- 17. 5. 2009, 8 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 3. 4. 2010, 533 os. (M. CVETKO *osebno*)
- 10. 4. 2010, 107 ♂, 40 ♀
- 9. 5.–13. 6. 2010, do 6 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

4.5.16. Raca žličarica *Anas clypeata*

Raca žličarica je na območju raziskave preletna, poletna in zimska gostja. Vsaj občasno vrsta tudi gnezdi (RUBINIČ 1994A), vendar v zadnjem času tega nismo potrdili. Spomladanska selitev vrste na območju raziskave je izrazita ter se časovno ujema s selitvijo na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) in akumulacijah na reki Dravi (L. BOŽIČ *osebno*). V obdobju 2007/2008 je bil višek selitve konec marca in v začetku aprila, kar je nekoliko prej kot v obdobju 1991–1992 (KMECL & RIŽNER 1993). 420 osebkov je največje število sočasno opazovanih rac žličaric na eni lokaciji v Sloveniji. Za raco žličarico velja enako kot za prejšnji dve vrsti, in sicer, da je območju raziskave zanjo ena pomembnejših, če ne najpomembnejša postojanka med spomladansko selitvijo v Sloveniji. Zanimiva so posamezna zimska opazovanja večjih jat, kot na primer decembrski opazovanji 210 osebkov leta 2002 (B. RUBINIČ *osebno*) in 360 osebkov leta 2006 (KMECL 2007). Podobna opazovanja, sicer v drugi polovici novembra, so bila zabeležena tudi na Ljubljanskem barju, kar avtorji pripisujejo jesenskim poplavam (TOME *et al.* 2005) (slika 16).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 17. 6. 1993, ♀ + 6 pull. (RUBINIČ 1994A)
- 27. 11. 1993, 1 ♂ (RUBINIČ 1994B)

Slika 17: Dinamika pojavljanja sivke *Aythya ferina* po dekadah na območju Cerkniskega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (15 podatkov)

Figure 17: Dynamics of the Pochard *Aythya ferina* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (15 records)

- 5. 3. 1994, 100 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 24. 3. 1995, 120 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 2. 4. 1995, 50 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 17. 4. 1995, 300 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 8. 3. 1997, 50 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 29. 12. 2002, 210 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 23. 3. 2003, 50 os. (VREZEC & ELERŠEK 2003)
- 11. 4. 2004, 50 os. (D. DENAC *osebno*)
- 6. 12. 2006, 360 os. (KMECL 2007)
- 28. 3. 2009, 50 os. (M. CVETKO *osebno*)
- 18. 4. 2010, 87 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

4.5.17. Tatarska žvižgavka *Netta rufina*

Tatarska žvižgavka je na območju raziskave s samo dvema podatkom iz prvega opazovalnega obdobja (KMECL & RIŽNER 1993) in enim v letu 2010 izjemna gostja. Zanimivo je junijsko opazovanje (GEISTER 1990) v času gnezditvene sezone (CRAMP 1998). Takšna opazovanja so sicer znana tudi z zadrževalnika Medvedce, kjer pa gnezdenje doslej še ni bilo potrjeno (BORDJAN & BOŽIČ 2009A).

Opazovanja (3 podatki):

- (1) 5. 6. 1975, 5 os. (GEISTER 1990)
- (2) 7. 4. 1987, 2 os. (KAZMIERCZAK 1987A)
- (3) 28. 3. 2010, 1 par

4.5.18. Sivka *Aythya ferina*

Sivka je na območju raziskave gnezdilka, prezimovalka ter poletna in preletna gostja. Opazovanji iz maja 2009 potrjujeta domnevo POLAKA (1993), da je vrsta v posameznih letih verjetna gnezdilka območja raziskave, saj začne leči jajca med koncem aprila in sredino maja (CRAMP 1998). Spomladanski selitvi v obeh števnih obdobjih se v grobem časovno ujemata, le da je selitev v drugem obdobju potekala mesec dni dlje. Dinamika spomladanske selitve leta 2007 je bila zelo podobna kot v Krajinskem parku Rački ribniki - Požeg (VOGRIN 1998A), na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) in akumulacijah na srednji Savi (TRONTELJ 1992). Jesensko-zimsko pojavljanje sivke je bilo podobno v obeh števnih obdobjih, le da je bila z do 150 opazovanimi osebkoma vrsta bistveno številčnejša v obdobju 1991–1992 (KMECL & RIŽNER 1993). Opazovanje 800 osebkov spomladi leta 1995 (SENEGAČNIK *et al.* 1998) je v Sloveniji izjemno za območja zunaj reke Drave, kjer so zimske jate v 90-ih letih občasno presegle 2000 osebkov (SOVINC 1994), v zadnjih letih pa le izjemoma 1000 osebkov (BOŽIČ 2005A, 2006, 2007, 2008A & 2008B, L. BOŽIČ *osebno*). Pri tem so opazovanja večjega števila sivk na Dravi omejena predvsem na zimo, na zadrževalniku Medvedce (do 395 os.) na obdobje letovanja (BORDJAN & BOŽIČ 2009A), omenjeno opazovanje

z območju raziskave pa je s spomladanske selitve. Razen Ptujskega jezera, kjer je bilo tudi opazovanih več kot 1000 osebkov med spomladansko selitvijo (L. Božič *osebno*), je opazovanje 800 osebkov z območju raziskave eno največjih zabeleženih v tem času v Sloveniji (slika 17).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 26. 11. 1994, 100 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 24. 3. 1995, 800 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 17. 1. 1999, 26 os. (ŠTUMBERGER 1998)
- 19. 10. 2000, 56 os. (D. DENAC *osebno*)
- 18. 3. 2001, 300 os. (D. DENAC *osebno*)
- 23. 3. 2003, 200 os. (D. DENAC *osebno*)
- 1. 5. 2009, 2 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 10. 5. 2009, 1 ♂ (A. ŠKOBERNE *osebno*)

4.5.19. Kostanjevka *Aythya nyroca*

Kostanjevka je gnezdilka ter zimska in preletna gostja območja raziskave. V letu 2007 je med sredino marca in sredino aprila potekala izrazita spomladanska selitev, ko je bilo opazovanih do 57 osebkov, kar je bilo do leta 2010 največje opazovano število kostanjevk na območju raziskave. Marca 2010 je bila opazovana dotlej daleč največja jata kostanjevk (500 os.), kadarkoli zabeležena v Sloveniji (ŠKOBERNE 2010). V obdobju med 2007 in 2010 gnezdenja nismo potrdili. O pomenu območja raziskave za gnezdenje priča opazovanje devetih samcev SV od Otoka, ki so konec aprila 2007, tik preden je območju raziskave presahnilo, svatovali štirim samicam. Gnezdenje kostanjevke na območju raziskave je bilo sicer potrjeno leta 1990 (ŽGAVEC 1991). Domnevam, da kostanjevka v majhnem številu vsaj občasno še vedno gnezdi, gnezdenje pa je odvisno od gladine vode na jezeru.

Opazovanja 2007/2008 (11 podatkov):

- (1) 13. 3. 2007, 1 os.
- (2) 19. 3. 2007, 7 os.
- (3) 27. 3. 2007, 31 os.
- (4) 2. 4. 2007, 12 os.
- (5) 10. 4. 2007, 57 os.
- (6) 13. 4. 2007, 53 os.
- (7) 18. 4. 2007, 15 os.
- (8) 23. 4. 2007, 9 ♂, 4 ♀ (dvorijo)
- (9) 9. 5. 2007, 2 os.
- (10) 1. 11. 2007, 3 os.
- (11) 16. 12. 2007, 1 os.

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 8. 5. 1993, 1 ♂ (B. RUBINIČ *osebno*)
- 26. 6. 1993, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)

- 6. 1. 2000, 1 ♂ (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 30. 1. 2000, 1 os. (KEBE 2000)
- 23. 11. 2009, 3 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 7. 3. 2010, 500 os. (ŠKOBERNE 2010A)
- 14. 3. 2010, 113 os. (ŠKOBERNE 2010A)

4.5.20. Čopasta črnica *Aythya fuligula*

Čopasta črnica je na območju raziskave preletna in poletna gostja ter prezimovalka. GREGORI (1979) in POLAK (1993) jo omenjata kot verjetno gnezdilko jezera. Po letu 1992 je bila čopasta črnica v gnezditvenem obdobju (maj in junij) opazovana samo po enkrat leta 1996 (J. KUS VEENVLIET *osebno*) in 2009 (A. ŠKOBERNE *osebno*). Dinamiki pojavljanja čopaste črnic se med števnima obdobjema 1991–1992 (KMECL & RIŽNER 1993) in 2007/2008 razlikujeta. Največja razlika je v številčnosti, ki je bila v prvem obdobju bistveno večja z do 120 osebkami, in v poletnem pojavljanju vrste, ki ga v drugem obdobju nismo zabeležili, domnevno zaradi presahlega jezera (slika 18).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 26. 11. 1994, 100 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 24. 3. 1995, 200 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 20. 6. 1996, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 27. 2.–8. 3. 1997, 100 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 13. 1. 2001, 150 os. (ŠTUMBERGER 2001)
- 4. 3. 2001, 200 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 10. 3. 2002, 90 os. (D. DENAC *osebno*)
- 10. 5. 2009, 1 par (A. ŠKOBERNE *osebno*)

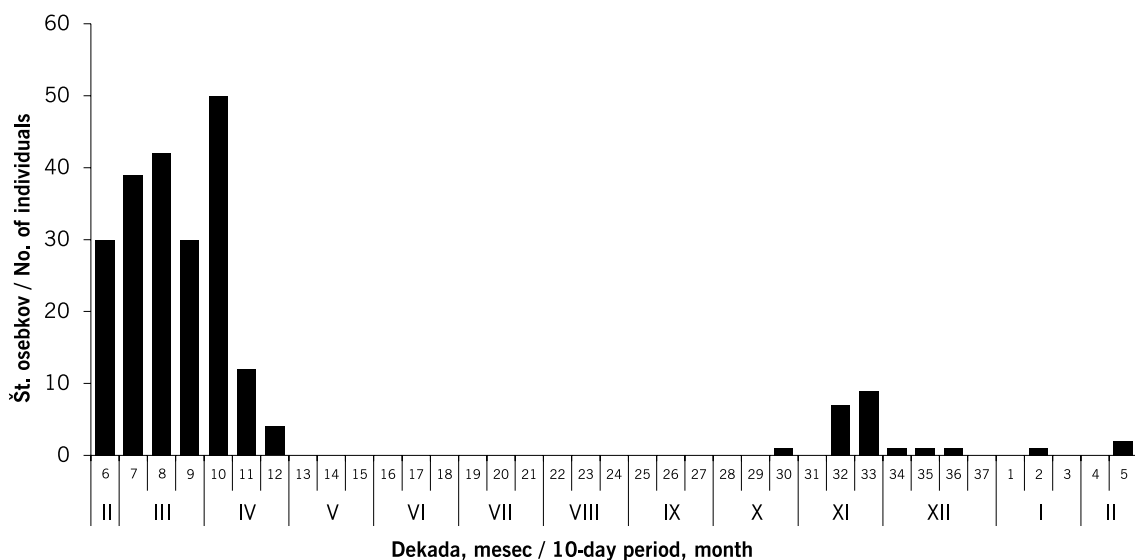
4.5.21. Rjavka *Aythya marila*

Rjavka je z manj kot desetimi opazovanji redka gostja območja raziskave. Z izjemo enega podatka so vsa opazovanja iz jesensko-zimskega obdobja, ko se redno pojavlja tudi na akumulacijah na reki Dravi (L. Božič *osebno*). Zaradi neobičajnega časa pojavljanja te arktične gnezdilke je zanimivo opazovanje iz konca maja (KMECL & RIŽNER 1993).

Opazovanja (6 podatkov):

- (1) 8. 12. 1991, 9 os. (RUBINIČ & VREZEC 1992)
- (2) 31. 5. 1992, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (3) 27. 11. 1993, 1 os. (RUBINIČ 1994B)
- (4) 23. 10. 1998, 8 ♀ (B. RUBINIČ *osebno*)
- (5) 13.–30. 12. 2008, 10 os. (M. CVETKO *osebno*)
- (6) 7. 11.–30. 12. 2010, do 3 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno, lastni podatki*)

Slika 18: Dinamika pojavljanja čopaste črnice *Aythya fuligula* po dekadah na območju Cerkniškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (15 podatkov)

Figure 18: Dynamics of the Tufted Duck *Aythya fuligula* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (15 records)

4.5.22. *Gaga Somateria mollissima*

Gaga je na območju raziskave s samo enim opazovanjem enega samega osebkov dne 7. 12. 1991 (KMECL & RIŽNER 1993) izjemna gostja. Gaga je v notranjosti Slovenije redko opazovana vrsta (SOVINC 1994, BOMBEK 2004, D. DENAC *osebno*). Nekoliko več opazovanj je bilo zbranih le na morju pred Sečoveljskimi solinami (ŠKORNIK 2012).

4.5.23. *Zimska rasa Clangula hyemalis*

Zimska rasa je na območju raziskave s tremi opazovanji izjemna gostja. V novejšem času je bila opazovana pozno jeseni leta 1990 (KMECL & RIŽNER 1991B) in 2010 (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*). Znan je še en zgodovinski podatek izpred leta 1900 (GREGORI 1979, JANŽEKovič 1984).

Opazovanja (3 podatki):

- (1) XI. 1858, 1 os. (GREGORI 1979)
- (2) 11. 11.–2. 12. 1990, do 6 os. (KMECL & RIŽNER 1991B)
- (3) 7. 11. 2010, 1 ♀ (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

4.5.24. Črna rasa *Melanita nigra*

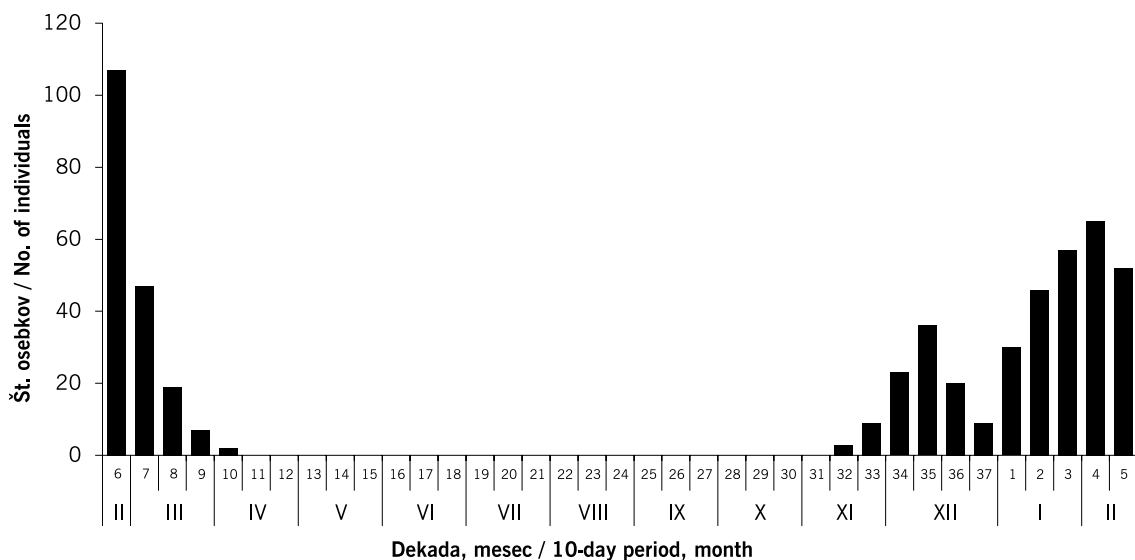
Edini podatek o pojavljanju črne rase na območju raziskave je opazovanje dveh samic oziroma prvoletnih osebkov v Vodonosu dne 9. 11. 2010 (D. TELIČ *osebno*). V času jesenske selitve med koncem oktobra in koncem novembra je bila vrsta večkrat opazovana tudi drugod po notranjosti Slovenije (KOMISIJA ZA REDKOSTI 1993, SOVINC & ŠERE 1994, SENEGAČNIK *et al.* 1998, BORDJAN & BOŽIČ 2009A, B. RUBINIČ *osebno*, L. BOŽIČ *osebno*), na Obali pa prevladujejo decembrska opazovanja (ŠKORNIK 2012)

4.5.25. *Beloliska Melanita fusca*

Beloliska je z manj kot desetimi podatki redka gostja območja raziskave. Šest opazovanj je iz zimskega obdobja (KMECL & RIŽNER 1993, ŠTUMBERGER 1997, SENEGAČNIK *et al.* 1998), po eno pa iz spomladanske (SENEGAČNIK *et al.* 1998) in jesenske selitve (KOMISIJA ZA REDKOSTI 1993).

Opazovanja (8 podatkov):

- (1) 17. 11. 1955, 1 os. (GREGORI 1979)
- (2) 2. 12. 1984, 2 ♂, 1 ♀ (KMECL & RIŽNER 1993)
- (3) 30. 12. 1984, 2 ♂, 2 ♀ (KMECL & RIŽNER 1993)
- (4) 12.–13. 1. 1991, 9 os. (KMECL & RIŽNER 1993)

Slika 19: Dinamika pojavljanja zvonca *Bucephala clangula* po dekadah na območju Cerknškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (16 podatkov)

Figure 19: Dynamics of the Goldeneye *Bucephala clangula* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (16 records)

(5) 24. 3. 1995, 2 ♀ (SENEGAČNIK <i>et al.</i> 1998)	– 23. 3. 2003, 70 os. (D. DENAC <i>osebno</i>)
(6) 28. 12. 1995, 1 ♀ (SENEGAČNIK <i>et al.</i> 1998)	– 26. 2. 2009, 56 os. (M. CVETKO <i>osebno</i>)
(7) 18. 1. 1997, 1 os. (ŠTUMBERGER 1997)	– 7. 3. 2009, 55 os.
(8) 25.–28. 12. 2010, 1 ♀ (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO <i>osebno, lastni podatki</i>)	– 11. 4. 2009, 6 os. (A. ŠKOBERNE <i>osebno</i>)
	– 27. 2. 2010, 32 ♂, 27 ♀

4.5.26. Zvonec *Bucephala clangula*

Zvonec je na območju raziskave prezimovalc in preletni gost. 107 zvoncev, zabeleženih konec februarja 2007, je za opazovanjem 200 osebkov v začetku marca 1996 (B. RUBINIČ *osebno*) drugo največje število zabeleženih osebkov na območju raziskave, čeprav so bila podobna števila zabeležena že v 80-ih letih (KAZMIERCZAK 1988). V obeh primerih gre za čas spomladanske selitve zvonca (CRAMP 1998). Območje raziskave je za reko Dravo (v zadnjih 15 letih do 1468 os.) ter občasno zgornjo in srednjo Savo (do 69 os.) v večini let drugo najpomembnejše prezimovališče vrste v Sloveniji (SOVINC 1994, ŠTUMBERGER 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002, 2005, BOŽIČ 2005A, 2006, 2007, 2008A & 2008B) (slika 19).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

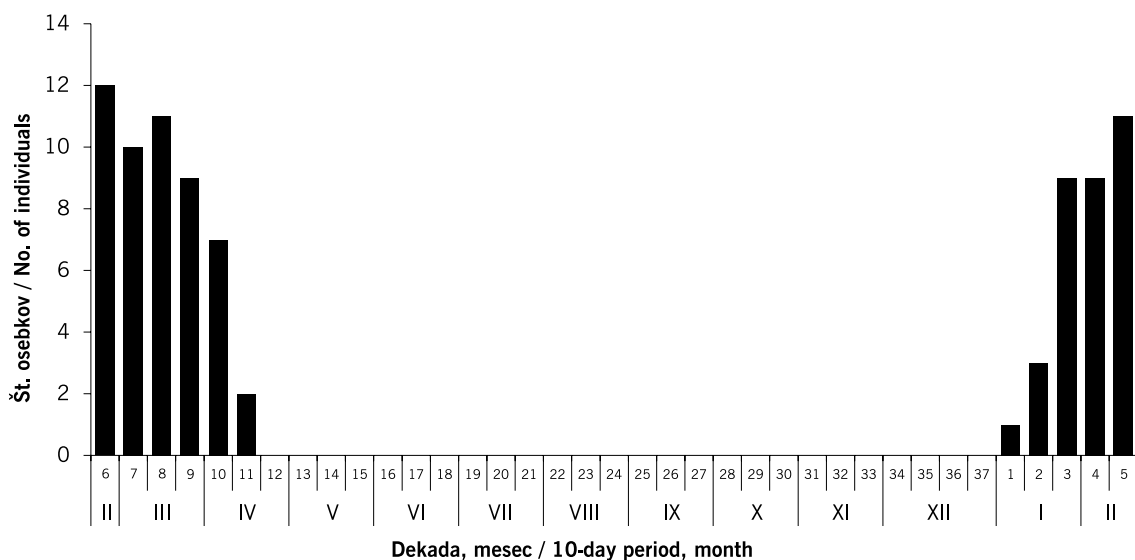
- 26. 11. 1994, 75 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 9. 3. 1996, 200 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 24.–29. 3. 1996, 90 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 18. 1. 1998, 79 os. (ŠTUMBERGER 1998)

4.5.27. Mali žagar *Mergellus albellus*

Mali žagar je na območju raziskave prezimovalc in preletni gost. V primerjavi s prvim števnim obdobjem je bil v raziskavi 2007/2008 pogostejši, saj sta KMECL & RIŽNER (1993) v letih 1991–1992 zbrala samo šest podatkov ter enega iz leta 1988. Poleg reke Drave, kjer je bilo v januarskih štetjih vodnih ptic zabeleženih do 151 osebkov, je območje raziskave edino redno prezimovališče malega žagarja v Sloveniji (SOVINC 1994, ŠTUMBERGER 1997, 1998, 1999, 2000, 2001, 2002 & 2005, BOŽIČ 2005A, 2006, 2007, 2008A & 2008B). Mali žagar se na jezeru pojavlja skoraj izključno v drugi polovici zime (slika 20).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 26. 11. 1994, 2 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 24. 3. 1995, 3 ♂, 20 ♀ (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 28. 12. 1995, 5 ♀ (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 8. 2.–24. 3. 1996, do 20 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 8. 3. 1997, 24 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 24. 2. 1999, 16 os. (B. RUBINIČ *osebno*)

Slika 20: Dinamika pojavljanja malega žagarja *Mergellus albellus* po dekadah na območju Cerkniškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (11 podatkov)

Figure 20: Dynamics of the Smew *Mergellus albellus* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (11 records)

- 15. 4. 2000, 1 ♂, 1 ♀ (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 28. 3. 2005, 20 os. (D. DENAC *osebno*)

4.5.28. Srednji žagar *Mergus serrator*

Srednji žagar je na območju raziskave preletni gost. Z izjemo dveh so vsa opazovanja iz novembra in decembra, ko je bila vrsta najpogosteje opazovana tudi drugod v notranjosti Slovenije (BORDJAN 2011A, L. BOŽIČ *osebno*)

Opazovanja (11 podatkov):

- (1) 12. 11. 1964, 1 os. (GREGORI 1979)
- (2) 8. 12. 1987, 2 ♂, 2 ♀ (KMECL & RIŽNER 1993)
- (3) 24. 11. 1990, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (4) 5. 4. 1992, 2 ♂ (KMECL & RIŽNER 1993)
- (5) 21. 11. 1992, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (6) 5. 12. 1992, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (7) 28. 12. 1995, 2 ♂ (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- (8) 16. 11. 1997, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- (9) 18. 3. 2001, 1 os. (D. DENAC *osebno*)
- (10) 15. 11. 2008, 1 os.
- (11) 7. 11. 2010, 6 os. (M. CVETKO *osebno*)

4.5.29. Veliki žagar *Mergus merganser*

Veliki žagar je na območju raziskave z osmimi podatki redek gost. Vsa opazovanja so omejena na hladno

obdobje leta med koncem novembra in začetkom marca, ko je največ opazovanj tudi na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A). Najbližja prezimovališča velikega žagarja v Sloveniji so na rekah Kolpi in Idrijci, občasno pa se pozimi pojavlja tudi na Ljubljani in Vipavi (BOŽIČ 2005A, 2006, 2007, 2008A, 2008B & 2010)

Opazovanja (8 podatkov):

- (1) 27. 11. 1993, 2 ♂, 2 ♀ (RUBINIČ 1994B)
- (2) 5. 3. 1994, 1 ♀ (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- (3) 14. 2. 1997, 2 ♀ (B. RUBINIČ *osebno*)
- (4) 27. 2. 1997, 1 ♀ (B. RUBINIČ *osebno*)
- (5) 28. 1. 1998, 1 ♀ (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- (6) 29. 12. 2000, 2 os. (P. KMECL *osebno*)
- (7) 19. 12. 2010, 1 ♀ (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)
- (8) 26. 12. 2010, 1 ♂ (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

4.5.30. Rdečegrli slapnik *Gavia stellata*

Rdečegrli slapnik je na območju raziskave s petimi podatki redek gost. V obdobju 2007/2008 smo ga zabeležili trikrat. Jeseni 2007 se je na območju raziskave zadrževal ves mesec, pri tem je bil opazovan med prehranjevanjem z rdečeperkami *Scardinius erythrophthalmus* (BORDJAN 2007D). V obdobju

raziskave v letih 1991–1992 ni bil opažen (KMECL & RIŽNER 1993).

Opazovanja (5 podatkov):

- (1) 2. 12. 1984, 2 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (2) 20. 5. 2005, 1 os. (KEBE 2007A)
- (3) 10. 4. 2007, 1 os.
- (4) 11. 11. 2007–10. 12. 2007, 1 os.
- (5) 12. 1. 2008, 1 os.

4.5.31. Polarni slapnik *Gavia arctica*

Polarni slapnik je zimski in preletni gost območja raziskave. V obdobju 2007/2008 smo ga opazovali dvakrat. Večkrat je bil opazovan pred letom 1992 (KMECL & RIŽNER 1993) in v obdobju po tem, ko so bile nekajkrat zabeležene tudi skupine do 18 osebkov (SENEGAČNIK *et al.* 1998), kar je za notranjost Slovenije veliko število (BIBIČ 1988, SOVINČ 1994, JANČAR *et al.* 2007).

Opazovanja 2007/2008 (2 podatka):

- (1) 27. 2. 2007, 1 os.
- (2) 12. 1. 2008, 1 os.

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 28. 12. 1995, 18 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 18. 1. 1997, 1 os. (ŠTUMBERGER 1997)
- 16. 11. 1997, 2 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 21. 11. 1997, 4 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 15. 12. 1997, 4 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 2. 1. 1998, 7 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 17. 1. 1998, 9 os. (ŠTUMBERGER 1998)
- 10. 12. 2004, 11 os. (http://www.surfbirds.com/trip_report.php?id=606)
- 12. 12. 2010, 1 imm.

4.5.32. Kormoran *Phalacrocorax carbo*

Kormoran je na območju raziskave preletni in poletni gost ter prezimovalec, ki je bil do leta 1992 maloštevilen in redek (KMECL & RIŽNER 1993). Status v tretjem opazovalnem obdobju je nezanesljiv, vendar zaradi majhnega števila zbranih podatkov ter izostanka vrste na januarskih štetjih vodnih ptic (IWC) do leta 2007 (ŠTUMBERGER 1997, 1998, 1999, 2000, 2001B, 2002 & 2005, BOŽIČ 2005A, 2006, 2007, 2008A, 2008B & 2010) lahko sklepamo, da je bil redkejši tudi v tem obdobju. Na zadrževalniku Medvedce se je število kormoranov povečalo že julija (BORDJAN & BOŽIČ 2009A), na območju raziskave pa so bili v obdobju 2007/2008 prvi kormorani v drugi polovici leta opazovani šele v začetku novembra, med

jesensko selitvijo, redno pa so se pojavljali šele od sredine januarja naprej. Največje število kormoranov je bilo zabeleženo zunaj obeh števnih obdobjih (D. DENAC *osebno*). Med prezimovanjem so kormorani pogosto prenočevali na topolih pri izviru Obrha, v času selitve pa na vrbah ob Žerovniščici (slika 21).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 9. 10. 1996, 17 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 13. 10. 1996, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 31. 3. 2000, 2 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 12. 5. 2000, 2 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 5. 1. 2002, 1 os. (D. DENAC *osebno*)
- 7. 10. 2002, 3 os. (D. DENAC *osebno*)
- 28. 3. 2005, 5 os. (D. DENAC *osebno*)
- 18. 2. 2006, 50 os. (D. DENAC *osebno*)
- 26. 2. 2008, 27 os.
- 23. 10. 2010, 34 os. (M. CVETKO *osebno*)

4.5.33. Pritlikavi kormoran *Phalacrocorax pygmeus*

Pritlikavi kormoran je izjemen gost območja raziskave, za katerega lahko zaradi porasta številčnosti v Evropi (BIRDLIFE INTERNATIONAL 2004) in rednega prezimovanja večjega števila osebkov v Sloveniji v zadnjih letih (BOŽIČ 2001B, 2005, 2006, 2008A, 2008B & 2010, ŠTUMBERGER 2002A) pričakujemo, da bo v prihodnosti postal pogostejši. Na jezeru je bil do konca leta 2010 zabeležen samo dvakrat.

Opazovanja (2 podatka):

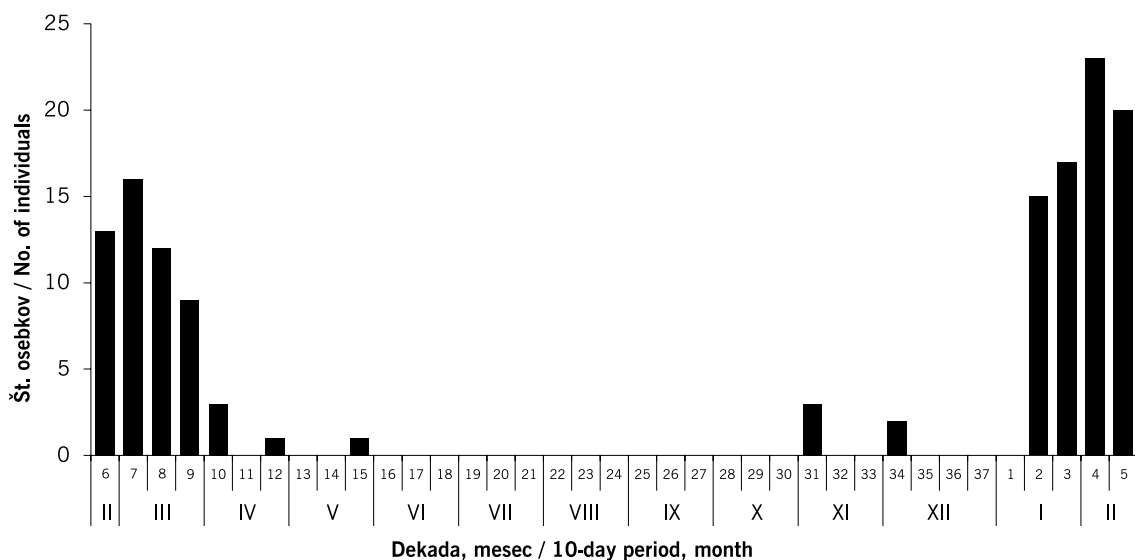
- (1) 30. 5. 2005, 1 os. (TOUT 2005)
- (2) 13. 7. 2009, 1 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)

4.5.34. Bobnarica *Botaurus stellaris*

Bobnarica je gnezdilka ter preletna in zimska gostja območja raziskave. V letih 2007–2010 smo med majem in julijem redno poslušali območno oglašanje enega do treh osebkov. Lokacije območnega oglašanja so bile enake, kot jih navaja POLAK (1993), t.j. na sotočju Lipsenjščice in Stržena, v trstišču JV od Gorice ter na Leviščih. Poleg teh lokacij smo jo slišali še ob Žerovniščici pod Martinjakom in enkrat celo ob Strženu za Rešetom. Glede na primeren habitat bi lahko gnezdila še v Zadnjem kraju in v Ključih. Na podlagi opazovanj v zadnjih letih gnezdečo populacijo bobnarice na območju raziskave ocenjujemo na 1–3 pare.

Opazovanja 2007/2008 (7 podatkov):

- (1) 22. 3. 2007, 1 os.

Slika 21: Dinamika pojavljanja kormorana *Phalacrocorax carbo* po dekadah na območju Cerknškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (13 podatkov)

Figure 21: Dynamics of the Cormorant *Phalacrocorax carbo* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (13 records)

- (2) IV.–V. 2007, 1–3 območno oglašajoči se osebki (5 opazovanj)
 (3) 25. 8. 2007, 1 os. (V. SCHEIN *osebno*)

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 26. 11. 1994, 1 os. (SENEGACNIK *et al.* 1998)
- 28. 5. 1995, 1 os., območno oglašanje (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 20. 6. 1996, 1 os., območno oglašanje (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 19. 10. 1996, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 19. 10. 2000, 1 os. (D. DENAC *osebno*)
- 20. 1. 2002, 1 os. (SZYMANSKI 2002A)
- 1. 4. 2002, 1 os., območno oglašanje (D. DENAC *osebno*)
- 5. 6. 2004, 1 os., območno oglašanje (L. KEBE *osebno*)
- 21. 4.–27. 6. 2010, 2 os. območno oglašanje (M. CVETKO *osebno*, *lastni podatki*)

4.5.35. Čapljica *Ixobrychus minutus*

Čapljica je na območju raziskave redka gostja. Opazovana ni bila v nobenem od obeh števnih obdobjih. Zanimivi so podatki iz začetka julija 1987 (POLAK 1993), konca junija 1995 (VOGRIN 1996B) in konca maja 1998 (B. RUBINIĆ *osebno*), ki nakazujejo možno gnezdenje.

Opazovanja (6 podatkov):

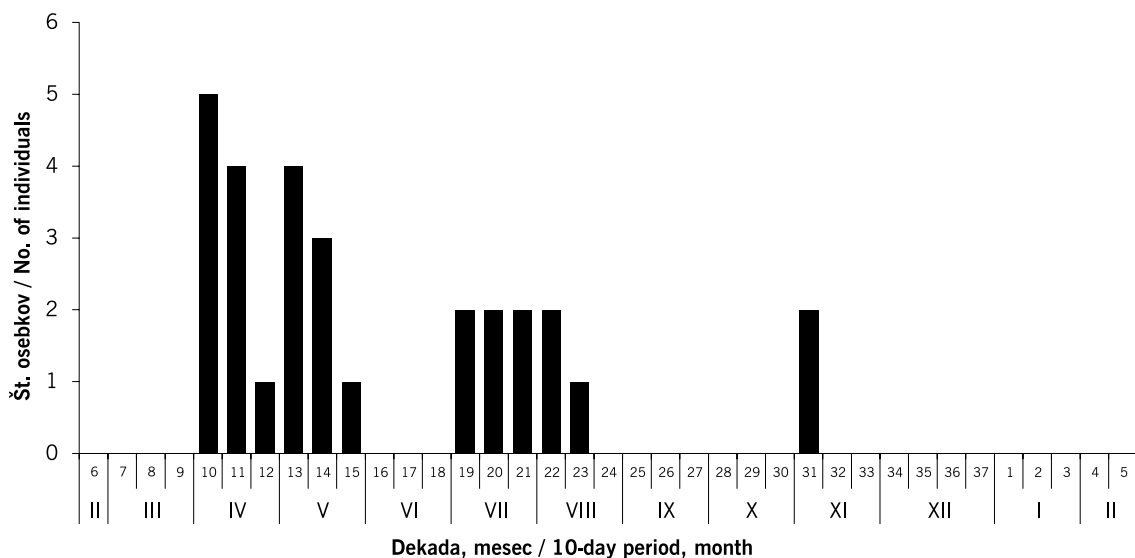
- (1) 6. 5. 1975, 1 par (GREGORI 1979)
- (2) 10. 7. 1987, 1 par (POLAK 1993)
- (3) 29. 6. 1995, 1 ♂ (VOGRIN 1996B)
- (4) 22. 5. 1998, 1 ♂ (B. RUBINIĆ *osebno*)
- (5) 23. 9. 2005, 1 ♀
- (6) 19. 8. 2009, 1 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)

4.5.36. Kvakač *Nycticorax nycticorax*

Kvakač je z 10 opazovanji na območju raziskave redke gost. Prevladujejo opazovanja s konca aprila in prve polovice maja. Zanimivo je opazovanje 17 osebkov konec aprila 2009, kar je za naše razmere veliko število (BORDJAN & BOŽIČ 2009A). V obdobju 2007/2008 ga nismo zabeležili. Verjetno se kvakač na območju raziskave pojavlja pogosteje, vendar je spregledan.

Opazovanja (10 podatkov):

- (1) 7. 5. 1975, 2 os. (GREGORI 1979)
- (2) 1. 5. 1992, 1 imm. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (3) 22. 4. 2001, 1 ad., 1 imm. (L. KEBE *osebno*)
- (4) 16. 6. 2001, 1 imm. (SZYMANSKI 2002C)
- (5) 20. 4. 2002, 1 ad. (D. DENAC *osebno*)
- (6) 15. 5. 2002, 1 ad. os. (SZYMANSKI 2002C)
- (7) 9. 5. 2007, 1 os.
- (8) 27. 4. 2009, 17 os. (M. CVETKO *osebno*)
- (9) 1. 5. 2009, 1 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)

Slika 22: Dinamika pojavljanja male bele čaplje *Egretta garzetta* po dekadah na območju Cerknškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (12 podatkov)

Figure 22: Dynamics of the Little Egret *Egretta garzetta* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (12 records)

(10) 5. 5. 2009, 1 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)

4.5.37. Čopasta čaplja *Ardeola ralloides*

Čopasta čaplja je na območju raziskave preletna in poletna gostja, zabeležena 13-krat. Po trikrat je bila opazovana v 70-ih letih in v števnem obdobju 1991–1992, dvakrat v 80-ih letih (KMECL & RIŽNER 1993) in petkrat po tem obdobju (SENEGAČNIK *et al* 1998, B. RUBINIČ *osebno*, *lastni podatki*). V števnem obdobju 2007/2008 čopaste čaplje nismo zabeležili. Z izjemo posameznih opazovanj iz aprila, junija in julija so vsa druga iz meseca maja, kar je značilnost tudi večine drugih opazovanj v Sloveniji. Po doslej objavljenih podatkih je bilo v Sloveniji skupaj z območjem raziskave do leta 2009 10 opazovanj v aprilu, 34 v maju, šest v juniju, dve v juliju in eno v avgustu (GREGORI 1976 & 1989, ŠERE 1982 & 1985B, GEISTER 1987, SOVINC 1989 & 1992, MLAKAR 1990, VOGRIN 1990A, BOŽIČ 1992A, KMECL & RIŽNER 1993, KOŠIR 1996A, SOVINC & ŠERE 1996, MAJSTOROVIČ 1997, SENEGAČNIK 1997B, SENEGAČNIK *et al.* 1998, MOHAR 2001, SZYMANSKI 2002B, BOŽIČ 2003A, GREGORI & ŠERE 2005, BORDJAN & BOŽIČ 2009A).

Opazovanja (13 podatkov):

- (1) 30. 5. 1974, 1 os. (GREGORI 1979)
- (2) 7. 5. 1975, 1 os. (GREGORI 1979)

(3) 1. 5. 1977, 1 os. (GREGORI 1979)

(4) 8. 5. 1982, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)

(5) 8.–9.5. 1987, 2 os. (KMECL & RIŽNER 1993)

(6) 8. 6. 1991, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)

(7) 12. 5. 1991, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)

(8) 9. 5. 1992, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)

(9) 21. 5. 1993, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)

(10) 27. 4. 1995, 1 os. (SENEGAČNIK *et al* 1998)

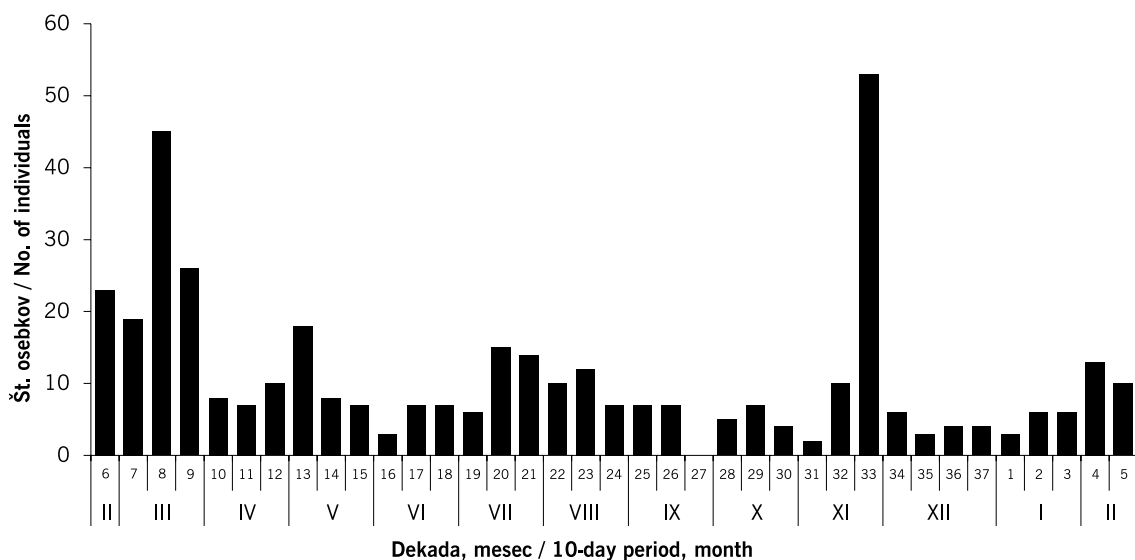
(11) 5. 5. 2009, 1 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)

(12) 17. 7. 2009, 1 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)

(13) 6.–12. 5. 2010, do 3 os. (M. CVETKO, A. ŠKOBERNE, D. TELIČ & J. VIDMAR *osebno*, *lastni podatki*)

4.5.38. Mala bela čaplja *Egretta garzetta*

Mala bela čaplja je na območju raziskave poletna ter preletna gostja. Največ zbranih podatkov je iz obdobja med začetkom aprila in sredino maja, ko poteka spomladanska selitev vrste (CRAMP 1998). V tem času je bil izrazit višek zabeležen tudi na Ljubljanskem barju (TOME *et al.* 2005) in na jezerih v Pesniški dolini (GREGORI 1989). Na zadrževalniku Medvedce je spomladanski višek sicer opazen, vendar neizrazit (BORDJAN & BOŽIČ 2009A). Edino gnezditveno sumljivo opazovanje je z dne 27. 4. 1992, ko je bil opazovan osebek male bele čaplje med poskusom graditve gnezda (SOVINC 1993). Jesenska selitev male

Slika 23: Dinamika pojavljanja velike bele čaplje *Ardea alba* po dekadah na območju Cerkniškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (36 podatkov)

Figure 23: Dynamics of the Great Egret *Ardea alba* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (36 records)

bele čaplje na območju raziskave je povsem neizrazita s skupaj samo tremi podatki iz tega obdobja pojavljanja (slika 22).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 20.–28. 5. 1994, 2–8 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998, B. RUBINIĆ *osebno*)
- 26. 5. 1997, 4 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 13. 5. 2003, 4 os. (D. DENAC *osebno*)
- 28. 3. 2005, 3 os. (D. DENAC *osebno*)
- 28. 4.–26. 5. 2008, 3–13 os.
- 25. 8. 2009, 1 os.
- 9. 5. 2010, 9 os. (M. CVETKO *osebno*)

4.5.39. Velika bela čaplja *Ardea alba*

Velika bela čaplja je na območju raziskave celoletna vrsta z dvema izrazitima viškoma selitve, ki sta bila zabeležena tudi ponekod drugod v Sloveniji (TOME *et al.* 2005, BORDJAN & BOŽIČ 2009A). Spomladanski višek je bil izrazit tudi v letih 2008 in 2009, ko je bilo opazovanih do 65 osebkov (A. ŠKOBERNE *osebno*), kar je doslej največje opazovano število velikih belih čapelj na območju raziskave. V nasprotju z zadrževalnikom Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) čaplje tukaj niso ostale več kot nekaj dni. Velika bela čaplja je na območju raziskave v zadnjih letih pogostejša, kot je

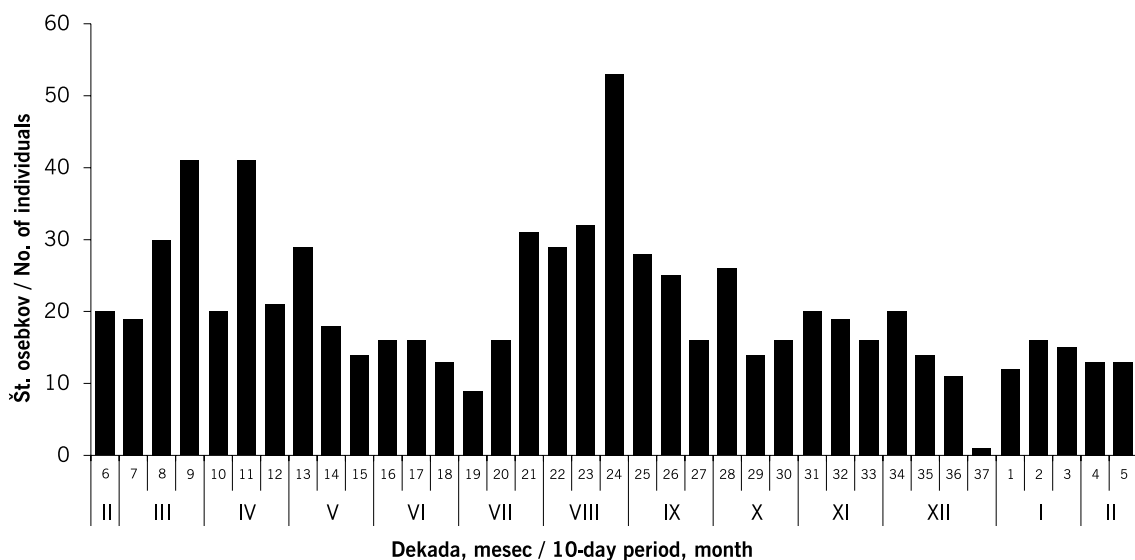
bila v števnem obdobju 1991–1992, ko so bili zbrani samo trije podatki (KMECL & RIŽNER 1993). Trend povečevanja številčnosti in širjenja območja pojavljanja vrste v Sloveniji potrjujejo rezultati januarskega štetja vodnih ptic (IWC) (ŠTUMBERGER 1997, 1998, 1999, 2000, 2001B, 2002 & 2005, BOŽIČ 2005A, 2006, 2007, 2008A, 2008B & 2010). Leta 1998 je bil na jezeru opazovan osebek z značilnostmi vzhodne podvrste *A. alba modesta* (J. KUS VEENVLIET *osebno*) (slika 23).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 17. 4. 1995, 15 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 28. 2. 1998, 1 os., z značilnostmi vzhodne podvrste *A. alba modesta* (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- zima 2000/2001, do 20 os. (KMECL 2001, T. JANČAR *osebno*, B. RUBINIĆ *osebno*).
- 6. 12. 2006, 32 os. (KMECL 2007)
- 22. 3. 2009, 65 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 26. 12. 2009, 44 os. (M. CVETKO *osebno*)
- 28. 10. 2010, 31 os. (M. CVETKO *osebno*)

4.5.40. Siva čaplja *Ardea cinerea*

Siva čaplja je na območju raziskave celoletna vrsta, z zabeleženim gnezdenjem v 80-ih letih ter v letu 1995 (POLAK 2002, T. MIHELICH *osebno*). Spomladanska selitev, ki je bila v letih 1991 in 1992

Slika 24: Dinamika pojavljanja sive čaplje *Ardea cinerea* po dekadah na območju Cerknškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (37 podatkov)

Figure 24: Dynamics of the Grey Heron *Ardea cinerea* occurrence in the area of Cerknška polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (37 records)

še nekoliko bolj izrazita kot v obdobju 2007/2008 (KMECL & RIŽNER 1993), se ujema z viškom na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) in na akumulacijah srednje Save (TRONTELJ 1992). Število sivih čapelj na območju raziskave se je v obdobju 2007/2008 povečevalo celoten julij in avgust ter doseglo izrazit višek konec avgusta. Povečevanje števila osebkov v poletnem času je posledica pognezditvene disperzije mladostnih osebkov (CRAMP 1998), ki je bila zabeležena tudi na Savinji (POLAJNAR & BORDJAN 2005), ribnikih Pesniške doline (GREGORI 1989), zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) ter na akumulacijah srednje Save (TRONTELJ 1992). Na območju raziskave je število sivih čapelj po višku konec avgusta postopoma upadalo. Viška jesenske selitve, ki je med začetkom septembra in koncem oktobra (CRAMP 1998), nismo zabeležili (slika 24).

4.5.41. Rjava čaplja *Ardea purpurea*

Rjava čaplja je na območju raziskave preletna in poletna gostja. Večina podatkov je s spomladanske selitve in vključuje opazovanja posameznih osebkov. V obdobju 1991–1992 je bila zabeležena le v tem času (KMECL & RIŽNER 1993). Opazovanja julija in avgusta v letih 2007 in 2008 nakazujejo, da se vsaj občasno pojavlja tudi v poletno-jesenskem času. Podobno velja za Ljubljansko barje (TOME *et al.* 2005), kjer je rjava

čaplja pogostejša med spomladansko selitvijo, poletni in jesenski podatki pa so redki. To je drugače kot na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A), kjer prevladujejo poletni in jesenski podatki.

Opazovanja 2007/2008 (3 podatki):

- (1) 25. 4. 2007, 1 os.
- (2) 18. 7.–27. 7. 2007, 1 os.
- (3) 12. 8.–16. 8. 2007, 1 os.

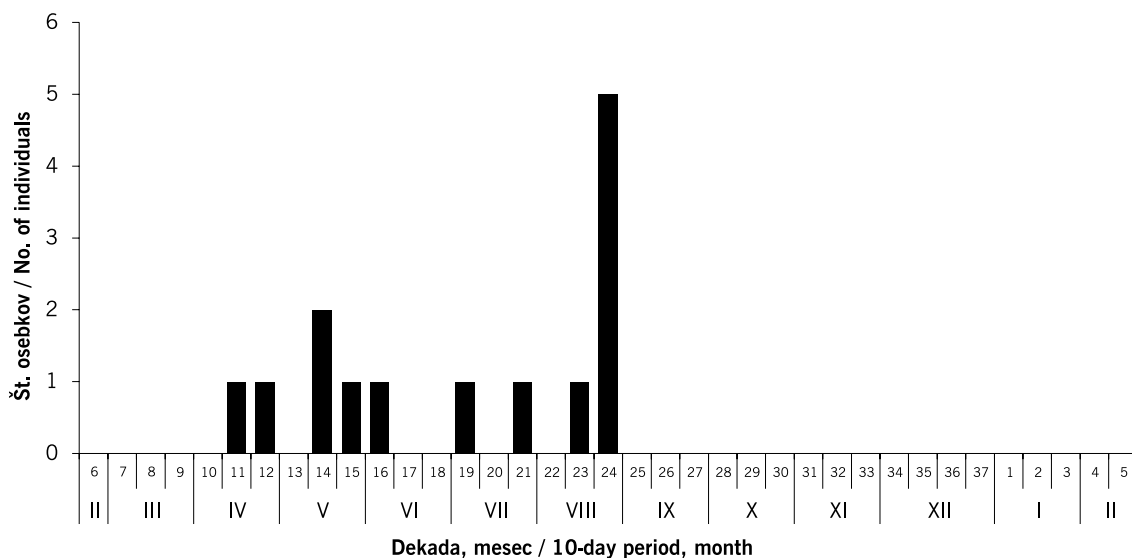
Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 21. 4. 1994, 4 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 16. 8. 1996, 2 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 29. 9. 1996, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 4. 5. 2008, 1 os. (M. CVETKO *osebno*)
- 17. 7. 2008, 1 os. (M. CVETKO *osebno*)
- 26. 4. 2009, 3 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 1. 5. 2009, 3 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 16. 5. 2010, 4 os. (M. CVETKO *osebno*)

4.5.42. Črna štorcklja *Ciconia nigra*

Črna štorcklja je prehranska in preletna gostja območja raziskave. Čeprav doslej gnezdo še ni bilo najdeno, so bili večkrat opazovani mladostni osebki v spremstvu odraslih (KMECL & RIŽNER 1993, SENEGAČNIK *et al.* 1998, *lastni podatki*). Iz zbranih podatkov lahko sklepamo, da na območju raziskave in v bližnji

Slika 25: Dinamika pojavljanja črne štokrlje *Ciconia nigra* po dekadah na območju Cerkniškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (9 podatkov)

Figure 25: Dynamics of the Black Stork *Ciconia nigra* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (9 records)

okolici gnezdita 1–2 para črnih štokrelj ter da večina spomladanskih opazovanj vključuje tukaj gnezdeče osebkke. Leta 2009 je bilo med jesensko selitvijo opazovanih 14 osebkov (A. ŠKOBERNE *osebno*), kar je glede na objavljene podatke največja zabeležena jata črnih štokrelj v Sloveniji (GEISTER 1995A, TOME *et al.* 2005, BORDJAN & BOŽIČ 2009A) (slika 25).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 27. 6. 1995, 2 ad., 3 imm. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 22. 9. 1996, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 12. 5. 2008, 5 os. (J. HANŽEL *osebno*)
- 24. 5. 2009, 3 ad.
- 2. 8. 2009, 2 ad., 1 imm. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 25. 8. 2009, 14 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)

4.5.43. Bela štokrlja *Ciconia ciconia*

Bela štokrlja je na območju raziskave gnezdilka ter preletna in zimska gostja. Gnezdila je že v 70-ih letih (GREGORI 1979), v novejšem času pa gnezdi od leta 2004 na dimniku stanovanjske hiše v naselju Martinjak (KEBE 2004). Izrazita je predvsem spomladanska selitev (ŠERE 1986, KMECL & RIŽNER 1993, SENEGAČNIK *et al.* 1998, KEBE 2004, D. DENAC *osebno*, *lastni podatki*), ki je manj značilna za druge dele Slovenije, kjer se sicer bele štokrlje na selitvi občasno pojavljajo v manjšem številu (LUSKOVEC 1986, TRILAR 1991, *lastni podatki*).

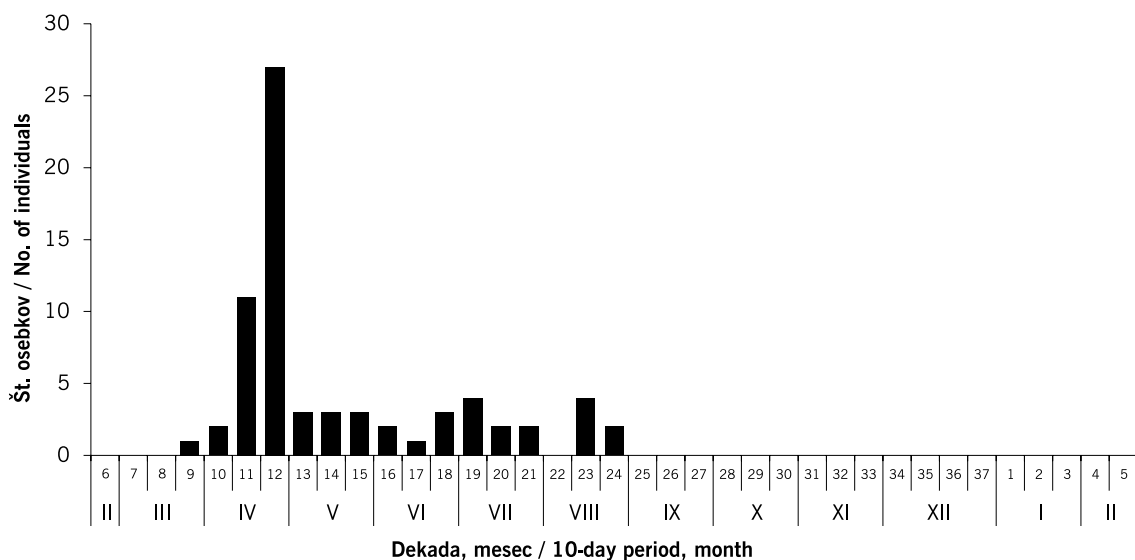
Drugod po Sloveniji je bolj opazna jesenska selitev (KMECL & RIŽNER 1995A, BORDJAN & BOŽIČ 2009A, *lastni podatki*), ki je na območju raziskave neizrazita. Zanimivo je opazovanje 27 osebkov aprila 2007, ki so se dvignili z območja raziskave do višine, ko jih je bilo še komaj moč spremljati, nato pa so se spet spustili proti tlam. V zimi 1997/1998 se je osebek, vzgojen v ujetništvu v SV Italiji, vso zimo zadrževal na robu območja raziskave (ŠTUMBERGER 1998, J. KUS VEENVLIET *osebno*) (slika 26).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- konec maja 2004, 19 os. (KEBE 2004)
- 5. 5. 1995, 11 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 14. 12. 1997, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 17. 1. 1998, 1 os. (ŠTUMBERGER 1998)
- 5. 5. 2002, 11 os. (D. DENAC *osebno*)
- 13. 5. 2008, 7 os.
- 14. 5. 2009, 13 os.
- 25.–26. 12. 2010, 1 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

4.5.44. Plevica *Plegadis falcinellus*

Plevica je na območju raziskave redka gostja s šestimi zabeleženimi opazovanji (KMECL & RIŽNER 1993, SENEGAČNIK *et al.* 1998, SOVINČ 1999, A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*). S spomladanske selitve, s katere

Slika 26: Dinamika pojavljanja bele štorke *Ciconia ciconia* po dekadah na območju Cerknškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (15 podatkov)

Figure 26: Dynamics of the White Stork *Ciconia ciconia* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (15 records)

so vsa opazovanja z območja raziskave, je tudi glavna opazovanja vrste v Sloveniji (BRAČKO & JANŽEKovič 1992, KOMISIJA ZA REDKOSTI 1993, BOŽIČ 1998B, BALON & BALON 2000, KMECL 2005, TOME *et al.* 2005, B. MOZETIČ *osebno*, B. RUBINIČ *osebno*, T. BASLE *osebno*). En osebek je bil opazovan tudi na bližnjem Loškem polju med vasema Nadlesk in Pudob, ki pa je bil podobno kot opazovanji na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A, PLOJ 2009) zabeležen med jesensko selitvijo (KEBE 1999).

Opazovanja (6 podatkov):

- (1) 25. 4. 1988, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (2) 20. 5. 1994, 4 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- (3) 30. 4. 1995, 1 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- (4) 14. 4. 1996, 1 os. (SOVINC 1999)
- (5) 11. 4. 1999, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- (6) 9. 5. 2010, 1 os. (ŠKOBERNE 2010)

4.5.45. Žličarka *Platalea leucorodia*

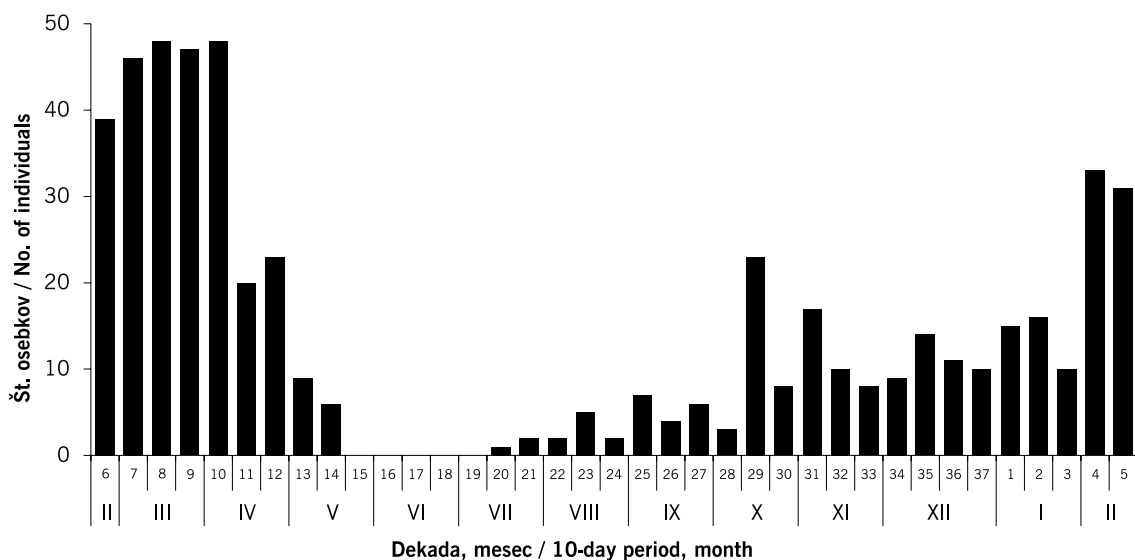
Žličarka je s skupaj 10 zabeleženimi opazovanji redka gostja območja raziskave. Ker se večina odraslih osebkov vrne na gnezdišča med marcem in aprilom (CRAMP 1998), podatki s konca aprila in maja verjetno vključujejo negnezdeče osebkke.

Opazovanja (10 podatkov):

- (1) 1. 5. 1977, 2 os. (GREGORI 1979)
- (2) 28. 4. 1991, 2 os. (GROŠELJ 1991)
- (3) 3. 4. 1993, 1 ad. (D. DENAC *osebno*)
- (4) 30. 4. 1995, 1 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- (5) 24.–26. 3. 1996, 3 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- (6) 21. 8. 1999, 2 os. (D. DENAC *osebno*)
- (7) 1. 5. 2004, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- (8) 17. 5. 2009, 3 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- (9) 9.–10. 5. 2010, 1 os. (J. VIDMAR *osebno, lastni podatek*)
- (10) 18. 5. 2010, 4 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

4.5.46. Mali ponirek *Tachybaptus ruficollis*

Mali ponirek je v letih, ko je na območju raziskave dovolj vode vse leto, verjetno letoletna vrsta. V obdobju 2007/2008 ga sicer nismo zabeležili med koncem maja in začetkom julija, kar lahko verjetno pripišemo slabši pregledanosti odročnejših potokov, kjer bi se lahko zadrževal. V letu 2007 je pričelo gnezdti vsaj 14 parov, od katerih so kljub presahnitvi jezera nekateri uspešno speljali mladiče. Dne 14. 5. smo v presihajočih ponorih v Zadnjem kraju ulovili devet begavcev skupaj z enim neletečim odraslim osebkom in jih kasneje izpustili pri jezju v Retju. V času golitve mali ponirki tri do štiri tedne ne morejo leteti (CRAMP 1998), zato domnevam, da so se spuščeni

Slika 27: Dinamika pojavljanja malega ponirka *Tachybaptus ruficollis* po dekadah na območju Cerkniškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (32 podatkov)

Figure 27: Dynamics of the Little Grebe *Tachybaptus ruficollis* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (32 records)

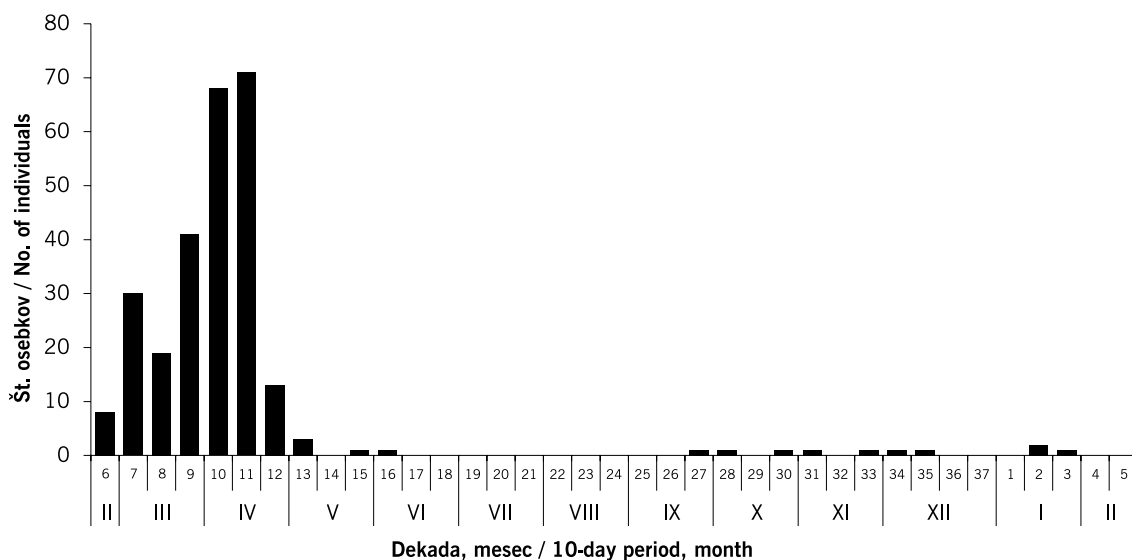
osebki na območju raziskave zadrževali še vsaj ves junij. V letih z več vode je gnezdeča populacija verjetno večja (POLAK 1993). Pri dinamiki pojavljanja med obema števnima obdobjema je razlika v opazovanem višku, ki je bil v letih 1991–1992 zabeležen junija (KMECL & RIŽNER 1993), torej v času, ko v 2007/2008 mali ponirek sploh ni bil zabeležen. Dinamika pojavljanja malega ponirka v drugem števnem obdobju je bila podobna kot na gorenjskih jezerih (JANČAR *et al.* 2007) in akumulacijskih jezerih srednje Save (TRONTELJ 1992), se pa je izrazito razlikovala od tiste na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A), ribniku Vrbje (VOGRIN 1996A) ter bazenih za odpadne vode Tovarne sladkorja Ormož (ŠTUMBERGER & DENAC 1994, L. BOŽIČ *osebno*), kjer je vrsta najštevilčnejša med julijem in septembrom. Največje število opazovanih malih ponirkov (561) je bilo zabeleženo v letu 2010 na nezaledenem in močno naraslem jezeru (*lastni podatki*) (slika 27).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 2. 1. 1996, 150 os. (P. KMECL *osebno*)
- 29. 3. 1996, 100 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 18. 1. 1997, 70 os. (ŠTUMBERGER 1997)
- 17. 1. 2009, 58 os.
- 19. 12. 2010, 561 os.

4.5.47. Čopasti ponirek *Podiceps cristatus*

Čopasti ponirek je na območju raziskave gnezdilec ter preletni, poletni in zimski gost. Verjetno je v posameznih letih tudi celoletna vrsta. V letu 2007 smo opazovali svatovanje in graditev gnezd vsaj 28 parov, ki pa so zaradi presahnitve jezera kasneje propadla. Da je v letih, ko je jezero dalj časa poplavljenno, območje raziskave nacionalno pomembno gnezdišče čopastega ponirka, dokazuje tudi opazovanje 20–30 aktivnih gnezd maja leta 2005 samo na predelu med Otokom in Goričico (BORDJAN 2007E). Če upoštevamo, da čopasti ponirek gnezdi tudi na Leviščih (POLAK 1993), verjetno pa še drugod po območju raziskave, ter da s ceste ni moč videti vseh gnezd, lahko predvidevamo, da na območju raziskave v nekaterih letih gnezdi precej več kot 10 parov, kolikor je bila ocenjena gnezdeča populacija na začetku 90-ih let (POLAK 1993). V takšnih letih je območje raziskave skupaj z zadrževalnikom Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A, BOŽIČ *et al.* 2009) in Račkimi ribniki (VOGRIN 1989, *lastni podatki*) najpomembnejše gnezdišče čopastega ponirka v Sloveniji, kjer je bila velikost gnezdeče populacije ocenjena na 200–300 (GEISTER 1995A) oziroma 100–200 parov (BIRDLIFE INTERNATIONAL 2004). Višek spomladanske selitve čopastega ponirka na območju raziskave se časovno ujema s selitvijo na Ptujskem jezeru (ŠTUMBERGER 1981), akumulacijah

Slika 28: Dinamika pojavljanja čopastega ponirka *Podiceps cristatus* po dekadah na območju Cerknškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (19 podatkov)

Figure 28: Dynamics of the Great Crested Grebe *Podiceps cristatus* occurrence in the area of Cerknška polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (19 records)

na srednji Savi (TRONTELJ 1992), Žovneškem jezeru (VOGRIN 2005), gorenjskih jezerih (JANČAR *et al.* 2007) in v Pesniški dolini (GREGORI 1989) ter začetkom pojavljanja večjega števila čopastih ponirkov na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) in Račkih ribnikih (VOGRIN 1989) (slika 28).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 14. 5. 2004, 20–30 gnezd (BORDJAN 2007B)
- 6. 12. 2006, 11 os. (P. KMECL *osebno*)
- 15. 4. 2008, 77 os.
- 23. 5. 2010, 34 os. (M. CVETKO *osebno*)

4.5.48. Rjavovrati ponirek *Podiceps grisegena*

Rjavovrati ponirek je na območju raziskave gnezdilec ter preletni in zimski gost. Cerknško jezero je edino gnezdišče vrste v Sloveniji, kjer je bilo gnezdenje na Leviščih prvič ugotovljeno leta 1990 (JANČAR 1991, POLAK 1993). V prvi polovici 90-ih let je bila gnezdeča populacija ocenjena na 3–4 pare, leta 1996 pa je gnezdilo šest parov (POLAK 1993, DENAC 2005, B. RUBINIČ *osebno*). V letu 2007 smo na območju Levišč zabeležili sedem, leta 2008 šest in leta 2010 devet svatujočih parov, kar je največ doslej. Po presahnitvi jezera maja 2007 rjavovratega ponirka nismo več zabeležili, kar kaže na propad gnezd in odhod ponirkov z območja raziskave v tem letu.

Opazovanja 2007/2008 (8 podatkov):

- (1) 20.–27. 2. 2007, 2 os.
- (2) 5.–13. 3. 2007, 13 os.
- (3) 19.–27. 3. 2007, 10 os.
- (4) 2. 4. 2007, 14 os.
- (5) 10.–13. 4. 2007, 8 os.
- (6) 18. 4. 2007, 4 os.
- (7) 23.–26. 4. 2007, 2 os.
- (8) 17. 5. 2007, 1 os.

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 17. 4. 1995, 4 pari (B. RUBINIČ *osebno*)
- 14. 4. 1996, 6 parov (B. RUBINIČ *osebno*)
- 21. 9.–9. 11. 1996, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 18. 3. 2000, 3 svatujoči osebkci (P. KMECL *osebno*)
- 23. 3. 2003, 1 par (VREZEC & ELERŠEK 2003)
- 11. 4. 2004, 6 os. (D. DENAC *osebno*)
- 28. 3. 2005, 4 pari (DENAC 2005)
- 6. 12. 2006, 3 os. (P. KMECL *osebno*)
- 15. 4. 2008, 6 parov na Leviščih
- 7. 4. 2009, vsaj 6 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 10. 4. 2010, 9 parov

4.5.49. Zlatouhi ponirek *Podiceps auritus*

Zlatouhi ponirek je na območju raziskave s štirimi podatki (od tega so trije iz zime 1995/1996) redke gost, ki ga v obdobju 2007/2008 nismo zabeležili.

KMECL & RIŽNER (1993) navajata samo en podatek. Zanimivo je pojavljanje do 15 osebkov v zimi 1995/1996 (FEKONJA 1996, SENEGAČNIK *et al.* 1998), kar je največje število opazovanih zlatouhih ponirkov pri nas v enem dnevu na eni lokaciji (SOVINC 1994, ŠTUMBERGER 1997, 2002A & 2005, BOŽIČ 2005A & 2010, JANČAR *et al.* 2007).

Opazovanja (4 podatki):

- (1) 13. 1. 1991, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1991A)
- (2) 10.–20. 12. 1995, 4 os. (FEKONJA 1996)
- (3) 28. 12. 1995, 1 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- (4) 7. 1. 1996, 15 os. (FEKONJA 1996)

4.5.50. Črnovrati ponirek *Podiceps nigricollis*

Črnovrati ponirek je na območju raziskave preletni, poletni in zimski gost. Da se v času viška spomladanske selitve občasno pojavlja tudi v večjem številu, kažejo opazovanja v aprilu leta 1994 (72 os., SENEGAČNIK *et al.* 1998), leta 1995 (100 os., SENEGAČNIK *et al.* 1998) in leta 2008 (45 os.). Navedena števila opazovanih osebkov so med največjimi zabeleženimi v notranjosti Slovenije (GEISTER 1983, GEISTER 1987, GREGORI 1989, TRONTELJ 1992, SOVINC 1994, GREGORI & ŠERE 2005, JANČAR *et al.* 2007, BORDJAN & BOŽIČ 2009A, B. RUBINIČ *osebno*), sicer pa se jih več, tudi do 150, občasno zbere na morju pred Sečoveljskimi solinami (B. RUBINIČ *osebno*). V aprilu je bila opazovana tudi ena (36 os.) izmed dveh opaženih večjih jat črnovratega ponirka na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A). KMECL & RIŽNER (1993) navajata, da je območje raziskave za črnovratega ponirka pomembno prezimovališče, vendar v obdobju 2007/2008 prezimovanja vrste nismo zabeležili.

Opazovanja 2007/2008 (7 podatkov):

- (1) 20. 2. 2007, 2 os.
- (2) 5. 3. 2007, 1 os.
- (3) 19. 3. 2007, 1 os.
- (4) 22. 3. 2007, 2 os.
- (5) 27. 3. 2007, 1 os.
- (6) 19. 9. 2007, 1 os.
- (7) 24. 11.–4. 12. 2007, 1 os.

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 17. 4. 1995, 100 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 14. 4. 1996, 72 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 21. 11. 1997, 7 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 29. 12. 2002, 9 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 11. 1. 2003, 1 os. (ŠTUMBERGER 2005)
- 11. 4. 2004, 15 os. (D. DENAC *osebno*)
- 6. 12. 2006, 1 os. (P. KMECL *osebno*)

- 13. 1. 2007, 1 os. (BOŽIČ 2007)
- 15. 4. 2008, 45 os. na območju Ključa
- 17. 1. 2009, 1 os.
- 28. 12. 2010, 6 os. (M. CVETKO *osebno*)

4.5.51. Sršenar *Pernis apivorus*

Sršenar je na območju raziskave preletni in prehranski gost. Tako kot zadrževalnik Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) je tudi Cerknjsko polje za sršenarja med selitvijo zanemarljivega pomena, v nasprotju z območjem Volovje rebri na drugi strani Javorniško-Snežniške planote, manj kot 20 km od območja raziskave (MIHELIC & BRAJNIK 2006). Zanimiva sta zgodnja podatka iz let 1996 in 2008, ki sta edina znana podatka o opazovanju sršenarja v Sloveniji v mesecu marcu. Glavnina sršenarjev prileti v Evropo šele v drugi polovici aprila (CRAMP 1998), v Slovenijo pa v prvi polovici maja (DENAC 2010B).

Opazovanja 2007/2008 (7 podatkov):

- (1) 9. 5. 2007, 1 os.
- (2) 14. 5. 2007, 1 os.
- (3) 9. 7. 2007, 1 os.
- (4) 23. 7. 2007, 1 os.
- (5) 27. 7. 2007, 4 os.
- (6) 7. 8. 2007, 1 os.
- (7) 12.–16. 8. 2007, 3 os.

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

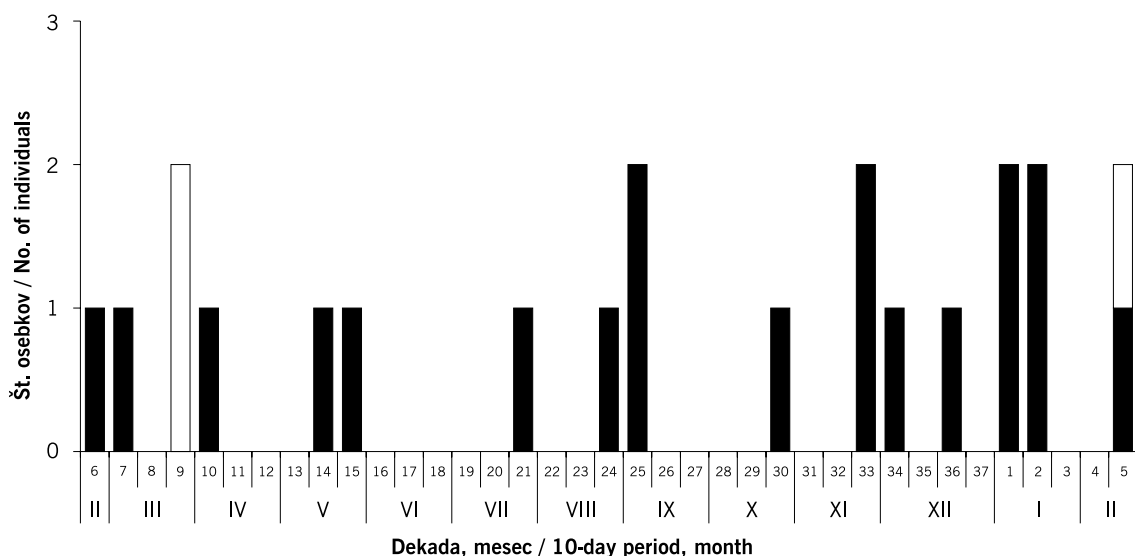
- 24. 3. 1996, 2 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 28. 3. 2008, 1 os. (A. RIJAVEC *osebno*)
- 30. 5. 2009, 4 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 25. 8. 2009, 6 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 7. 8. 2010, 4 os.

4.5.52. Črni škarnik *Milvus migrans*

Na območju raziskave je črni škarnik preletni gost. Dva podatka sta iz obdobja pred letom 1993 (KMECL & RIŽNER 1993), drugi pa so novejši. V bližnji okolici območja raziskave je bil opazovan še dne 9. 5. 2009 pri Rakeku (A. ŠKOBERNE *osebno*). Največ opazovanj črnega škarnika na območju raziskave je iz maja, ko poteka selitev večinoma spolno nezrelih osebkov čez osrednje Sredozemlje (PANUCCIO & AGOSTINI 2010).

Opazovanja (11 podatkov):

- (1) 7. 8. 1986, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (2) 11. 5. 1991, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (3) 4. 4. 1994, 1 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- (4) 9. 9. 1994, 1 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- (5) 12. 5. 2000, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)

Slika 29: Dinamika pojavljanja belorepca *Haliaeetus albicilla* po dekadah na območju Cerknškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008; črni stolpci – odrasli osebki, beli stolpci – spolno nezreli osebki (16 podatkov)

Figure 29: Dynamics of the White-tailed Eagle *Haliaeetus albicilla* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008; black bars – adult individuals, white bars – immatures (16 records)

- (6) 14. 5. 2007, 1 os.
- (7) 31. 8. 2007, 1 os.
- (8) 17. 5. 2009, 1 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- (9) 30. 4. 2010, 1 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)
- (10) 16. 5. 2010, 1 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)
- (11) 5. 9. 2010, 2 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

4.5.53. Rjavi škarnik *Milvus milvus*

Rjavi škarnik je s štirimi opazovanji redek gost območja raziskave. V bližnji okolici je bil opazovan še 10. 9. 2006 na Menišiji pri Pokojišču (BORDJAN 2007B) ter 19. 6. 2005 ob Nanoščici (VREZEC 2005). Z izjemo januarskega podatka iz leta 1987 (SOVINC 1994) in dveh februarskih podatkov z Ljubljanskega barja (TOME *et al.* 2005) je opazovanje leta 2010 eno zgodnejših opazovanj vrste pri nas.

Opazovanja (4 podatki):

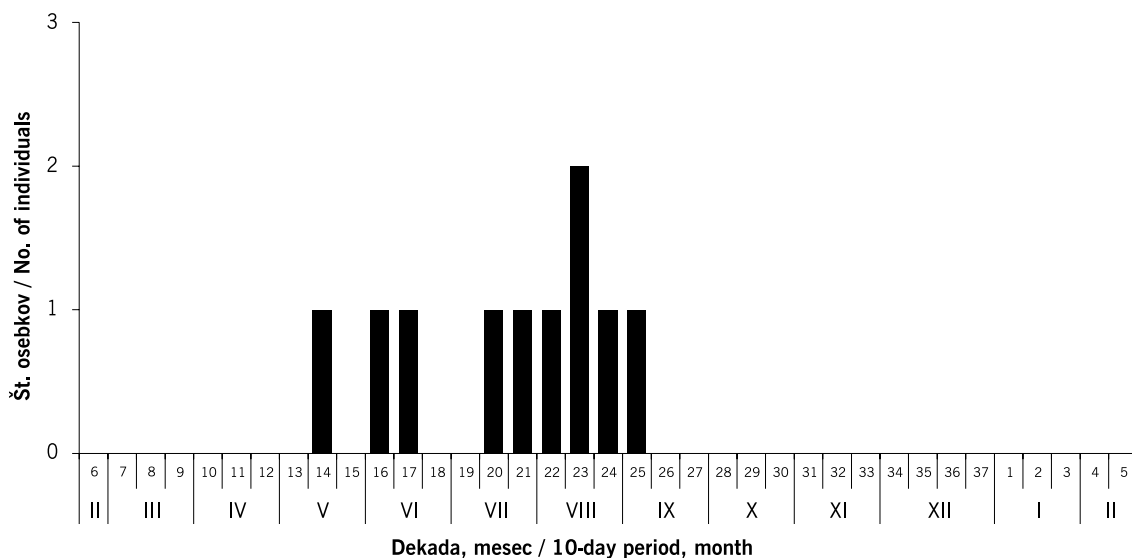
- (1) 7. 6. 1992, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (2) 18. 4. 1999, 1 os. (D. DENAC *osebno*)
- (3) 15. 3. 2009, 1 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- (4) 25. 2. 2010, 1 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

4.5.54. Belorepec *Haliaeetus albicilla*

Belorepec je na območju raziskave prehranski gost in gost v zunajgnezditvenem obdobju. Kljub številnim opazovanjem odraslih osebkov gnezdo doslej še ni bilo najdeno. Glede na zbrane podatke belorepec v okolici območja raziskave gnezdi že vsaj od leta 1987, vsaj v letih 1991 (KMECL & RIŽNER 1993) in 1993 (RUBINIČ 1994B) je tudi uspešno speljal mladiča. V letih 2007 in 2008 sem večkrat opazoval odrasel osebek, ki je letel z jezera čez Lipsenj proti zahodu. Zaradi dejstva, da smo ga opazovali tudi na Dolenjskih blatih in da v gnezditveni sezoni redko lovi več kot 13 km od gnezda (CRAMP 1998), domnevam, da gnezdo leži nekje med Križno jamo in vzpetino Stražišče nad Gorenjim jezerom. Par z območja raziskave je eden od 8–11 parov, ki gnezdi v Sloveniji (VREZEC *et al.* 2009). Kadar je jezero suho ali pod ledom, verjetno lovi tudi na drugih kraških poljih in nižinah v okolici Cerknškega polja. Tako je bil nekajkrat opazovan ob Nanoščici (L. KEBE *osebno*) in Planinskem polju (neobj. podatki IWC). Dne 16. 2. 2009 sem opazoval odrasel osebek med letom čez Unec iz smeri jezera proti Planinskemu polju (slika 29).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 9. 4. 1993, 1 ad. z ulovljeno regljo (RUBINIČ 1993)

Slika 30: Dinamika pojavljanja kačarja *Circaetus gallicus* po dekadah na območju Cerkniškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (9 podatkov)

Figure 30: Dynamics of the Short-toed Eagle *Circaetus gallicus* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (9 records)

- 17. 6. 1993, 2 ad. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 27. 11. 1993, 2 ad., 1 imm. (B. RUBINIČ 1994B)
- 24. 3. 1996, 1 ad., 1 imm. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 29. 3. 1996, 2 ad., 1 imm. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 18. 1. 1997, 2 os. (ŠTUMBERGER 1997)
- 14. 11. 2000, 1 ad., 1 imm. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 2. 9. 2009, 1 ad. neuspešno lovil čaplje (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 9. 5. 2010, 3 ad. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 14.–15. 4. 2008, 2 os.
- 26. 4. 2009, 1 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 17.–24. 5. 2009, 1 os. (A. ŠKOBERNE *osebno, lastni podatki*)
- 18. 8.–6. 9. 2009, do 2 os. (A. ŠKOBERNE *osebno, J. FIGELJ osebno*)
- 30. 4.–9. 5. 2010, 1 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)
- 3. 10. 2010, 1 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

4.5.55. Kačar *Circaetus gallicus*

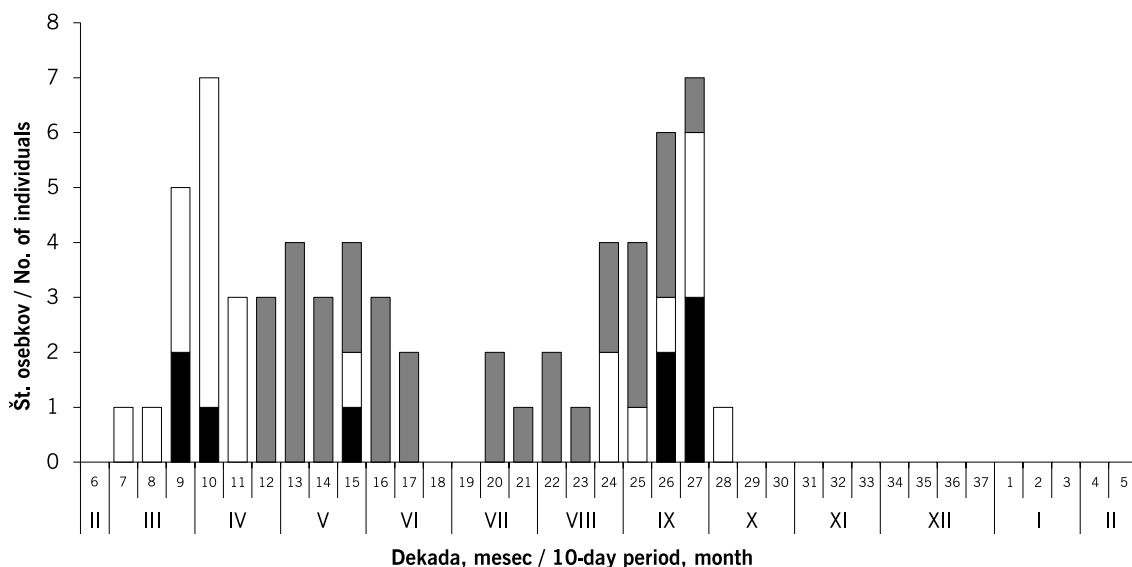
Kačar je na območju raziskave prehranski in preletni gost. Gnezdo kačarja na območju raziskave doslej še ni bilo najdeno, kljub temu da je v gnezditvenem obdobju redno opazovan že od leta 1987 (POLAK 1993). V gnezditvenem obdobju smo par opazovali tudi v letih 2007–2010. Okolica območja raziskave je edino gnezdišče vrste zunaj JZ Slovenije (GEISTER 1995A, T. MIHELIČ *osebno*). Na območju raziskave je bil kačar večkrat opazovan med prehranjevanjem s tukaj pogostimi belouškami *Natrix natrix* (slika 30).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 17.–26. 6. 1993, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 7. 5. 1994, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 28. 5. 1994, 3 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 12. 5. 2000, 5 os. (B. RUBINIČ *osebno*)

4.5.56. Rjavi lunj *Circus aeruginosus*

Rjavi lunj je na območju raziskave letovalec ter preletni in zimski gost. Opazovanja odraslih osebkov v maju in juniju (ŠERE 1992) dopuščajo možnost gnezdenja, vendar pa do sedaj še ni bilo opazovano gnezditveno vedenje. Rjavi lunj je številčnejši med selitvijo, kar se časovno ujema s selitvijo vrste drugod po Sloveniji (TOME *et al.* 2005, BORDJAN & BOŽIČ 2009A, *lastni podatki*). Na območju raziskave so spomladi leta 2007 v marcu in začetku aprila prevladovali odrasli osebki, od konca aprila naprej pa so bili opazovani predvsem spolno nezreli osebki. Na jesenski selitvi so bile samice zabeležene med koncem avgusta in začetkom oktobra, samci samo v drugi polovici septembra, medtem ko so se spolno nezreli osebki pojavljali v celotnem obdobju selitve od srede julija naprej. Zanimiv je

Slika 31: Dinamika pojavljanja rjavega lunja *Circus aeruginosus* po dekadah na območju Cerknškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008; črni stolpci – samci, beli stolpci – samice, sivi stolpci – spolno nezreli osebki (20 podatkov)

Figure 31: Dynamics of the Marsh Harrier *Circus aeruginosus* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008; black bars – males, white bars – females, grey bars – immatures (20 records)

podatek s konca februarja leta 1997 (B. RUBINIĆ *osebno*), ki je najzgodnejše objavljeno opazovanje vrste s spomladanske selitve pri nas (ŠERE 1982, BRAČKO 1983, GREGORI 1989, BOŽIČ 1990, SOVINČ 1992, SOVINČ & ŠERE 1993, 1994 & 1996, KMECL & RIŽNER 1993, VOGRIN 1997, SENEGAČNIK *in sod.* 1998, BERCE 2000, TOMAŽIČ 2000, KROFEL 2005, GREGORI & ŠERE 2005, TOME *et al.* 2005, BORDJAN & BOŽIČ 2009A, *lastni podatki*). Pri opazovanju iz začetka februarja v obdobju 1991/1992 (KMECL & RIŽNER 1993) gre verjetno še za zimski podatek (slika 31).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

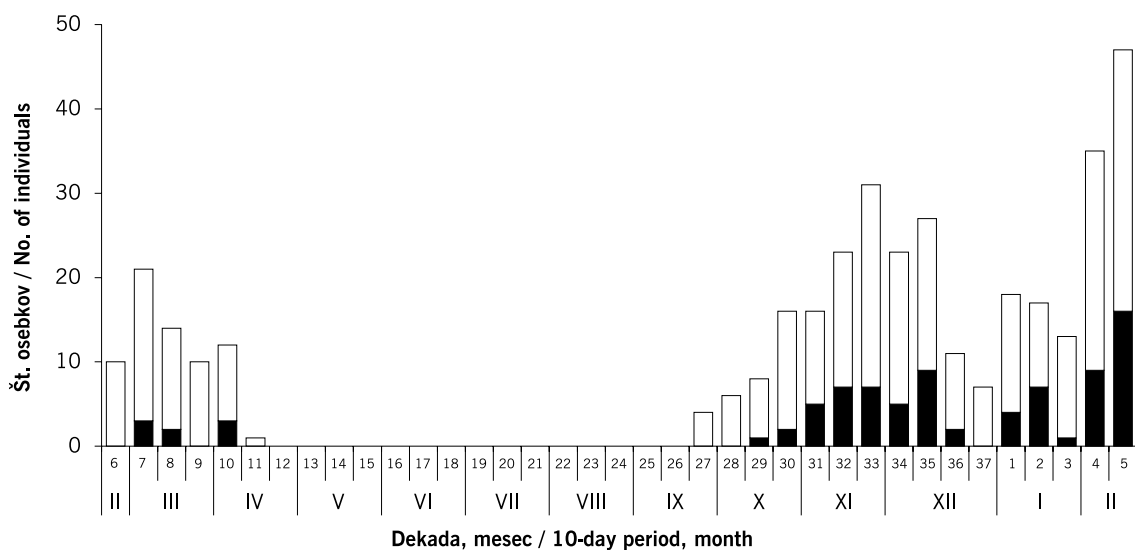
- 8. 5. 1993, 5 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 9. 10. 1993, 5 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 28. 5. 1994, 7 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 21. 4. 1995, 2 ♂, 3 ♀ (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 20. 5. 1995, 2 ♂ (1 imm.), 4 ♀ (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 24.–25. 3. 1996, 5 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 26.–29. 3. 1996, 10 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 27. 2. 1997, 1 ♀ (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 13. 5. 2008, 1 ♀
- 15. 11. 2008, 2 os.
- 30. 5. 2009, 1 ♀, 2 imm.
- 2. 9. 2009, 2 ♀, 4 imm. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 16. 5. 2010, 11 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

– 12. 9. 2010, 11 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

4.5.57. Pepelasti lunj *Circus cyaneus*

Pepelasti lunj je na območju raziskave prezimovallec preletni in poletni gost. Selitev pepelastih lunjev proti gnezdiščem se prične konec februarja in se nadaljuje ves marec (CRAMP 1998). Domnevam, da sta opazovanji na prenočišču iz februarja 2008 (47 in 38 os.) že vključevali osebke na selitvi. Po meni dostopnih virih (BRAČKO 1990, KMECL & RIŽNER 1993, SOVINČ 1994, TOME *et al.* 2005, BORDJAN & BOŽIČ 2009A, Ž. ŠALAMUN *osebno, lastni podatki*) sta to tudi največji zabeleženi števili pepelastih lunjev v Sloveniji. Spomladanska selitev se je časovno ujemala s selitvijo, zabeleženo na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A). Na območju raziskave smo zabeležili prezimovanje 1–5 osebkov v zimi 2009/2010 in 7–21 osebkov v zimi 2007/2008. Jesenska selitev se je v obdobju 2007/2008, tako kot na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A), začela konec septembra in dosegla višek v novembru, kar se ujema z viškom selitve na območju Sredozemlja (CRAMP 1998). Območje raziskave je za Ljubljanskim barjem (20–30 osebkov) (TOME *et al.* 2005) drugo najpomembnejše prezimovališče ter skupaj z zadrževalnikom Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A)

Slika 32: Dinamika pojavljanja pepelastega lunja *Circus cyaneus* po dekadah na območju Cerkniskega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008; črni stolpci – samci, beli stolpci – samice oz. spolno nezreli osebk (22 podatkov)

Figure 32: Dynamics of the Hen Harrier *Circus cyaneus* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008; black bars – males, white bars – females or immatures (22 records)

in verjetno Ljubljanskim barjem (TOME *et al.* 2005) najpomembnejše območje v času selitve za pepelaste lunje. V letih 1991–1992 je bil pepelasti lunj opazovan še v drugi polovici maja, ko je povsod v Sloveniji že zelo redek (TOME *et al.* 2005, BORDJAN & BOŽIČ 2009A, DENAC 2010B, *lastni podatki*) (slika 32).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 25. 2. 1995, 15 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 20. 11. 2000, 30 os. (T. JANČAR *osebno*)
- 14. 12. 2000, 1 ♂, 19 ♀ (B. RUBINIČ *osebno*)
- 22. 2. 2008, 38 os. na prenočišču
- 10. 5. 2008, 1 os.
- 19. 11. 2008, 9 ♂, 9 ♀/imm.
- 30. 4. 2009, 1 os.

4.5.58. Močvirski lunj *Circus pygargus*

Močvirski lunj je na območju raziskave preletni gost. Zabeležen je bil predvsem v drugi polovici aprila in maja ter avgusta in septembra, kar je podobno kot drugod po Sloveniji (TOME *et al.* 2005, BORDJAN & BOŽIČ 2009A, *lastni podatki*). Opazovanje močvirskega lunja konec februarja 1992 (KMECL & RIŽNER 1993) lahko glede na pojavljanje vrste v Evropi obravnavamo kot zimski podatek. Zimska opazovanja so v Evropi redka, spomladanska selitev pa se začne šele v drugi polovici marca (CRAMP 1998), zato dopuščam možnost,

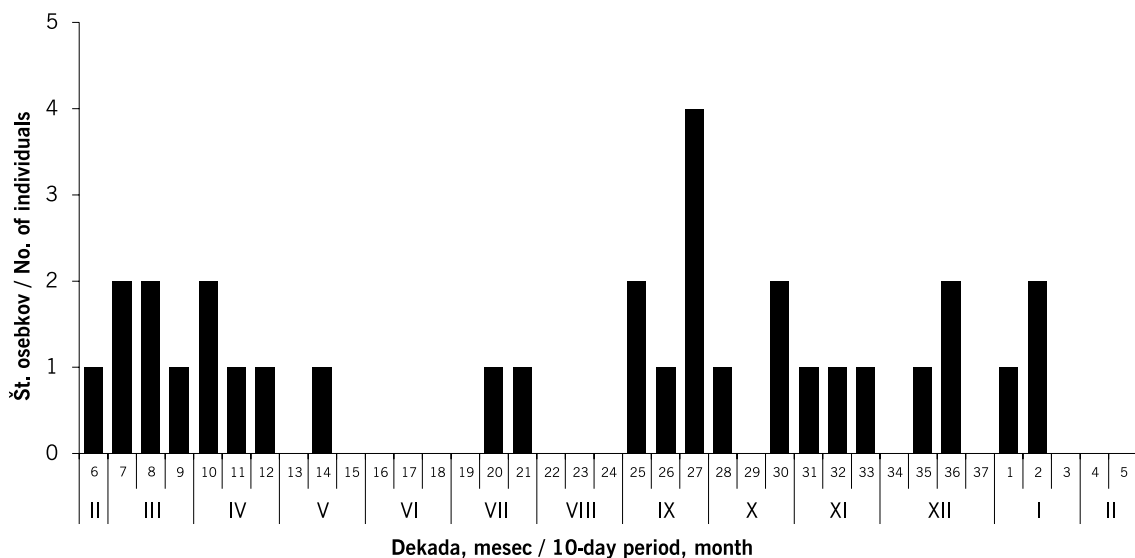
da je šlo za napačno določitev. Podobno kot drugod po Sloveniji, npr. na zadrževalniku Medvedce pet od devetih (BORDJAN & BOŽIČ 2009A), na Ljubljanskem barju pa 16 od 24 opazovanj (TOME *et al.* 2005), med spomladansko selitvijo na območju raziskave prevladujejo majska opazovanja. Glede na razpoložljive podatke menim, da je Cerknisko polje za vrsto v nacionalnem merilu pomembno preletno območje.

Opazovanja 2007/2008 (6 podatkov):

- (1) 19. 4. 2007, 1 ♀/imm.
- (2) 20. 4. 2007, 2 ♀/imm.
- (3) 26. 4. 2007, 1 imm. ♂, 2 ♀/imm.
- (4) 9. 5. 2007, 1 ♀/imm.
- (5) 12. 8. 2007, 1 ♀/imm.
- (6) 22. 8. 2007, 1 ♀/imm.

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 21. 4. 1994, 7 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 28. 4. 1994, 3 imm. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 9. 9. 1994, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 21. 9. 1994, 1 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 16. 9. 1995, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 9. 10. 1996, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 12. 5. 2000, 4 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 26. 8. 2000, 1 ad. ♂ (P. KMECL *osebno*)
- 20. 4. 2002, 2 ♂, 1 ♀ (D. DENAC *osebno*)
- 13. 5. 2008, 5 os.

Slika 33: Dinamika pojavljanja kragulja *Accipiter gentilis* po dekadah na območju Cerknškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (22 podatkov)

Figure 33: Dynamics of the Goshawk *Accipiter gentilis* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (22 records)

- 9. 5. 2010, 1 ad. ♂, 2 imm. ♂, 2 ♀, 2 imm.
- 25. 7. 2010, 4 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)
- 19. 8. 2010, 1 ♂, 2 imm. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

konec oktobra, na območju raziskave pa avgusta in septembra. Slednje bi lahko bilo zaradi pognezditvene disperzije mladostnih osebkov, ki se speljejo v juliju (CRAMP 1998), na območje raziskave (slika 34).

4.5.59. Kragulj *Accipiter gentilis*

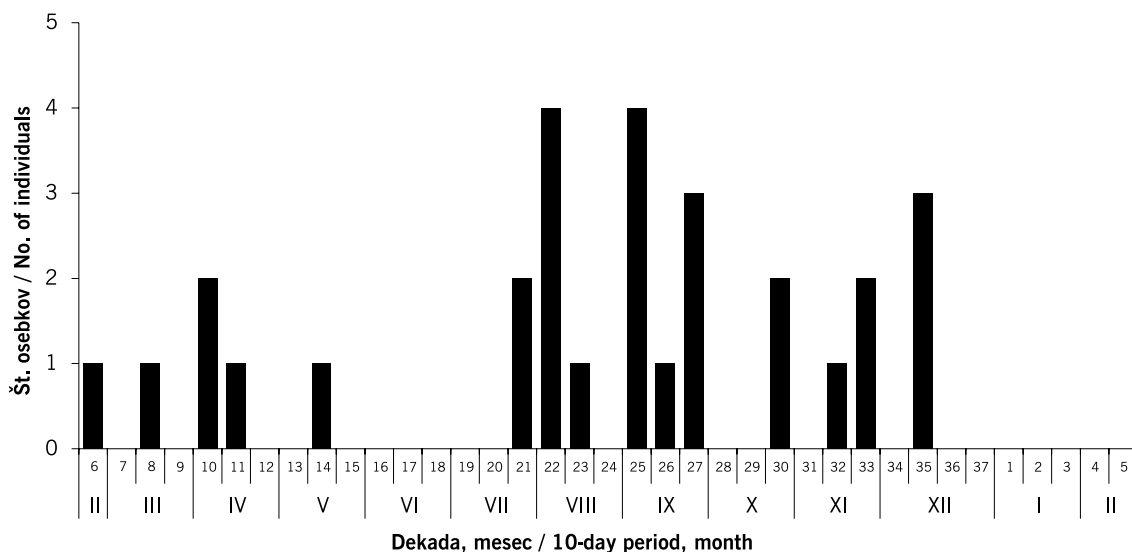
Kragulj je na območju raziskave prehranski gost ter vrsta, ki se pojavlja v zunajnezditvenem obdobju. Kot maloštevilno gnezdilko območja raziskave ga navaja že POLAK (1993). Ocenjujem, da so v letu 2007 v neposredni okolici območju raziskave gnezdili 2–3 pari (slika 33).

4.5.61. Kanja *Buteo buteo*

Kanja je na območju raziskave gnezdilka in celoletna vrsta. POLAK (1993) zanjo navaja, da je razmeroma pogosta gnezdilka obrobja jezera. Na podlagi razporeditve opazovanj in števila sočasno opazovanih osebkov ocenjujem, da je v letu 2007 na območju raziskave in neposredni okolici gnezdilko 8–22 parov. Velik del opazovanih kanj so domnevno sestavljali nesparjeni osebkovi. V primerjavi z letoma 1991–1992 (KMECL & RIŽNER 1993) je bila kanja v obdobju 2007/2008 bistveno številčnejša. 122 osebkov, opazovanih v sredini decembra 2007, je eno največjih zabeleženih števil te vrste na eni lokaliteti v enem dnevu v Sloveniji. Čeprav na Ljubljanskem barju prezimuje več sto osebkov, so največ kanj sočasno zabeležili v poletnih mesecih, ko so našli 68 osebkov med kroženjem v termiki (TOME *et al.* 2005). Spomladanska selitev kanje je na območju raziskave dosegla višek konec marca. Na zadrževalniku Medvedce je bil višek zabeležen v drugi dekadi marca (BORDJAN & BOŽIČ 2009A). Podobno kot na zadrževalniku (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) je bil tudi na

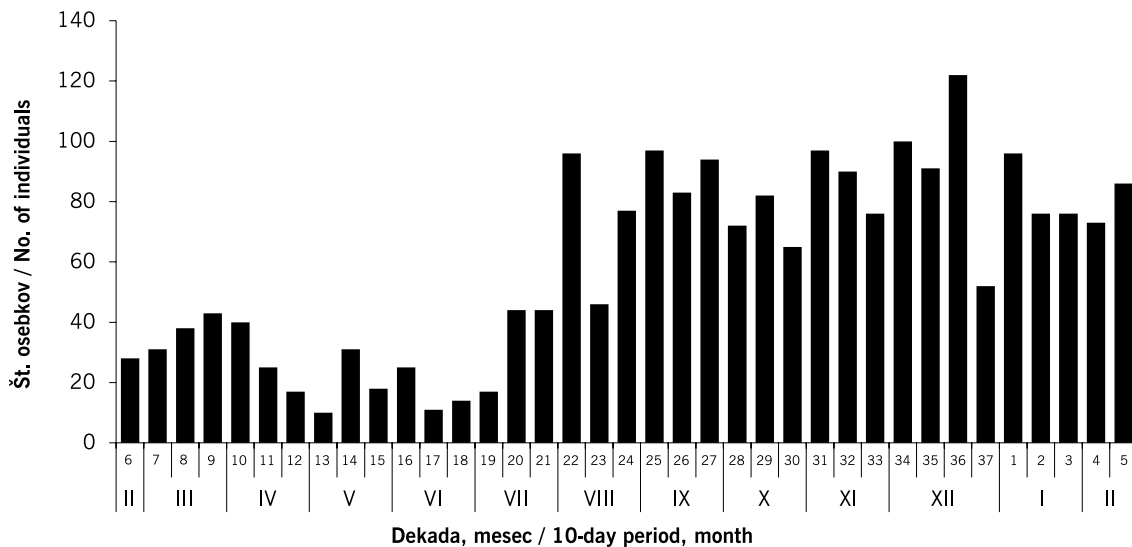
4.5.60. Skobec *Accipiter nisus*

Skobec je na območju raziskave prehranski, preletni in zimski gost. Ocenjujem, da sta v letu 2007 na območju raziskave in neposredni okolici gnezdila 1–2 para. POLAK (1993) ga ne omenja med gnezdilci območja raziskave in okolice, pa tudi KMECL & RIŽNER (1993) ga med začetkom marca in koncem septembra nista zabeležila. Letna dinamika opazovanj skobca na območju raziskave je podobna kot na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A), kjer je več opazovanj iz časa jesenske selitve. Razlika je v višku opazovanj, ki je bila na zadrževalniku zabeležena

Slika 34: Dinamika pojavljanja skobca *Accipiter nisus* po dekadah na območju Cerkniškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (15 podatkov)

Figure 34: Dynamics of the Sparrowhawk *Accipiter nisus* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (15 records)

Slika 35: Dinamika pojavljanja kanje *Buteo buteo* po dekadah na območju Cerkniškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (37 podatkov)

Figure 35: Dynamics of the Buzzard *Buteo buteo* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (37 records)

območju raziskave opazen drugi višek spomladanske selitve sredi maja. Število kanj se je ponovno povečalo v juliju, verjetno zaradi pognezditvene disperzije. Število kanj je nato ostalo podobno čez celotno drugo polovico leta. Na območju raziskave je bila poleg nominotipske podvrste ugotovljena tudi stepska kanja *B. b. vulpinus*. Edino opazovanje omenjene podvrste je bilo 16. 9. 1995, ko je bil opazovan odrasel osebek (SENEGAČNIK *et al.* 1998). To je tudi edini objavljeni podatek o pojavljanju te podvrste v Sloveniji (slika 35).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 26. 11. 1994, 40 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 11. 12. 1994, 37 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 10. 3. 1995, 50 os. se prehranjuje z mrtvimi malimi sesalci (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 12. 9. 2010, 86 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

4.5.62. Koconoga kanja *Buteo lagopus*

Koconoga kanja je na območju raziskave s samo tremi zbranimi podatki izjemna gostja. V zimi 2010/2011 je prezimoval en mladostni osebek, ki se je tukaj zadrževal do 20. 3. 2011. Večina podatkov o pojavljanju te vrste pri nas je iz SV Slovenije, dalj časa trajajajoče zadrževanje pa je bilo v Sloveniji zabeleženo le v polarni zimi 1984/85 (SOVINC 1994).

Opazovanja (3 podatki):

- (1) 21. 4. 1991, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (2) 3. 11. 2006, 1 os. (M. PREMZL *osebno*)
- (3) 19. 12. 2010, 1 os. prezimuje

4.5.63. Veliki klinkač *Aquila clanga*

Veliki klinkač je na območju raziskave z opazovanjem enega osebk dne 26. 12. 1989 (KMECL & RIŽNER 1993) izjemen gost. Opazovanje s konca decembra se časovno ujema z obdobjem jesensko-zimskega pojavljanja vrste na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A).

4.5.64. Kraljevi orel *Aquila heliaca*

Edini podatek o pojavljanju kraljevega orla na območju raziskave je opazovanje spolno nezrelega osebk dne 24. in 25. 3. 1996 (B. RUBINIČ *osebno*). Gre tudi za šele tretji podatek o pojavljanju kraljevega orla v Sloveniji (HANŽEL & ŠERE 2011).

4.5.65. Planinski orel *Aquila chrysaetos*

Planinski orel je kljub samo dobrih 10 km oddaljenemu, redno zasedenemu gnezdišču (T. MIHELIC *osebno*) na območju raziskave s štirimi podatki redek gost. Samo enkrat je bil opazovan odrasel osebek. Mladostni osebk te vrste se sicer občasno lahko pojavljajo daleč zunaj območja gnezdenja, kot je bilo na primer zabeleženo na zadrževalniku Medvedce (JANŽEKOVIC 1995, BORDJAN 2010A).

Opazovanja (4 podatki):

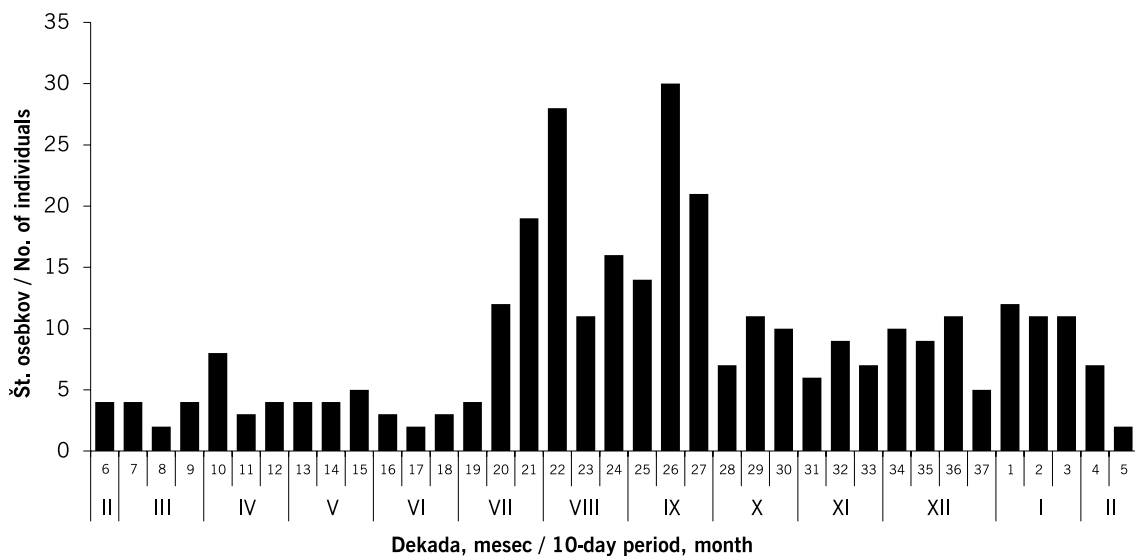
- (1) 20. 3. 1988, 1 imm. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (2) 27. 4. 1995, 1 imm. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- (3) 8. 3. 1997, 1 imm. (B. RUBINIČ *osebno*)
- (4) 19. 8. 2009, 1 ad. (A. ŠKOBERNE *osebno*)

4.5.66. Ribji orel *Pandion haliaetus*

Ribji orel je na območju raziskave z manj kot desetimi podatki redek gost. Domnevam, da je bil na območju raziskave spregledan, saj je bil med selitvijo opazovan tudi na bližnji Volovji rebri (MIHELIC & BRAJNIK 2006), Planinskem polju (KROFEL 2005) in Ljubljanskem barju (TOME *et al.* 2005). Leta 2007 in oktobra 2010 sta bila opazovana ribja orla, ki sta območje raziskave samo preletela na veliki višini. Zanimivo je, da so kar trije spomladanski podatki iz maja in samo po eden iz aprila ter marca. Prav med koncem marca in sredino aprila je namreč obdobje najpogostejšega pojavljanja ribjega orla na spomladanski selitvi v Sloveniji, vključno z zadrževalnikom Medvedce, kjer je ribji orel veliko pogostejši kot na Cerkniškem polju (ŠERE 1982, GEISTER 1983, GREGORI 1989, SOVINC 1992, TRONTELJ 1992, SOVINC & ŠERE 1993, 1994 & 1996, SENEGAČNIK *et al.* 1998, KROFEL 2005, GREGORI & ŠERE 2005, BORDJAN & BOŽIČ 2009A, *lastni podatki*).

Opazovanja (9 podatkov):

- (1) 12. 5. 1978, 1 os. (GREGORI 1979)
- (2) 3. 10. 1993, 1 os. (P. KMECL *osebno*)
- (3) 23. 4. 1995, 1 os. (D. TOME *osebno*)
- (4) 27. 3. 2007, 1 os.
- (5) 8. 5. 2008, 1 os. (<http://www.honeyguide.co.uk/pdfs/2008-Istria-May.pdf>)
- (6) 16. 5. 2008, 1 os.
- (7) 5. 9. 2010, 2 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)
- (8) 12. 9. 2010, 1 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)
- (9) 3. 10. 2010, 2 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

Slika 36: Dinamika pojavljanja postovke *Falco tinnunculus* po dekadah na območju Cerkniskega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (37 podatkov)

Figure 37: Dynamics of the Common Kestrel *Falco tinnunculus* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (37 records)

4.5.67. Južna postovka *Falco naumanni*

Južna postovka v Sloveniji velja za izumrlo gnezdilko (GEISTER 1995, ŠTUMBERGER 2002B). Potem ko je leta 1994 nehala gnezditi, so postala opazovanja v Sloveniji zelo redka (BORDJAN 2011B). Za območju raziskave so bili zbrani vsa trije podatki, kar jo uvršča med izjemne goste. Leta 2010 se je en osebek zadrževal na predelu med Viševkami in Retjem skupaj z rdečenogimi postovkami vsaj en teden (BORDJAN 2011B).

Opazovanja (3 podatki):

- (1) 29. 4. 1989, 15 os. (ŠERE 1992A)
- (2) 21. 5. 2002, 2 ♂ (B. RUBINIĆ *osebno*)
- (3) 3.–9. 5. 2010, 1 ♀

4.5.68. Postovka *Falco tinnunculus*

Postovka je gnezdilka in celoletna vrsta območja raziskave. Ocenjujem, da je na območju raziskave in bližnji okolici v letu 2007 gnezdilko 4–6 parov, kar je več, kot navaja POLAK (1993) za leti 1991 in 1992 (1–2 para). V obdobju 2007/2008 je bila postovka z do 30 opazovanimi osebki tudi bistveno pogostejša in številčnejša kot v obdobju 1991–1992 (KMECL & RIŽNER 1993). Porast števila osebkov med julijem in

septembrom je bil zabeležen tudi na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) ter nekaterih visokih kraških planotah s travišči, kot so na primer Nanos, Volovja reber in Banjšice (B. RUBINIĆ *osebno*). Verjetno gre za pognezditveno disperzijo osebkov na območja večjih koncentracij plena, kar vključuje tudi speljane mladiče lokalno gnezdečih parov (slika 36).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 9. 9. 1994, 15 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 5. 9. 2010, 17 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

4.5.69. Rdečenoga postovka *Falco vespertinus*

Rdečenoga postovka je na območju raziskave preletna gostja. Spomladanska selitev je potekala od konca aprila do konca maja in se s posameznimi osebki zavlekla v junij, kar je bilo zabeleženo tudi na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) in na Ljubljanskem barju (TOME *et al.* 2005). Rdečenoge postovke so se sicer pojavljale na večjem delu območja raziskave, najpogostejše pa so bile na območju Viševk in Retja. Velika števila rdečenogih postovk so bila zabeležena samo vsakih nekaj let, npr. 1990, 1992, 1993, 2002, 2006 in 2008, kar lahko delno pojasnimo s pojavljanjem večjega števila majskih hroščev *Melolontha melolontha*, ki je vsake tri do štiri

leta (DROVENIK 2003). Poleg tega se odrasli osebkovi hroščev pojavljajo prav aprila in maja, ko poteka selitev rdečenogih postovk, ki pogosto izkoristijo lokalno bogat vir plena (CRAMP 1998). V letu 2008, ko je bilo opazovanih največ rdečenogih postovk, je bilo majskih hroščev neobičajno veliko (*lastni podatki*). Dne 7. 5. 2008 sem nad Dolenjskimi blati opazoval 255 osebkov, ki so v zraku lovili majske hrošče in se z njimi prehranjevali. Do leta 2008 največje število rdečenogih postovk v Sloveniji (320 os.) je bilo opazovanih 10. 5. 1990 na Cerkniskem jezeru (ŠERE 1990); na isti datum leta 2008 pa sem skupaj preštel 980 osebkov, ki so se selili čez Javornike proti Viševkam, kjer so se ponovno dvignili. Ocenjujem, da je tega dne območje raziskave preletelo več kot 1000 osebkov (BORDJAN 2010B). V letu 2009, ko majskih hroščev skoraj ni bilo opaziti, sem manjše jate rdečenogih postovk opazoval med lovom enodnevnice *Ephemeroptera*. Glede na zbrane podatke je Cerknisko polje najpomembnejše preletno območje za rdečenogo postovko v Sloveniji in eno pomembnejših v tem delu Evrope (YOSEF 1995, PREMUDA *et al.* 2008).

Opazovanja 2007/2008 (10 podatkov):

- (1) 18. 4. 2007, 6 os.
- (2) 26. 4. 2007, 2 ♂
- (3) 7. 5. 2007, 25 os.
- (4) 8. 5. 2007, 10 os.
- (5) 9. 5. 2007, 1 os.
- (6) 14. 5. 2007, 5 os.
- (7) 18. 5. 2007, 5 os.
- (8) 4. 6. 2007, 1 ♂, 1 ♀
- (9) 8. 6. 2007, 2 ♂, 1 ♀

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 8. 5. 1993, 270 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 21. 9. 1994, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 21. 5. 2002, 160 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 12. 5. 2006, 150 os. (KEBE 2007B)
- 25. 9. 2006, 1 ♀ (KEBE 2007B)
- 7. 5. 2008, 255 os. (BORDJAN 2010B)
- 10. 5. 2008, 980 os. (BORDJAN 2010B)
- 13. 5. 2008, 101 os. (BORDJAN 2010B)
- 3. 5. 2010, 38 ♂, 42 ♀, 11 imm.

4.5.70. Mali sokol *Falco columbarius*

Mali sokol je na območju raziskave preletni in zimski gost s skupaj 14 podatki. Kot domnevata že KMECL & RIŽNER (1993), je bil verjetno spregledan in je dejansko pogostejši, kot kažejo zbrani podatki. Poleg dveh opazovanj na območju raziskave je bil v letu 2007 mali sokol opazovan tudi pri bližnjih Begunjah

pri Cerknici (KROFEL 2007). Največ podatkov (9) je iz obdobja jesenske selitve, ko je bilo največ opazovanj tudi na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) in Ljubljanskem barju (TOME *et al.* 2005). Na Cerkniskem polju je bil dvakrat opazovan tudi septembra, medtem ko so na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) in Ljubljanskem barju (TOME *et al.* 2005) najzgodnejši jesenski podatki iz oktobra.

Opazovanja (14 podatkov):

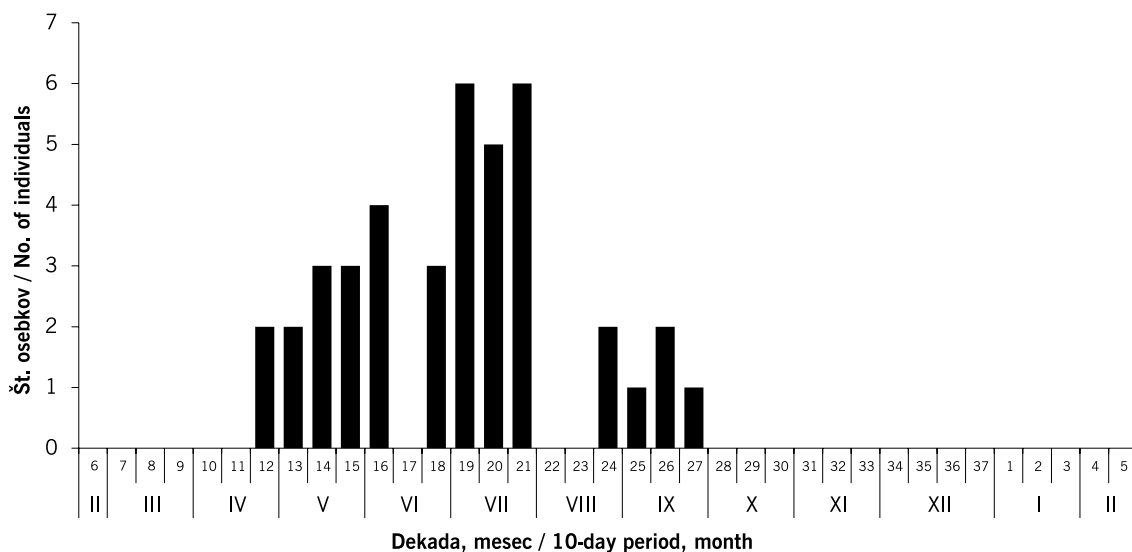
- (1) 1. 12. 1991, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (2) 23. 9. 1992, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (3) 18. 10. 1992, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (4) 8. 5. 1993, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- (5) 19. 9. 1996, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- (6) 9. 10. 1996, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- (7) 16. 4. 2000, 1 os. (D. ŠERE *osebno*)
- (8) 12. 11. 2000, 2 os. (D. DENAC *osebno*)
- (9) 25. 10. 2007, 1 imm.
- (10) 24. 11. 2007, 1 os.
- (11) 16. 1. 2010, 1 os.
- (12) 21. 10. 2010, 1 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)
- (13) 7. 11. 2010, 1 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)
- (14) 22. 12. 2010, 1 os.

4.5.71. Škrjančar *Falco subbuteo*

Škrjančar je gnezdilec in preletni gost območja raziskave. Na osnovi razporeditev opazovanj v gnezditveni sezoni v letu 2007 ocenjujem, da je na območju raziskave in neposredni okolici gnezdilo 4–6 parov škrjančarjev, kar je več, kot navaja POLAK (1993) za prvo polovico 90-ih let (1–2 para). Selitev na območju raziskave je bila v letu 2007 neizrazita. Prvi škrjančarji so se pojavili konec aprila, kar je dve dekadi kasneje kot na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) in Ljubljanskem barju (TOME *et al.* 2005), zadnji osebkovi pa so bili opazovani konec septembra, kar je bolj zgodaj kot na omenjenih dveh območjih. Opazovanji konec junija 1991 (KMECL & RIŽNER 1993) in v začetku junija 2005, ko je bilo sočasno opazovanih kar 26 oziroma 30 osebkov, sta izjemni. Drugod po Sloveniji takšna opazovanja niso bila zabeležena (GREGORI & ŠERE 2005, TOME *et al.* 2005, BORDJAN & BOŽIČ 2009A) (slika 37).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 7. 5. 1994, 7 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 10. 3. 1995, 1 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 16. 9. 1995, 7 os. (B. RUBINIČ *osebno*)

Slika 37: Dinamika pojavljanja škrijarčarja *Falco subbuteo* po dekadah na območju Cerkniškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (13 podatkov)

Figure 37: Dynamics of the Hobby *Falco subbuteo* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (13 records)

- 18. 4. 1999, 2 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 9. 6. 2005, 30 os. (<http://www.honeyguide.co.uk/pdfs/Italy-Slovenia-2005.pdf>)
- 8. 5. 2008, 13 os. (<http://www.honeyguide.co.uk/pdfs/2008-Istria-May.pdf>)
- 9. 5. 2010, 6 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

4.5.72. Južni sokol *Falco biarmicus*

Južni sokol je redka vrsta Slovenije (BOŽIČ 2001B) ter izjemen gost območja raziskave. Edino opazovanje je bilo zabeleženo 9. 9. 1994 (SENEGAČNIK *et al.* 1998), kar je tudi prvi podatek o pojavljanju te vrste v Sloveniji (HANŽEL & ŠERE 2011).

4.5.73. Sokol selec *Falco peregrinus*

Sokol selec je na območju raziskave prehranski gost in gost v zunajgnezditvenem obdobju. Podobno njegov status opredeljuje tudi POLAK (1993). Na območju raziskave se je v obdobju 2007/2008 pojavljal razpršeno vse leto (slika 38).

4.5.74. Mokož *Rallus aquaticus*

Mokož je na območju raziskave gnezdilca ter preletni, poletni in zimski gost. Domnevam, da se pojavlja večji

del leta in na območju raziskave tudi prezimuje, čeprav zbrani podatki tega ne potrjujejo. Število gnezdečih parov med leti verjetno močno niha v odvisnosti od gladine jezera. V gnezditveni sezoni leta 2007 sem zabeležil največ dva osebk, skupno pa vsaj štiri različne osebk, ki so se svatovsko oglašali v okolici Otoka. Leta 1992 je bilo oglašanje treh osebkov zabeleženo na Leviščih (POLAK 1993) (slika 39).

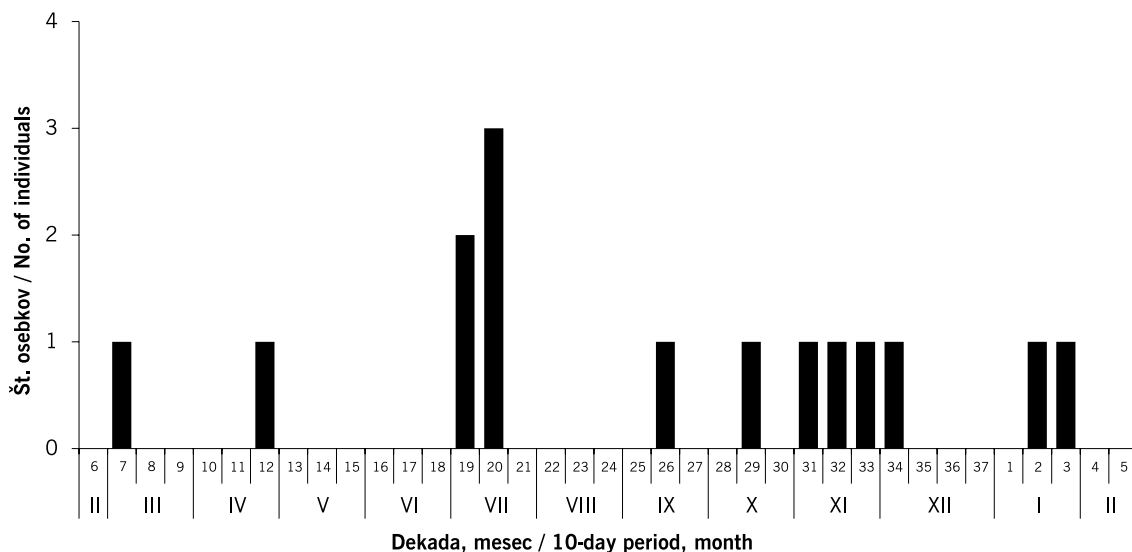
Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 22. 9. 1993, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 14. 4. 1994, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 21. 9. 1994, 1 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 29. 12. 1994, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 18. 7. 1996, 1 os. se oglašja med Lipsenjščico in Osredki (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 31. 12. 2003, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 19. 11. 2008, 7 os. se oglašja ob Lipsenjščici in Žerovniščici
- 2. 8. 2009, 1 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 28. 11. 2010, 2 os.

4.5.75. Grahasta tukalica *Porzana porzana*

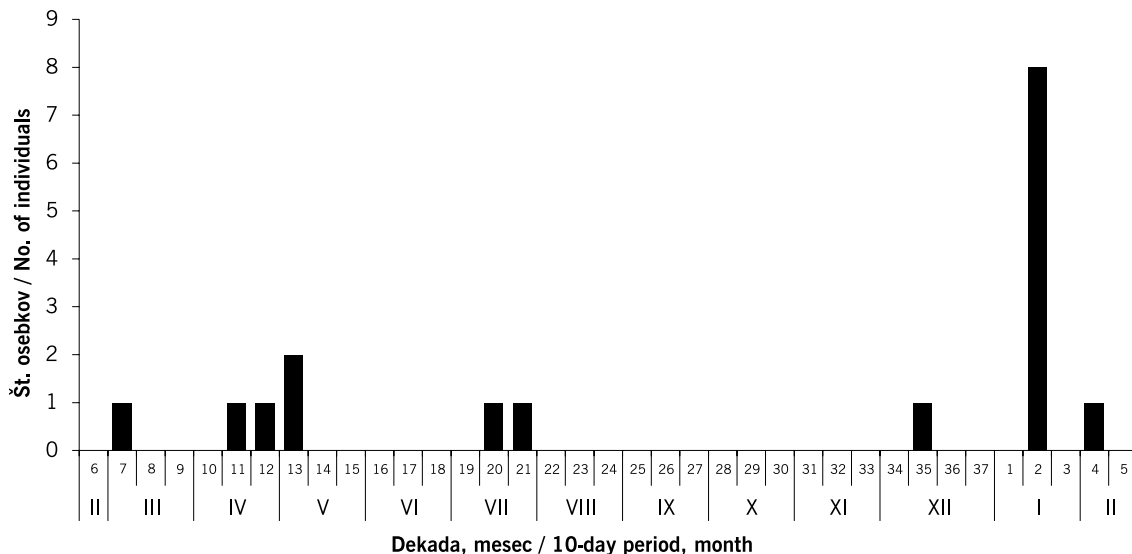
Grahasta tukalica je na območju raziskave gnezdilka in preletna gostja. Pojoči osebki so bili prvič zabeleženi že leta 1992 (POLAK 1993). V letu 2002 je bil na območju raziskave opravljen prvi sistematični popis

D. BORDJAN: Vodne ptice in ujede Cerknškega polja (južna Slovenija) v letih 2007 in 2008, s pregledom zanimivejših opazovanj do konca leta 2010

Slika 38: Dinamika pojavljanja sokola selca *Falco peregrinus* po dekadah na območju Cerknškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (12 podatkov)

Figure 38: Dynamics of the Peregrine Falcon *Falco peregrinus* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (12 records)

Slika 39: Dinamika pojavljanja mokoža *Rallus aquaticus* po dekadah na območju Cerknškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (9 podatkov)

Figure 39: Dynamics of the Water Rail *Rallus aquaticus* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (9 records)

grahaste tukulice, med katerim je bilo zabeleženih 14–31 pojočih samcev z gostoto 7,0–15,5 parov/km² (VUKELIČ & PRELOVŠEK 2003). Ta rezultat je bil tudi osnova za populacijsko oceno, ki so jo izdelali RUBINIČ *et al.* (2008). Leta 2005 je bilo na območju raziskave popisanih pet pojočih samcev (RUBINIČ *et al.* 2005), leta 2008 pa 12 (RUBINIČ *et al.* 2008). Pojoči samci so bili zabeleženi predvsem v visokem šašju ob Lipsenjščici, Žerovniščici, Strženu, SZ od Osredkov ter na Dolenjskih blatih. Na območju raziskave vsaj v večini let gnezdi večji del slovenske populacije grahaste tukulice (Božič *et al.* 2009).

Opazovanja (zunaj ciljnih popisov v gnezditveni sezoni) (6 podatkov):

- (1) 27. 4. 1992, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (2) 1. 5. 1992, 3 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (3) 1. 9. 1992, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (4) 28. 5. 1994, 1 ♂ (SENEGACNIK *et al.* 1998)
- (5) 25. 8. 1996, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- (6) 23. 4. 2007, 1 pojoč os.

4.5.76. Mala tukulica *Porzana parva*

Mala tukulica je bila z izjemo ciljnih nočnih popisov, med katerimi sta bila popisana dva pojoča osebka v letu 2002 (VUKELIČ & PRELOVŠEK 2003), 12 v letu 2005 (RUBINIČ *et al.* 2005) in šest v letu 2008 (RUBINIČ *et al.* 2008), na območju raziskave zabeležena le štirikrat, od tega dvakrat v gnezditvenem obdobju v letih 1991–1992 (KMECL & RIŽNER 1993) in po enkrat v času selitve v letih 2007 in 2009. Kljub temu zaradi skritega načina življenja in velike površine nepregledanega dela območja raziskave domnevam, da se mala tukulica tukaj vsaj med marcem in avgustom redno pojavlja. Gnezdeča populacija na območju raziskave je bila ocenjena na 5–20 parov (RUBINIČ *et al.* 2008), kar je večina slovenske populacije vrste (Božič *et al.* 2009).

Opazovanja (zunaj ciljnih popisov v gnezditveni sezoni) (4 podatki):

- (1) 1. 5. 1992, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (2) 6.–7. 6. 1992, 2 os. (KMECL & RIŽNER 1993, POLAK 1993)
- (3) 27. 3. 2007, 1 os.
- (4) 19. 8. 2009, 1 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)

4.5.77. Kosec *Crex crex*

Kosec je gnezdilca in preletni gost območja raziskave. Pojoče kosce sem v letu 2007 zabeležil med 9. 5. in 3. 7. Enak je tudi datum prvega zabeleženega območnega petja v letih 1991–1992 (KMECL & RIŽNER 1993). V

letu 2007 je bilo v ciljnem nočnem popisu prešteti 34 pojočih samcev (*lastni podatki*). Velikost gnezdeče populacije kosca na območju raziskave se je v letih 1992–2010 gibala med 35 in 101 pojočimi samci (POLAK *et al.* 2004, RUBINIČ *et al.* 2008, DENAC *et al.* 2010). Gnezdenje je bilo potrjeno z najdbo begavcev dne 21. 6. 2003 (POLAK 2003). Cerkniško polje je eno izmed treh najpomembnejših območij za kosca v Sloveniji (Božič 2005b, DENAC *et al.* 2010). Edini podatek z jesenske selitve je opazovanje enega osebka v Retju 25. 9. 2006 (BORDJAN 2007c).

4.5.78. Zelenonoga tukulica *Gallinula chloropus*

Zelenonoga tukulica je na območju raziskave gnezdilka ter preletna in poletna gostja. Na začetku gnezditvene sezone leta 2007 smo opazovali do 11 osebkov, števila, ki so bila zabeležena kasneje v tem letu, pa so bila precej manjša. Domnevam, da je število zelenonogih tukulic zaradi skritega življenja močno podcenjeno. Ob zaraščenih potokih, kot sta Lipsenjščica in Žerovniščica, se verjetno pojavlja vse leto, vendar je spregledana (slika 40).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

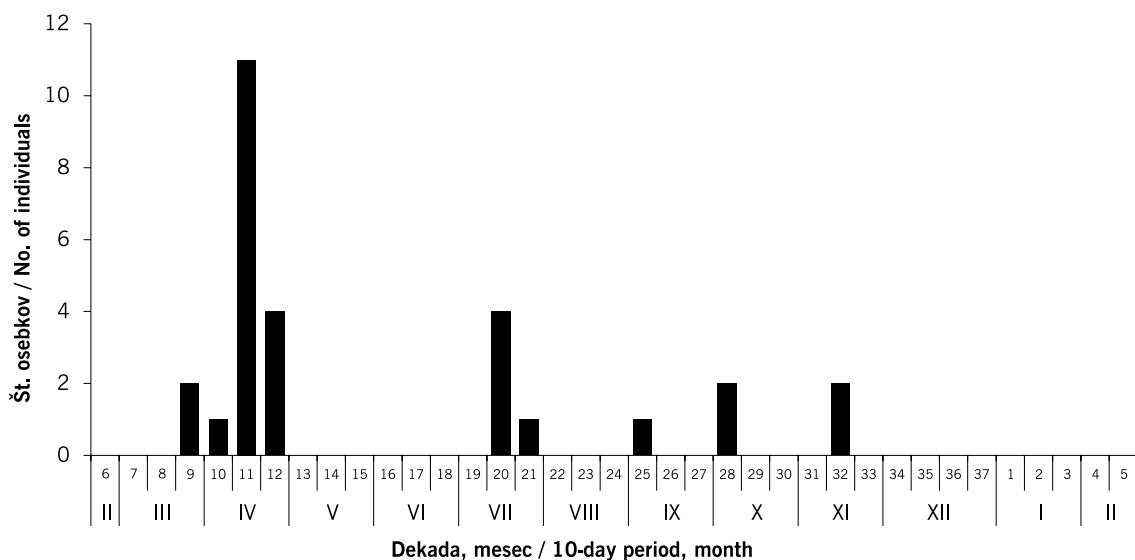
- 11. 3. 2004, 5 os. (D. DENAC *osebno*)
- 6. 6. 2005, 1 par (P. KMECL *osebno*)

4.5.79. Liska *Fulica atra*

Liska je na območju raziskave gnezdilka, preletna gostja in prezimovalka. Pozimi in v času selitve se lahko tukaj občasno zadržuje več kot 1000 osebkov. V obdobju 2007/2008 je bila med najštevilčnejšimi vrstami Cerkniškega polja (dominanca > 5 %). V začetku aprila 2007, ki že sodi v gnezditveno obdobje vrste (BORDJAN & BOŽIČ 2009a), se je na območju zadrževalo 271 osebkov, kar je približno 135 parov. Vendar je že v naslednji dekadi število lisk močno upadlo in se nato postopno zmanjševalo vse do konca maja, ko so vsi osebki zapustili območje. Ocenjujem, da ob ugodnih razmerah na območju raziskave gnezdi več kot 50 parov lisk, kar je podobno kot na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009a). Spomladanska selitev liske je bila v obdobju 2007/2008 izrazita, z viškom konec marca in v začetku aprila, medtem ko je bila jesenska, v nasprotju z obdobjem 1991–1992, skoraj popolnoma neopazna, kljub visoki gladini jezera (slika 41).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 24. 10. 1993, 1100 os. (P. KMECL *osebno*)
- 5. 3. 1994, 1000 os. (B. RUBINIČ *osebno*)

Slika 40: Dinamika pojavljanja zelenonoge tukalice *Gallinula chloropus* po dekadah na območju Cerkniškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (9 podatkov)

Figure 40: Dynamics of the Moorhen *Gallinula chloropus* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (9 records)

- 13. 11. 1994, 600 os. (P. KMECL osebno)
- 25. 2. 1995, 500 os. (B. RUBINIĆ osebno)
- 17. 4. 1995, 500 os. (B. RUBINIĆ osebno)
- 29. 12. 2000, 1200 os. (P. KMECL osebno)
- 13. 1. 2001, 1100 os. (ŠTUMBERGER 2001)
- 4. 3. 2001, 1100 os. (B. RUBINIĆ osebno)
- 29. 12. 2002, 650 os. (B. RUBINIĆ osebno)
- 11. 4. 2004, 100 os. (D. DENAC osebno)
- 7. 3. 2009, 510 os.
- 9. 10. 2010, 522 os.

4.5.80. Žerjav *Grus grus*

Žerjav je na območju raziskave preletni in zimski gost, za katerega je značilno občutno povečanje števila opazovanj med števnima obdobjema 1991–1992 (KMECL & RIŽNER 1993) in 2007/2008. Podobno kot drugod po Sloveniji je bil v zadnjih letih opazovan tudi v zimskem času (BOMBEEK 2007, KMECL 2007, OMERZEL 2008, BOŽIČ 2008A, 2008B & 2010, VIDMAR 2010, *lastni podatki*). V primerjavi z zadrževalnikom Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) je bila po številu zabeleženih opazovanj bolj izrazita spomladanska selitev. Za naše razmere izjemna selitev je bila zabeležena konec decembra 2010, ko smo v osmih dneh med 18. in 25. 12. na območju raziskave skupaj prešteli 2904 osebkov (M. CVETKO, T. CVETKO, P. JEREB, A. ŠKOBERNE & T. SCHEIN

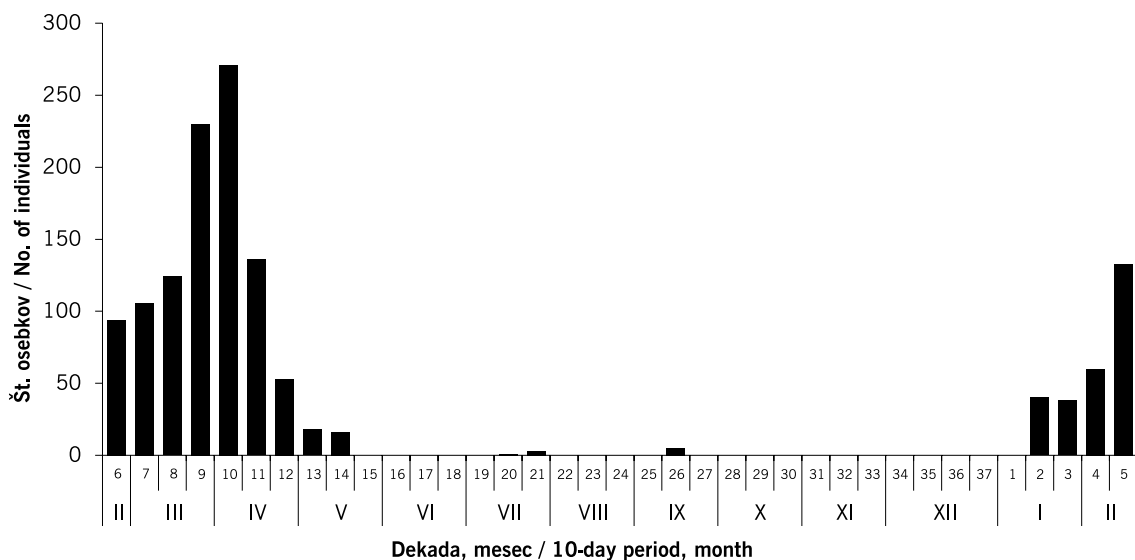
osebno, lastni podatki), z največjo zabeleženo jato 722 osebkov. Žerjavi so se na območju raziskave pogosto prehranjevali na travnikih na območju Dolenjskih blat, Viševk in Osredkov.

Opazovanja 2007/2008 (10 podatkov):

- (1) 6. 3. 2007, 15 os.
- (2) 9. 3. 2007, 16 os.
- (3) 27. 3. 2007, 15 os. (M. CVETKO osebno)
- (4) 29. 3. 2007, 2 os.
- (5) 10.–13. 4. 2007, 4 os.
- (6) 18. 4. 2007, 5 os.
- (7) 20. 4. 2007, 9 os.
- (8) 26. 4. 2007, 4 os.
- (9) 16. 12. 2007, 32 os.
- (10) 12. 1. 2008, 56 os.

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 27. 4. 2006, 1 os. (I. KOGOVŠEK osebno)
- 6. 12. 2006, 6 os. (KMECL 2007)
- 12.–13. 11. 2008, do 130 os. (T. SCHEIN & T. PETRAS osebno)
- 11. 3. 2009, 60 os. (M. CVETKO osebno)
- 10. 5. 2009, 1 os. (A. ŠKOBERNE osebno)
- 24. 12. 2009, več kot 100 os. (M. CVETKO osebno)
- 18. 12. 2010, 110 os. (jati 100 in 10 os. na preletu) (M. CVETKO osebno)
- 19. 12. 2010, 100 os. (prelet) (M. CVETKO osebno)

Slika 41: Dinamika pojavljanja liske *Fulica atra* po dekadah na območju Cerkniskega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (16 podatkov)

Figure 41: Dynamics of the Coot *Fulica atra* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (16 records)

- 21. 12. 2010, 40 os. (prelet) (T. SCHEIN *osebno*)
- 22. 12. 2010, 1192 os. (jate 200 in 270 os. na preletu, 722 os. se je prehranjevalo, nato so odleteli) (M. CVETKO & T. SCHEIN *osebno, lastni podatki*)
- 23. 12. 2010, 662 os. (jate 152, 100, 50 in 10 os. na preletu; jate 200, 50 in 100 os. pristale) (M. & T. CVETKO, A. ŠKOBERNE, P. JEREB *osebno*)
- 24. 12. 2010, 271 os. (M. CVETKO & A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 25. 12. 2010, 150 os. (T. SCHEIN *osebno*)

- (7) 13. 4. 2007, 2 os.
- (8) 15. 4. 2008, 3 os.
- (9) 4. 5. 2008, 8 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- (10) 11. 4. 2009, 3 os. (M. CVETKO *osebno*)

4.5.81. Polojnik *Himantopus himantopus*

Polojnik je z desetimi podatki na območju raziskave redek gost. Vsa opazovanja so iz spomladanske selitve med koncem marca in sredino maja. Največ, osem osebkov, je bilo opaženih v začetku maja 2008 (A. ŠKOBERNE *osebno*), kar je primerljivo z največjimi števili, zabeleženimi spomladi na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A).

Opazovanja (10 podatkov):

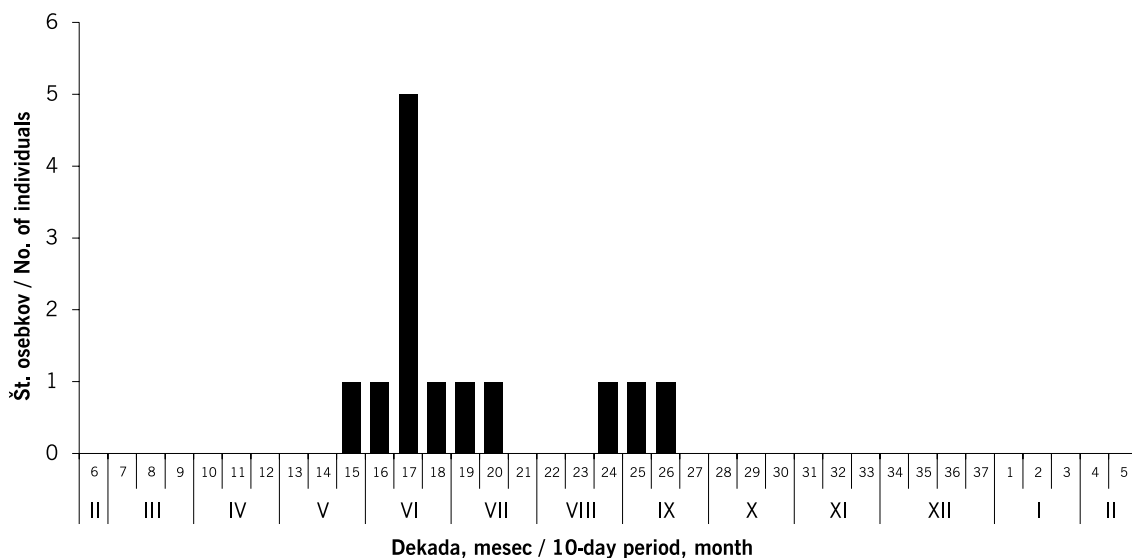
- (1) 12. 5. 1991, 1os. (ŠERE 1992B)
- (2) 9. 5. 1992, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (3) 28. 4. 1997, 1 ♀ (BOŽIČ 1997)
- (4) 23. 3. 2001, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- (5) 15. 4. 2005, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- (6) 10. 4. 2007, 3 os.

4.5.82. Sabljarka *Recurvirostra avosetta*

Sabljarka je na območju raziskave izjemna gostja. Štiri osebkve sem opazoval 28. 4. 2008 ob poplavljeni Lipsenjščici. Sabljarka je v Sloveniji pogosteje opazovana na Obali, kjer tudi gnezdi (ŠKORNIK 2012), v bazenih za odpadne vode Tovarne sladkorja Ormož ter na Ptujskem in Ormoškem jezeru (ŠTUMBERGER 1982A, BOŽIČ 1992C, L. BOŽIČ *osebno*). Drugod po Sloveniji je bila redko zabeležena, ob opazovanju na območju raziskave sem zbral vsega devet podatkov (KRONOVŠEK 1992, VOGRIN 1992 & 1996A, KLEMENČIČ 2001, CIGLIČ 2004, TOME *et al.* 2005, BORDJAN & BOŽIČ 2009A, *lastni podatki*).

4.5.83. Rjava komatna tekica *Glareola pratincola*

Edini podatek za rjavo komatno tekico je z dne 30. 5. 1992 (KMECL & RIŽNER 1992D). Iz maja je tudi večina opazovanj te v Sloveniji redke vrste (HANŽEL & ŠERE 2011).

Slika 42: Dinamika pojavljanja malega deževnika *Charadrius dubius* po dekadah na območju Cerknškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (9 podatkov)

Figure 42: Dynamics of the Little Ringed Plover *Charadrius dubius* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (9 records)

4.5.84. Mali deževnik *Charadrius dubius*

Mali deževnik je na območju raziskave preletni in poletni gost. Na jezeru je bil zabeležen med koncem marca in sredino septembra. POLAK (1993) ga med gnezdkami območja raziskave in okolice ne omenja. V letu 2007 dopuščam možnost gnezdenja, saj sem posamezne osebkne na območju Rešeta redno opazoval med koncem maja in sredino julija. Kadar jezero spomladi hitro presahne, nastane tu zanj ustrezen gnezditveni habitat, vendar zaradi velikega števila ljudi, ki obiskujejo ta del območja raziskave, gnezdenje verjetno ni uspešno oziroma možno (slika 42).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 21. 3. 1993, 1 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 28. 4. 1993, 10 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 8. 5. 1993, 1 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 7. 6. 1998, 2 os. (LEGIŠA 1999)
- 18. 4. 1999, 2 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 26. 5. 2008, 2 os.
- 10. 5. 2009, 1 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 18. 6. 2009, 1 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 31. 7. 2010, 6 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)

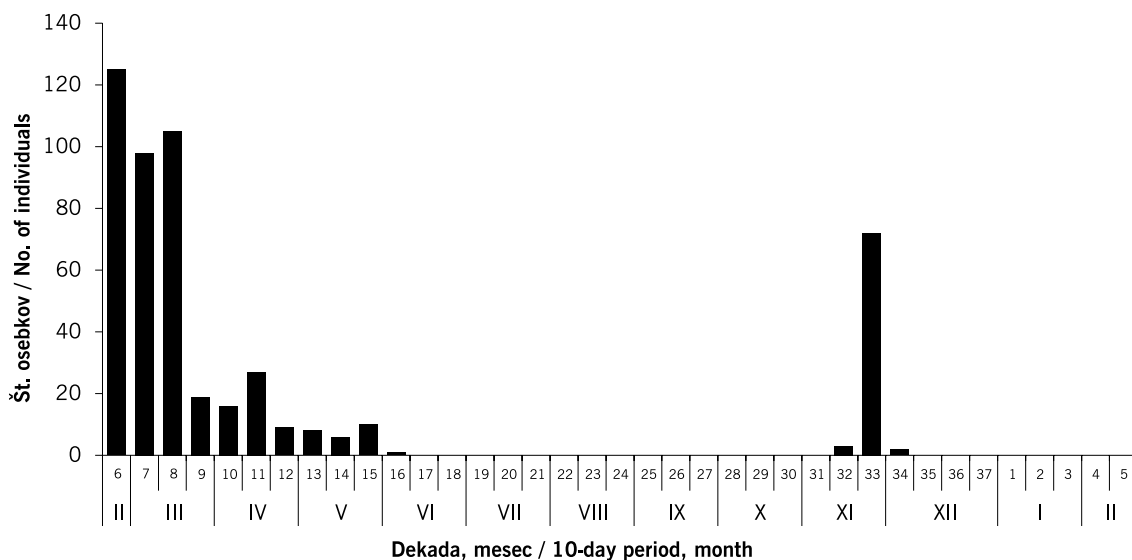
4.5.85. Komatni deževnik *Charadrius hiaticula*

Komatni deževnik je na območju raziskave preletni

gost s 14 podatki. Dva podatka sta iz obdobja pred letom 1991, v letih 1991–1992 pa je bilo zbranih nadaljnjih pet. Vrste v obdobju 2007/2008 ter kasneje nismo zabeležili. Devet podatkov je s spomladanske, šest pa z jesenske selitve. Podobno kot na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) lahko tudi na Cerknškem polju na podlagi dveh časovno različnih obdobji pojavljanja na spomladanski selitvi (marec, april–maj) sklepamo na pojavljanje dveh podvrst komatnega deževnika, nominotipske, ki se seli prej, in podvrste *C. h. tundrae*, ki se seli kasneje (BAUER *et al.* 2005, DAVIDSON & SCOTT 2009).

Opazovanja (14 podatkov):

- (1) 10. 5. 1986, 6 os. (GEISTER 1986)
- (2) 28. 5. 1986, 2 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (3) 16. 3. 1991, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (4) 24. 3. 1991, 6 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (5) 25. 8. 1991, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (6) 8.–9. 9. 1991, do 5 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (7) 1. 8. 1992, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (8) 28. 4. 1993, 1 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- (9) 17. 3. 1994, 1 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- (10) 17. 4. 1995, 1 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- (11) 24. 3. 1996, 3 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- (12) 4. 9. 1996., 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- (13) 13. 7. 1999, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- (14) 31. 3. 2001, 5 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)

Slika 43: Dinamika pojavljanja pribe *Vanellus vanellus* po dekadah na območju Cerkniškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (14 podatkov)

Figure 43: Dynamics of the Lapwing *Vanellus vanellus* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (14 records)

4.5.86. Dular *Charadrius morinellus*

Dular je v Sloveniji redka vrsta (BOŽIČ 2001B, KOZINA 2010), na območju raziskave pa izjemen gost. Edino opazovanje je bilo 9. 4. 1993, ko je bilo opazovanih 11 osebkov (RUBINIČ 1993). Doslej je bil dular po letu 1950 opazovan 12-krat (HANŽEL & ŠERE 2011) in vselej so bili opazovani posamezni osebki (JEŽ 1988, BAKAN 2001, KOZINA 2010) ali dvojce ptic (KAPLA 2003, HANŽEL & ŠERE 2011). To je tako največje število pri nas opazovanih dularjev.

4.5.87. Zlata prosenka *Pluvialis apricaria*

Zlata prosenka je s šestimi podatki redka gostja območja raziskave. Pet opazovanj je s spomladanske selitve, ko je pogostejše opazovana tudi drugod po Sloveniji (TOME *et al.* 2005, BORDJAN & BOŽIČ 2009A, B. RUBINIČ *osebno*). Glede na primeren habitat in redno pojavljanje zlate proseknice na Ljubljanskem barju (TOME *et al.* 2005) bi s Cerkniškega polja pričakovali več opazovanj te vrste.

Opazovanja (6 podatkov):

- (1) 14. 3. 1974, 50 os. (GREGORI 1979)
- (2) 14. 3. 1992, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (3) 24.–26. 3. 1996, 14 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- (4) 13.–22. 3. 2007, 3 os.

- (5) 26. 2. 2008, 1 os.

- (6) 26. 10. 2010, 18 os. (M. CVETKO *osebno*)

4.5.88. Črna prosenka *Pluvialis squatarola*

Črna prosenka je z dvema podatkom na območju raziskave izjemna gostja. En podatek je iz leta 1992 (KMECL & RIŽNER 1993), drugi pa iz leta 2010, ko sem nad Vodonosom opazoval tri osebkve v letu.

Opazovanja (2 podatka):

- (1) 1. 9. 1992, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (2) 2. 5. 2010, 3 os.

4.5.89. Priba *Vanellus vanellus*

Priba je na območju raziskave gnezdilka ter preletna in zimska gostja. Podobno kot na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) in Ljubljanskem barju (TOME *et al.* 2005) je bila v števnih obdobjih 1991–1992 in 2007/2008 zabeležena izrazitejša spomladanska selitev konec februarja in marca, manj izrazita jesenska selitev pa konec novembra. Vsaj do leta 1996 je priba z do 25 pari na območju raziskave tudi gneznila (POLAK 1993, B. RUBINIČ *osebno*, J. KUS VEENVLIET *osebno*). V letu 2007 sem v prvi polovici aprila opazoval teritorialno in svatovsko vedenje največ osmih osebkov ob Lipsenjščici ter največ

petih osebkov na Osredkih, kar nakazuje oblikovanje gnezdeče kolonije. V začetku maja tam prib nistem več opazil, sem pa osem svatujočih osebkov opazoval na območju Retja. Pribe so se na območju Retja zadrževale vse do začetka junija, ko sem opazoval en osebek med preganjanjem rjavega lunja. Domnevam, da so se pribe iz kolonije ob Lipsenjščici prestavile na območje Retja. V tem letu so pribe torej vsaj dvakrat poskusile gnezdit, vendar je zaradi neznanega vzroka kolonija vselej propadla. V letih 2008 in 2009 so bili opazovani samo posamezni osebki, ki pa niso gnezdili (slika 43).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 9. 4.–8. 5. 1993, 25 parov (B. RUBINIČ *osebno*)
- 30. 10. 1993, 99 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 17. 3. 1994, 200 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 4. 4.–28. 5. 1994, 10–25 gnezdečih parov (B. RUBINIČ *osebno*)
- 10. 3. 1995, 270 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 24. 3. 1995, 300 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 17. 4. 1995, 200 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 5. 5. 1995, 50 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 24.–26. 3. 1996, 150 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 18. 7. 1996, 1 juv. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 9. 11. 1996, 14 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 27. 2. 1997, 550 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 8. 3. 1997, 300 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 2. 3. 1998, 200 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 30. 10. 2000, 50 os. (P. KMECL *osebno*)
- 14. 11. 2000, 97 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 26. 12. 2000, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 4. 5. 2001, 1 os. se oglašča (D. DENAC *osebno*)
- 2. 3. 2002, 170 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 6. 12. 2006, 80 os. (KMECL 2007)
- 3. 3. 2009, 120 os. (M. CVETKO *osebno*)
- 6. 3. 2009, 230 os.

4.5.90. Veliki prodnik *Calidris canutus*

Edini podatek za velikega prodnika na območju raziskave je opazovanje enega samega osebkov na spomladanski selitvi dne 29. 3. 1992 (KMECL & RIŽNER 1992E). Veliki prodnik je sicer v Sloveniji bistveno pogostejši med jesensko selitvijo (KOMISIJA ZA REDKOSTI 1993, VAUPOTIČ 1993, RUBINIČ 1994D, SENEGAČNIK 1997C, BOŽIČ 1998C, BORDJAN & BOŽIČ 2009A, DENAC 2010A, ŠKORNIK 2012, B. RUBINIČ *osebno*).

4.5.91. Peščenec *Calidris alba*

Edini podatek za peščenca na območju raziskave je iz

leta 1991, ko je bil 31. 8. in 1. 9. opazovan mladosten osebek (KMECL & RIŽNER 1992A). Med koncem avgusta in koncem septembra je tudi največ opazovanih vrste pri nas (GREGORI 1976, ŠTUMBERGER 1982B, RUBINIČ 1994C & 1994D, ŠKORNIK 2012, J. SMOLE *osebno*, B. RUBINIČ *osebno*, *lastni podatki*).

4.5.92. Mali prodnik *Calidris minuta*

Mali prodnik je na območju raziskave preletni gost, ki smo ga v števnem obdobju 2007/2008 zabeležili samo enkrat. Največ 16 osebkov je bilo opazovanih v začetku junija 1992 (KMECL & RIŽNER 1993). Od zbranih podatkov po letu 1992 so trije s spomladanske, preostali pa z jesenske selitve.

Opazovanja 2007/2008 (1 podatek):

- (1) 9. 5. 2007, 3 os.

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 28. 4. 1993, 2 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 2. 4. 1995, 1 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 25. 8. 1996, 2 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 21. 9. 1996, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 22. 9. 1996, 12 os. (KUS 1996B)
- 24. 9. 1996, 8 os. (KUS 1996B)
- 27. 9. 1996, 9 os. (KUS 1996B)
- 13. 8. 1999, 2 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 31. 7. 2010, 1 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)

4.5.93. Temminckov prodnik *Calidris temminckii*

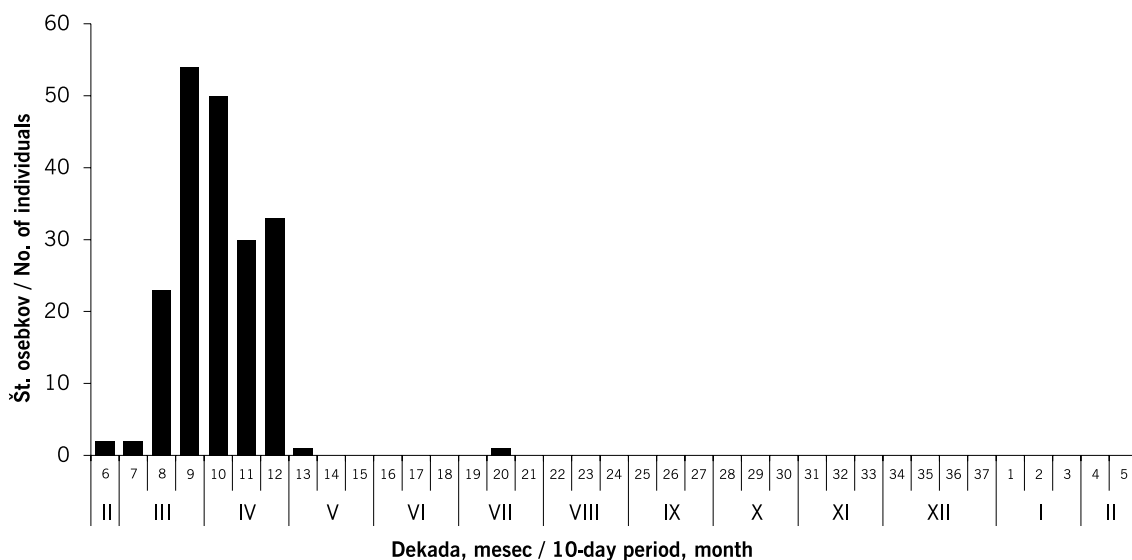
Temminckov prodnik je s šestimi podatki redek gost na območju raziskave. Vsi podatki so bili zbrani po letu 1992. Dva podatka sta s spomladanske, štirje pa z jesenske selitve.

Opazovanja (6 podatkov):

- (1) 18. 8. 1994, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1996)
- (2) 26. 8. 2000, 3 os. (P. KMECL *osebno*)
- (3) 9. 5. 2007, 1 os.
- (4) 31. 8. 2007, 1 os.
- (5) 26. 4. 2009, 1 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- (6) 25. 8. 2009, 3 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)

4.5.94. Srpokljuni prodnik *Calidris ferruginea*

Edini podatek za srpokljunega prodnika na območju raziskave je opazovanje enega osebkov dne 8. 9. 1991 (KMECL & RIŽNER 1992A).

Slika 44: Dinamika pojavljanja togotnika *Philomachus pugnax* po dekadah na območju Cerkniškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (9 podatkov)

Figure 44: Dynamics of the Ruff *Philomachus pugnax* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (9 records)

4.5.95. Spremenljivi prodnik *Calidris alpina*

Spremenljivi prodnik je na območju raziskave preletni gost, ki v obdobju 2007/2008 ni bil zabeležen. Pet podatkov je s spomladanske, drugi pa z jesenske selitve. Še redkeje kot na območju raziskave je bil med spomladansko selitvijo opazovan na zadrževalniku Medvedce, kjer je spremenljivi prodnik sicer reden preletnik (BORDJAN & BOŽIČ 2009A).

Opazovanja (15 podatkov):

- (1) 25. 4. 1987, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (2) 31. 8. 1991, 2 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (3) 1.–9. 9. 1991, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (4) 1. 8. 1992, 2 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (5) 30. 10. 1993, 1 os. (SOVINC & ŠERE 1996)
- (6) 17. 3. 1994, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- (7) 4. 4. 1994, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- (8) 24. 9. 1996, 7 os. (KUS 1996B)
- (9) 19. 10. 1996, 2 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- (10) 13. 8. 1999, 2 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- (11) 15. 4. 2005, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- (12) 13. 9. 2009, 1 os. (M. CVETKO *osebno*)
- (13) 21. 3. 2010, 2 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- (14) 15. 8. 2010, 2 os. (M. CVETKO *osebno*)
- (15) 12. 9. 2010, 1 os. (M. CVETKO *osebno*)

4.5.96. Togotnik *Philomachus pugnax*

Togotnik je na območju raziskave preletni gost, ki se pojavlja skoraj izključno med spomladansko selitvijo. Višek spomladanske selitve v obdobju 2007/2008 je bil, podobno kot drugod po Sloveniji (npr. VOGRIN 1998C, TOME *et al.* 2005, BORDJAN & BOŽIČ 2009A, ŠKORNIK 2012), med sredino marca in koncem aprila. Med spomladansko selitvijo lahko število sočasno pojavljajočih se osebkov občasno doseže nekaj sto (DENAC *et al.* 2001), pogosto pa preseže 200 osebkov (KMECL & RIŽNER 1993, SENEGAČNIK *et al.* 1998, VREZEC & ELERŠEK 2003, DENAC 2005, B. RUBINIČ *osebno*). Glede na razpoložljive podatke je Cerkniško polje za togotnika med spomladansko selitvijo najpomembnejše območje v Sloveniji. Na dveh drugih lokalitetah z izrazito selitvijo togotnika – bazenih za odpadne vode Tovarne sladkorja Ormož in zadrževalniku Medvedce – je bilo sočasno prešteti največ 500 (L. BOŽIČ *osebno*) oziroma 475 osebkov (*lastni podatki*), na jezeru pa 1100 osebkov, kar je največja jata, zabeležena v Sloveniji. Togotniki se med spomladansko selitvijo na območju raziskave pojavljajo skoraj izključno na poplavljenih travnikih. Navadno jih je opaziti na robu poplavljenih predelov, tako da je območje njihovega pojavljanja odvisno od gladine jezera. Na območju raziskave je bil spomladi opazovan togotnik, ki je bil isto zimo obročan v

Senegal, zahodna Afrika (ŠERE 2009) (slika 44).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 28. 4. 1993, 250 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 4. 4. 1994, 220 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 2. 4. 1995, 200 os. (B. SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 17. 4. 1995, 950 os. (B. SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 5. 5. 1995, 280 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 18. 3. 2001, 1100 os. (DENAC *et al.* 2001)
- 23. 3. 2003, 700 os. (VREZEC & ELERŠEK 2003)
- 11. 4. 2004, 250 os. (D. DENAC *osebno*)
- 28. 3. 2005, 200 os. (DENAC 2005)
- 15. 3. 2009, 181 os.
- 10. 4. 2010, 189 os.

4.5.97. Puklež *Lymnocyptes minimus*

Puklež je s tremi podatki izjemen gost območja raziskave. Dva podatka sta s spomladanske selitve v marcu, eden pa je zimski. Za zimski ornitološki atlas so bili na območju Slovenije zbrani vsega štiri podatki o tej vrsti (SOVINC 1994).

Opazovanja (3 podatki):

- (1) 24. 3. 1991, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (2) 29. 12. 1994, 1 svež kadaver (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- (3) 29. 3. 2007, 1 os.

4.5.98. Kozica *Gallinago gallinago*

Kozica je na območju raziskave gnezdilka ter preletna in zimska gostja. Višek spomladanske selitve v obdobju 2007/2008 (30 os.) smo zabeležili konec marca, ko je bilo več osebkov opazovanih na območju raziskave tudi v preteklosti; na primer 22 osebkov leta 1995 (B. RUBINIČ *osebno*) in 20 osebkov v letih 1991–1992 (KMECL & RIŽNER 1993). Višek v avgustu je bil v drugem števnem obdobju v nasprotju s prvim povsem neizrazit. V letu 1992 je na območju raziskave gneznilo 5–7 parov kozic (POLAK 1993). Usmerjenih popisov kozice v gnezditveni sezoni kasneje in tudi v letih 2007–2010 ni bilo. Najnovejša ocena populacije kozic na Cerkniškem polju je bila narejena na podlagi popisa svatujočih osebkov v letu 2011, in sicer 10–15 parov (DENAC *et al.* 2011). V okviru tega popisa je bilo zabeleženih do devet svatujočih osebkov (K. DENAC *osebno*). Kozica je z nekaterih območij, kjer je v 90-ih letih še gneznila, izginila (GEISTER 1995A, POLAK 2000, TOME *et al.* 2005, KERČEK 2009, T. MIHELČ *osebno*), tako da je območje raziskave verjetno edino preostalo gnezdišče vrste v Sloveniji (slika 45).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 24. 3. 1995, 22 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 28. 12. 2009, 1 os. (M. CVETKO *osebno*)

4.5.99. Čoketa *Gallinago media*

Čoketa je na območju raziskave z dvema zbranimi podatkom izjemna gostja. Oba podatka sta s spomladanske selitve med koncem aprila in začetkom maja, ko je bila vrsta opazovana tudi na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) in Hraških mlakah (ŠERE 2008B).

Opazovanja (2 podatka):

- (1) 1. 5. 1992, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (2) 25. 4. 2008, 1 os.

4.5.100. Sloka *Scolopax rusticola*

Sloka je bila dne 12. 11. 2000 splašena iz grmovja pri Gorenjem Jezeru (D. DENAC *osebno*), en osebek pa sem opazoval 22. 10. 2007 ob kolovozu pod Martinjakom. Čeprav se verjetno med selitvijo pojavlja pogosteje, je po doslej zbranih podatkih izjemna gostja območja raziskave. GREGORI (1979) jo na osnovi pričevanj lovcev omenja kot redno selivko, vendar brez navedbe konkretnih podatkov. Da je verjetno pogostejša, lahko sklepamo tudi na podlagi opazovanja iz Otoške doline na Javornikih v bližini območja raziskave (5. 10. 2009, A. ŠKOBERNE *osebno*), na Krimu (BORDJAN 2007F), Planinskem polju (*lastni podatki*) in posameznih jesenskih podatkov z Ljubljanskega barja (TOME *et al.* 2005).

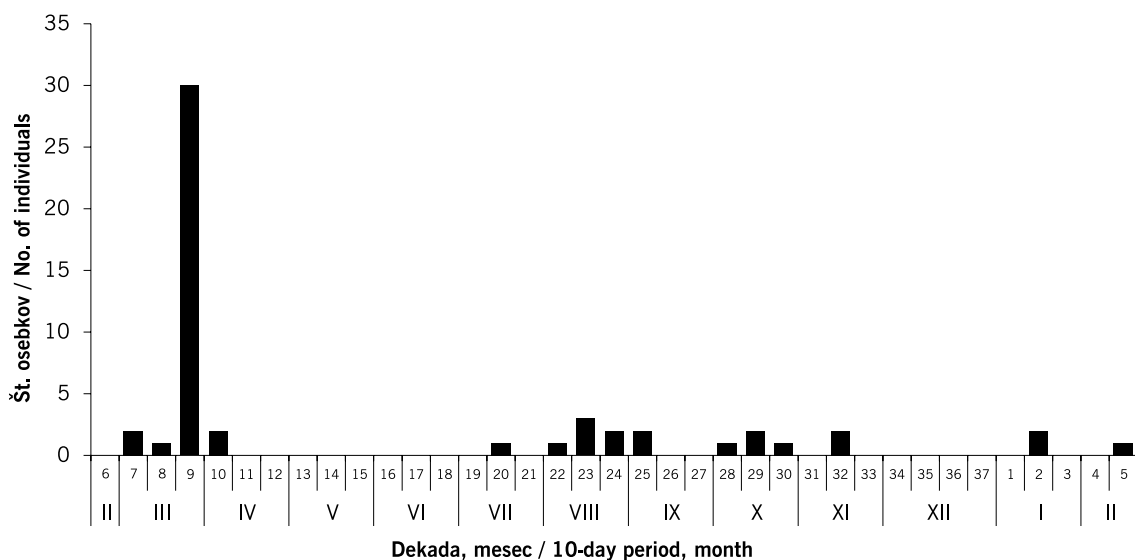
4.5.101. Črnorepi kljunač *Limosa limosa*

Črnorepi kljunač je na območju raziskave preletni gost. Prav vsi zbrani podatki so iz obdobja spomladanske selitve med začetkom marca in drugo polovico aprila, ko je največ opazovanj tudi drugod po Sloveniji (GEISTER 1987, SENEGAČNIK *et al.* 1998, GREGORI & ŠERE 2005, TOME *et al.* 2005, BORDJAN & BOŽIČ 2009A, B. RUBINIČ *osebno*).

Opazovanja (18 podatkov):

- (1) 14. 3. 1974, 1 os. (GREGORI 1979)
- (2) 22. 4. 1987, 7 os. (ŠERE 1989)
- (3) 10. 3. 1991, 10 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (4) 22. 3. 1992, 4 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (5) 29. 3. 1992, 7 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (6) 17. 3. 1994, 1 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- (7) 2. 4. 1995, 2 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- (8) 17. 4. 1995, 16 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)

Slika 45: Dinamika pojavljanja kozice *Gallinago gallinago* po dekadah na območju Cerkniskega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (15 podatkov)

Figure 45: Dynamics of the Snipe *Gallinago gallinago* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (15 records)

- (9) 29. 3. 1996, 4 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
 (10) 18. 3. 2001, 16 os. (DENAC *et al.* 2001)
 (11) 23. 3. 2001, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
 (12) 2. 3. 2002, 1 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
 (13) 26. 3. 2004, 7 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
 (14) 11. 4. 2004, 6 os. (D. DENAC *osebno*)
 (15) 19. 3. 2007, 6 os.
 (16) 27. 3. 2007, 1 os.
 (17) 20. 3. 2010, 1 os. (M. CVETKO *osebno*)
 (18) 21. 3. 2010, 2 os. (M. CVETKO *osebno*)

4.5.102. Progastorepi kljunač *Limosa lapponica*

Edini podatek o pojavljanju progastorepega kljunača na območju raziskave je opazovanje enega osebkov dne 8. 9. 1991 (KMECL & RIŽNER 1992A), kar je tudi eden redkih podatkov o pojavljanju te vrste v notranjosti Slovenije (JANŽEKovič 1986, BORDJAN 2003B, L. Božič *osebno*).

4.5.103. Mali škurh *Numenius phaeopus*

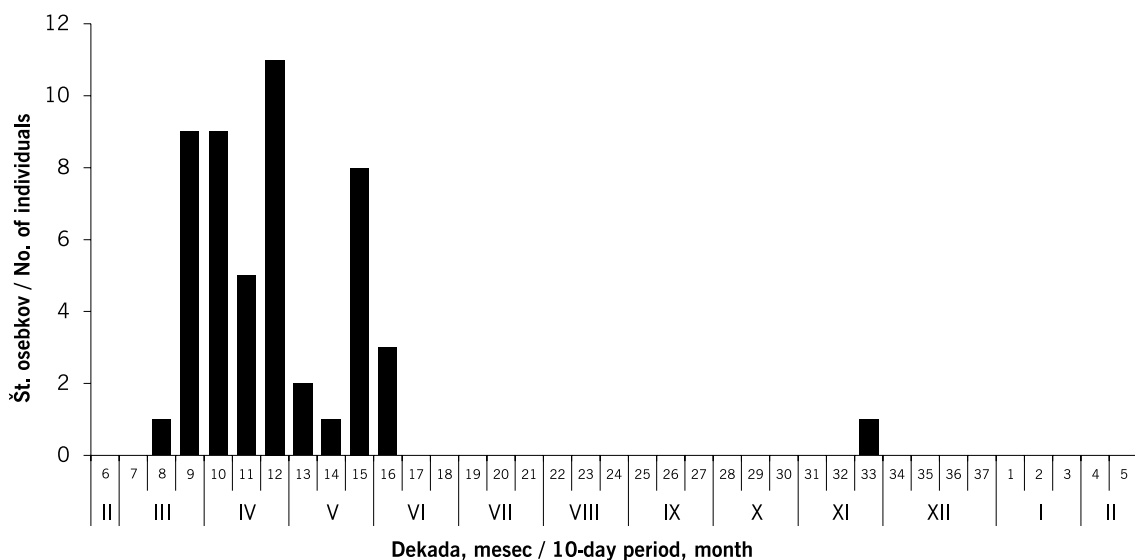
Mali škurh je na območju raziskave preletni gost. Vsa opazovanja z izjemo dveh marčevskih so iz aprila, ko je največ opazovanj tudi drugod v Sloveniji, npr. Sečoveljskih solinah (ŠKORNIK 2012) in Ljubljanskem barju (TOME *et al.* 2005).

Opazovanja (12 podatkov):

- (1) 2.–3. 4. 1987, do 10 osebkov (KAZMIERCZAK 1987B)
 (2) 21. 4. 1994, 1 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
 (3) 17. 4. 1995, 11 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
 (4) 27. 4. 1995, 1 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
 (5) 30. 3. 2000, 1 os. (D. ŠERE *osebno*)
 (6) 10. 4. 2004, 3 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
 (7) 10. 4. 2007, 1 os.
 (8) 18.–19. 4. 2007, 9 os.
 (9) 26. 4. 2007, 2 os.
 (10) 2. 8. 2008, 1 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
 (11) 28. 3. 2010, 2 os.
 (12) 3.–4. 4. 2010, 1 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

4.5.104. Veliki škurh *Numenius arquata*

Veliki škurh je na območju raziskave gnezditelj ter preletni in zimski gost. V obdobju 2007/2008 smo ga zabeležili med sredino marca in začetkom junija. Kasneje v juniju in juliju nismo pregledovali travnikov, kjer so bili spomladi zabeleženi teritorialni leti in svarilno oglašanje osebkov, kar pojasnjuje izostanek opazovanj v tem obdobju. Na osnovi števila teritorialnih osebkov na predelih z zgostitvami podatkov ocenjujem, da je leta 2007 na območju raziskave gnezditelj 2–5 parov velikih škurhov. Veliki

Slika 46: Dinamika pojavljanja velikega škurha *Numenius arquata* po dekadah na območju Cerknškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (10 podatkov)

Figure 46: Dynamics of the Curlew *Numenius arquata* occurrence in the area of Cerknška polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (10 records)

škurh je na območju raziskave gnezdil že v 70-ih (GREGORI 1979) in 90-ih letih (POLAK 1993). Na enem izmed območij, kjer smo leta 2007 zabeležili teritorialni let škurha, je bilo dne 1. 6. 1996 gnezdenje potrjeno z najdbo gnezda (FEKONJA 2007). Dinamika pojavljanja velikega škurha na območju raziskave v obdobju 2007/2008 je bila podobna tisti na edinem drugem slovenskem gnezdišču, Ljubljanskem barju (TOME *et al.* 2005). Veliki škurh je na območju raziskave, v primerjavi z zadrževalnikom Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) in območjem reke Drave (L. BOŽIČ *osebno*), redke med jesensko selitvijo. Edini zimski podatki s Cerknškega polja so iz let 1992 (KMECL & RIŽNER 1993) in 2010 (M. CVETKO *osebno, lastni podatki*) (slika 46).

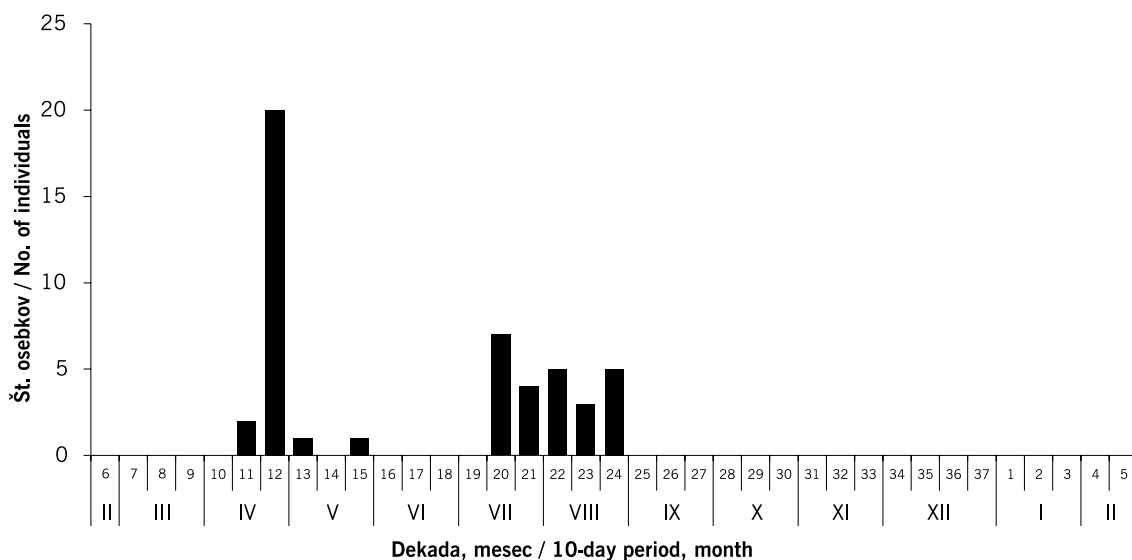
Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 8. 5. 1993, 3 pari (B. RUBINIČ *osebno*)
- 9. 10. 1993, 2 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 24. 4. 1994, 14 os. (P. KMECL *osebno*)
- 28. 5. 1994, 1 svatujoč par (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 17. 4. 1995, 7 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 5. 5. 1995, 1 par (B. RUBINIČ *osebno*)
- 1. 6. 1996, najdeno gnezdo z jajci (FEKONJA 2007)
- 16. 3. 1997, 6 os. (A. VREZEC *osebno*)
- 18. 4. 1999, 2 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 2. 4. 2000, 8 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)

- 25. 4. 2000, 2 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 18. 3. 2001, 1 os. (DENAC *et al.* 2001)
- 4. 5. 2001, 1 os. (D. DENAC *osebno*)
- 21. 5. 2002, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 11. 4. 2004, 5 os. (D. DENAC *osebno*)
- 6. 4. 2008, 6 os.
- 12. 4. 2009, 5 os. (M. CVETKO *osebno*)
- 18. 4. 2010, 6 os. (M. CVETKO *osebno*)
- 10.–23. 10. 2010, 1 os. (M. CVETKO *osebno*)
- 10. 12. 2010, 2 os.
- 12. 12. 2010, 3 os. (M. CVETKO *osebno*)

4.5.105. Mali martinec *Actitis hypoleucos*

Mali martinec je preletni gost območja raziskave, ki se je v obeh števnih obdobjih pojavljal med začetkom aprila in koncem maja z viškom konec aprila ter med julijem in začetkom septembra. Podobno je tudi na drugih območjih, kjer vrsta ne gnezdi, npr. zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A), jezerih Pesniške doline (GREGORI 1987) in akumulacijah na reki Dravi (L. BOŽIČ *osebno*). POLAK (2000) ga sicer navaja kot gnezdilko, vendar brez navedbe podatkov. Največje zabeleženo število malih martincev je z dne 26. 4. 2007, ko smo iz čolna vzdolž Stržena prešteli 20 osebkov, kar potrjuje domnevo o veliki podcenjenosti števila malih martincev na območju raziskave v času selitve (slika 47).

Slika 47: Dinamika pojavljanja malega martinca *Actitis hypoleucos* po dekadah na območju Cerkniškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (9 podatkov)

Figure 47: Dynamics of the Common Sandpiper *Actitis hypoleucos* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (9 records)

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 16. 9. 1995, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 26. 8. 1996, 8 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 22. 9. 1996, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 31. 7. 2010, 10 os. (M. CVETKO *osebno*)

4.5.106. Pikasti martinec *Tringa ochropus*

Pikasti martinec je preletni gost območju raziskave, ki se praviloma pojavlja v majhnem številu. Največje število, 20 osebkov, je bilo preštevano dne 9. 4. 2000 (J. KUS VEENVLIET *osebno*). Obdobje selitve se ujema z zabeleženim drugod po Sloveniji (TOME *et al.* 2005, BORDJAN & BOŽIČ 2009A, L. BOŽIČ *osebno*). Nenavaden je popoln izostanek vrste pozimi, ko drugod po Sloveniji ponekod celo prezimuje (SOVINČ 1994) (slika 48).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 30. 3. 2000, 13 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 9. 4. 2000, 20 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)

4.5.107. Črni martinec *Tringa erythropus*

Črni martinec je preletni gost, ki se na območju raziskave pojavlja v majhnem številu. Podatki iz vseh opazovalnih obdobj so razporejeni med drugo polovico marca in začetkom septembra, z največ

opazovanji aprila (10) in brez opazovanj v juliju. Prevladujejo podatki s spomladanske selitve. Na zadrževalniku Medvedce je bil poleg pojavljanja v omenjenem obdobju zabeležen še višek v oktobru in novembru (BORDJAN & BOŽIČ 2009A).

Opazovanja 2007/2008 (3 podatki):

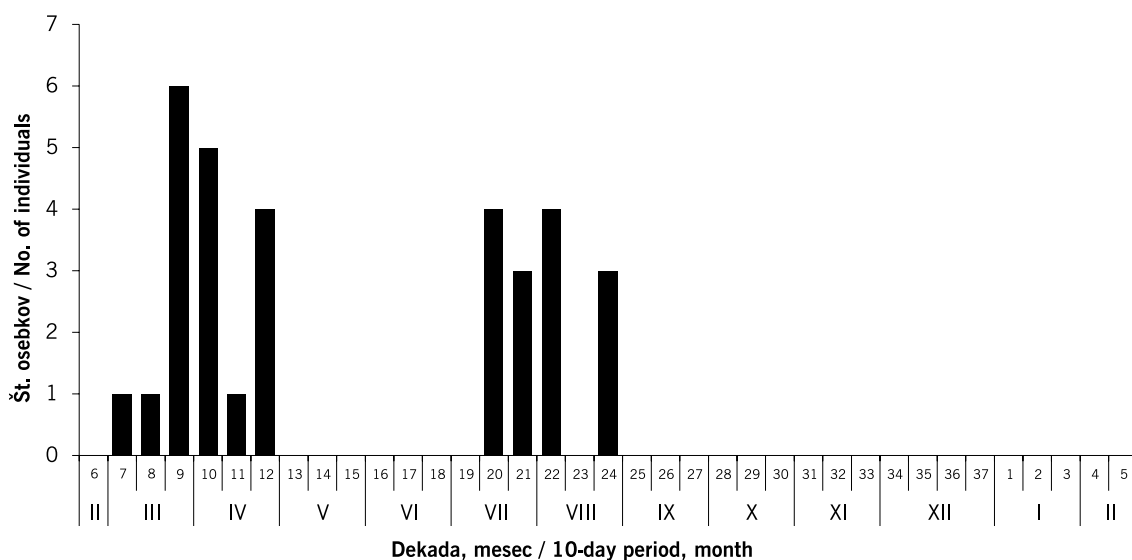
- (1) 13. 4. 2007, 4 os.
- (2) 18. 4. 2007, 2 os.
- (3) 22.–31. 8. 2007, 1 os.

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 3. 4. 1993, 4 os. (D. DENAC *osebno*)
- 17. 6. 1993, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 21. 4. 1994, 4 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 24. 5. 1994, 4 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 24. 6. 1994, 4 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 24. 3. 2001, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 28. 3. 2010, 10 os.

4.5.108. Zelenonogi martinec *Tringa nebularia*

Zelenonogi martinec je na območju raziskave preletni gost. Na spomladanski selitvi se pojavlja med koncem marca in začetkom maja, na jesenski pa med sredino junija in začetkom septembra, kar se časovno ujema s selitvijo, zabeleženo drugod po Sloveniji (GREGORI 1987, TOME *et al.* 2005, BORDJAN & BOŽIČ 2009A,

Slika 48: Dinamika pojavljanja pikastega martinca *Tringa ochropus* po dekadah na območju Cerknškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (10 podatkov)

Figure 48: Dynamics of the Green Sandpiper *Tringa ochropus* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (10 records)

L. Božič *osebno*). Opazovanje 50 osebkov dne 27. 4. 1991 (KMECL & RIŽNER 1993) je eno izmed največjih zabeleženih števil te vrste v Sloveniji. Večje jate so bile opazovane v Sečoveljskih solinah (100 os.) (B. RUBINIČ *osebno*), na območju reke Drave (96 os.) (T. BASLE & L. BOŽIČ *osebno*) in na zadrževalniku Medvedce (91 os.) (BORDJAN 2011C).

Opazovanja 2007/2008 (2 podatka):

- (1) 18.–19. 4. 2007, 10 os.
- (2) 6. 9. 2007, 5 os.

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

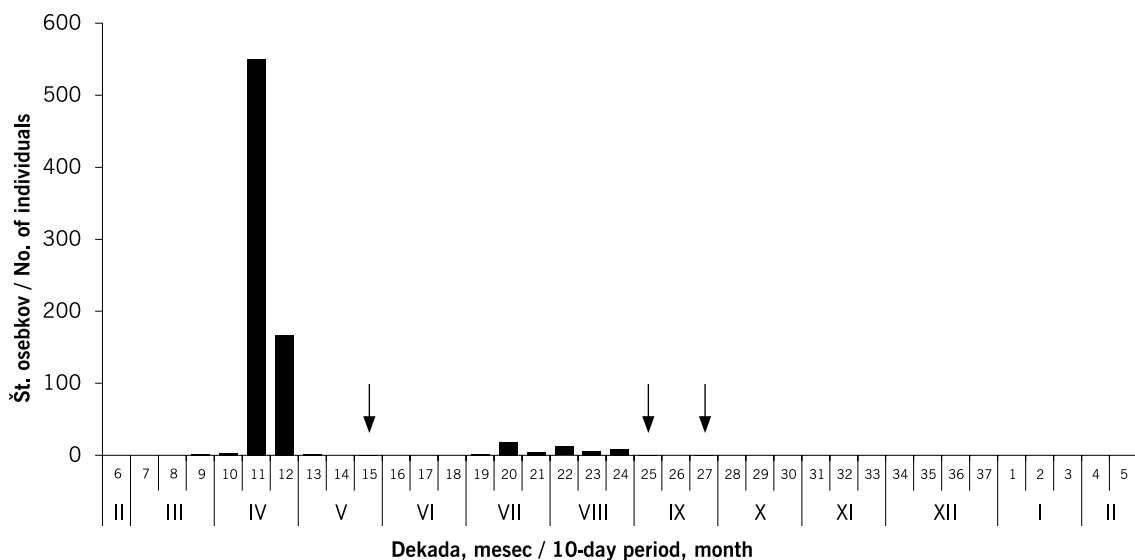
- 28. 4. 1993, 20 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 21. 4. 1994, 14 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 17. 4. 1995, 20 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 29. 3. 1996, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 24. 3. 2001, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 11. 4. 2004, 5 os. (D. DENAC *osebno*)
- 25. 4. 2008, 9 os.
- 18. 4. 2010, 13 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

4.5.109. Jezerski martinec *Tringa stagnatilis*

Jezerski martinec je na območju raziskave izjemen gost. En osebek je bil opazovan med spomladansko selitvijo dne 18. 4. 1999 (D. DENAC *osebno*).

4.5.110. Močvirski martinec *Tringa glareola*

Močvirski martinec je na območju raziskave preletni gost. Izrazita je predvsem spomladanska selitev, ko se vrsta vsaj občasno pojavlja v velikem številu. Opazovanja iz let 1992 (KMECL & RIŽNER 1993), 1995 in 2007, ob upoštevanje značilnega velikega obrata osebkov na selitvi (MURAOKA *et al.* 2009), pričajo o velikem pomenu območja raziskave za to vrsto. Cerknško polje je v času spomladanske selitve poleg območja Drave, kjer se lahko na eni sami lokaliteti dnevno zadržuje do 1000 osebkov (BORDJAN & BOŽIČ 2009A), za močvirskega martinca najpomembnejše območje v Sloveniji. Na velik obrat osebkov na selitvi sklepamo tudi na osnovi podatkov iz leta 2007, ko se je število osebkov v dneh najbolj intenzivne selitve zelo spreminjalo (13. 4., 8 os., 18. 4., 349 os., 19. 4., 240 os., 20. 4., 550 os., 23. 4., 105 os., 26. 4. 167 os.). Zanimiv je podatek iz zadnje dekade maja, ki je edina spomladanska dekada na zadrževalniku Medvedce, ko močvirski martinec med letoma 2002 in 2008 ni bil zabeležen (BORDJAN & BOŽIČ 2009A). V zadnji dekadi maja (30. 5. 1975) ga je opazoval že GREGORI (1979) in glede na vedenje osebkov domneval, da je takrat na Osredkih tudi gnezdil. Jezerski višek selitve na območju raziskave je, v nasprotju z zadrževalnikom Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A, BORDJAN 2009, *lastni podatki*), manj

Slika 49: Dinamika pojavljanja močvirskega martinca *Tringa glareola* po dekadah na območju Cerkniskega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (14 podatkov)

Figure 49: Dynamics of the Wood Sandpiper *Tringa glareola* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (14 records)

izrazit. Avgusta leta 1984 je bil na območju raziskave najden kadaver močvirskega martinca, ki je bil le šest dni prej obročan na Poljskem (ŠERE 2009) (slika 49).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 28. 4. 1993, 50 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 7. 5. 1994, 65 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 9. 9. 1994, 10 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 17. 4. 1995, 300 os. (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 16. 7. 1996, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 26. 6. 2000, 4 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 26. 8. 2000, 17 os. (P. KMECL *osebno*)
- 15. 4. 2008, 46 os.
- 25. 4. 2008, 42 os.
- 5. 5. 2009, 100 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 2. 5. 2010, 194 os.
- 3. 5. 2010, 86 os.
- 11. 7. 2010, 3 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

4.5.111. Rdečenogi martinec *Tringa totanus*

Rdečenogi martinec je na območju raziskave gnezdilec in preletni gost. Gnezdenje je bilo v novejšem času prvič potrjeno leta 1985 (ŠERE 1985A), v začetku 90-ih let pa je na območju raziskave gnezdilo 4–8 parov (POLAK 1993). V letih 2007–2010 gnezdenja nismo potrdili. Čeprav gnezditve v omenjenem obdobju ne moremo

povsem izključiti, je dinamika opazovanj rdečenogega martinca bolj podobna pojavljanju na zadrževalniku Medvedce, kjer vrsta ne gnezdi (BORDJAN & BOŽIČ 2009A), kot pa pojavljanju na območju raziskave v letih 1991–1992, ko je tukaj zanesljivo gnezdil (KMECL & RIŽNER 1993). Takšno stanje bi lahko bilo posledica majhne populacije, zelo dovzetne za nihanja širše evropske populacije, ki je v obdobju 1990–2000 upadla (BIRDLIFE INTERNATIONAL 2004).

Opazovanja 2007/2008 (5 podatkov):

- (1) 5. 3. 2007, 1 os.
- (2) 27. 3. 2007, 2 os.
- (3) 13.–26. 4. 2007, 1 os.
- (4) 8. 6. 2007, 2 os.
- (5) 15. 6. 2007, 18 os.

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 17. 6. 1993, 2 para (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 13. 4. 1994, 1 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 20.–28. 5. 1994, 1 par (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 27. 6. 1995, 1 par (B. RUBINIĆ *osebno*)
- 22. 9. 1996, 1 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 11. 4. 1999, 2 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 20. 3. 2010, 6 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

4.5.112. Kamenjar *Arenaria interpres*

Edini podatek za kamenjarja na območju raziskave je opazovanje enega osebkov dne 24. 9. 1996 (KUS 1996A). Območje raziskave je ena izmed maloštevilnih lokacij v Sloveniji, kjer je bil kamenjar doslej zabeležen (KMECL *et al.* 1997).

4.5.113. Ozkokljuni liskonožec *Phalaropus lobatus*

Ozkokljuni liskonožec je z dvema podatkom izjemen gost območja raziskave. Opazovanje iz leta 1975 (GREGORI 1979) vključuje največje zabeleženo število osebkov te vrste v Sloveniji. Dne 13. 4. 2007 sem opazoval en osebek, ko je na območju Retja plaval skupaj s črnimi martinci. Pri ozkokljunem liskonožcu je večina opazovanj iz obdobja jesenske selitve (VOGRIN 1990B, BOŽIČ 1993, 1996 & 2001A, KERČEK 2000, KLEMENČIČ 2002, ŠKORNIK 2012, DENAC 2010A). Ob obeh opazovanjih z območja raziskave je iz časa spomladanske selitve samo še majsko opazovanje leta 2007 v bazenih za odpadne vode Tovarne sladkorja Ormož (DENAC 2010A).

Opazovanji (2 podatka):

- (1) 7. 5. 1975, 12 os. (GREGORI 1979)
- (2) 13. 4. 2007, 1 os.

4.5.114. Triprsti galeb *Rissa tridactyla*

Triprsti galeb je na območju raziskave s tremi podatki izjemen gost. Velika večina opazovanj vrste v Sloveniji je iz pozne jeseni (JANŽEKovič 1985B, L. BOŽIČ *osebno*, B. RUBINIČ *osebno*), iz tega obdobja pa sta tudi dve opazovanji na območju raziskave.

Opazovanja (3 podatki):

- (1) 7. 11. 1992, 2 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (2) 28. 4. 1993, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- (3) 3. 10. 2010, 1 juv. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

4.5.115. Rečni galeb *Chroicocephalus ridibundus*

Rečni galeb je na območju raziskave preletni, poletni in zimski gost. V obeh števnih obdobjih se je pojavljal v treh izrazitih viških, ki so značilni tudi za druge območja v Sloveniji (GEISTER 1987, GREGORI 1989, TRONTELJ 1992, JANČAR 1995, CIGLIČ & TREBAR 1998, GREGORI & ŠERE 2005, TOME *et al.* 2005, JANČAR *et al.* 2007, BORDJAN & BOŽIČ 2009A, L. BOŽIČ *osebno*). Marca je bilo v času viška spomladanske selitve prešteti do 370 osebkov (SENEGAČNIK *et al.* 1998), v drugi polovici

junija in julija med viškom pognezditvene disperzije do 600 osebkov (B. RUBINIČ *osebno*) ter novembra med viškom jesenske selitve odraslih osebkov do 500 osebkov (KMECL & RIŽNER 1993, B. RUBINIČ *osebno*). Največja zabeležena števila v času viškov so manjša kot na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) in akumulacijah na reki Dravi (L. BOŽIČ *osebno*), vendar večja kot drugod po Sloveniji (GREGORI 1989, TRONTELJ 1992, JANČAR 1995, CIGLIČ & TREBAR 1998, GREGORI & ŠERE 2005, TOME *et al.* 2005, JANČAR *et al.* 2007). Rečni galeb se pojavlja raztreseno na večjem delu Cerkniškega polja. Manjša zgostitev opazovanj je le na območju ponorov, kjer je bila zabeležena tudi večina poletnih opazovanj ob nizki gladini jezera (slika 50).

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

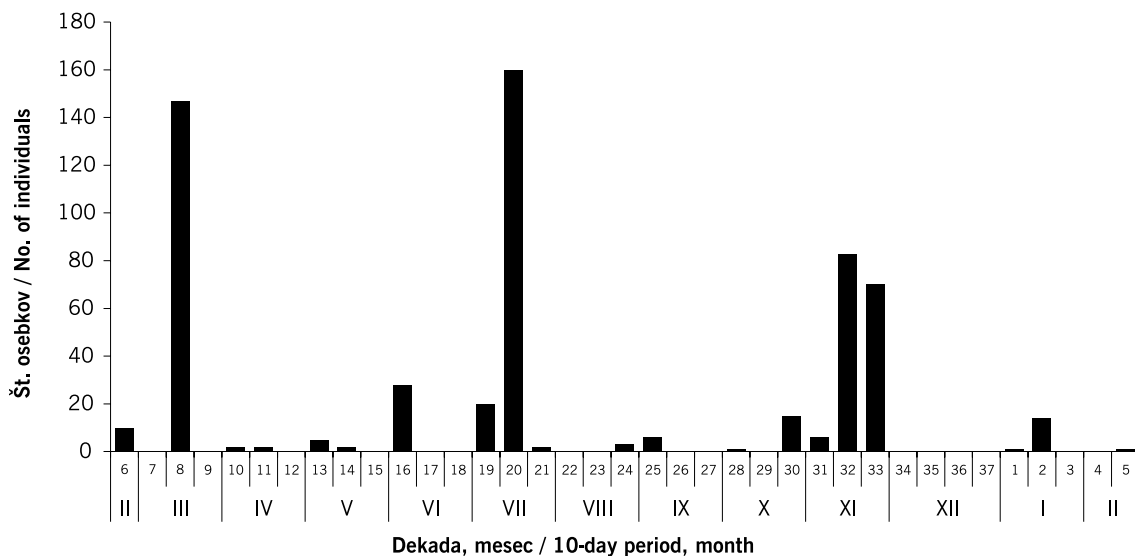
- 29. 6. 1993, 600 os. (SOVINC & ŠERE 1996)
- 24. 10. 1993, 600 os. (P. KMECL *osebno*)
- 30. 10. 1993, 300 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 5. 3. 1994, 207 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 24. 5. 1994, 120 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 10. 3. 1995, 370 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 17. 4. 1995, 155 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 29. 3. 1996, 120 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 8. 3. 1997, 150 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 12. 11. 2000, 500 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 14. 11. 2000, 345 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 20. 11. 2000, 170 os. (T. JANČAR *osebno*)
- 10. 3. 2002, 195 os. (D. DENAC *osebno*)
- 11. 4. 2004, 150 os. (D. DENAC *osebno*)
- 17. 6. 2009, 200 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 25.–28. 12. 2009, do 208 os. (M. CVETKO, A. ŠKOBERNE & D. DENAC *osebno*, *lastni podatki*)
- 21. 3. 2010, 150 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

4.5.116. Mali galeb *Hydrocoloeus minutus*

Mali galeb je na območju raziskave preletni, poletni in zimski gost. V vseh opazovalnih obdobjih je bil pogosteje opazovan med spomladansko selitvijo. Skupaj je znanih 20 podatkov, od tega 12 s spomladanske selitve. Zanimivo je opazovanje 50 osebkov avgusta 2008, ko se sicer redno pojavlja tudi na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A) in akumulacijah na reki Dravi (L. BOŽIČ *osebno*), vendar v bistveno manjšem številu.

Opazovanja (20 podatkov):

- (1) 7. 5. 1975, 40 ad., 1 juv. (GREGORI 1979)
- (2) 25. 4. 1988, 3 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (3) 15. 5. 1987, več os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (4) 11. 11. 1990, 10 os. (KMECL & RIŽNER 1993)

Slika 50: Dinamika pojavljanja rečnega galeba *Chroicocephalus ridibundus* po dekadah na območju Cerkniskega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (20 podatkov)

Figure 50: Dynamics of the Black-headed Gull *Chroicocephalus ridibundus* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (20 records)

- (5) 12. 4. 1992, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (6) 2. 6. 1991, 30 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (7) 18. 10. 1992, 3 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (8) 4. 1. 1992, 1 ad. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (9) 28. 4. 1993, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- (10) 28. 4. 1994, 1 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- (11) 7. 5. 1994, 26 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- (12) 16. 9. 1995, 30 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- (13) 18. 1. 1997, 1 os. (ŠTUMBERGER 1997)
- (14) 4. 3. 2001, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- (15) 19. 4. 2007, 1 os.
- (16) 25. 4. 2008, 1 os.
- (17) 2. 8. 2009, 50 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- (18) 18. 5. 2010, 22 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)
- (19) 28. 11. 2010, 1 ad.
- (20) 25. 12. 2010, 1 ad.

4.5.117. Črnohlavi galeb *Larus melanocephalus*

Črnohlavi galeb je s sedmimi podatki redek gost območja raziskave. Opazovanja s spomladanske in jesenske selitve se, z izjemo podatka iz avgusta, časovno ujemajo z opazovanji na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A), medtem ko v poletnem obdobju na območju raziskave ni bil zabeležen.

Opazovanja (7 podatkov):

- (1) 16. 8. 1991, 1 imm. (KMECL & RIŽNER 1992A)
- (2) 9. 10. 1993, 4 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- (3) 10. 3. 1995, 1 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- (4) 30. 4. 1996, 2 ad. (P. KMECL *osebno*)
- (5) 21. 3. 2010, 1 2nd-w. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- (6) 2. 5. 2010, 6 ad., 2 2nd-w
- (7) 4. 5. 2010, 2 ad., 1 subad.

4.5.118. Sivi galeb *Larus canus*

Sivi galeb je na območju raziskave preletni, poletni in zimski gost. Tako kot drugod v Sloveniji (SOVINC 1994) je najpogostejši v zimskem času. Številen je predvsem v letih, ko decembra severno od Slovenije pritisne mrz in se večje število sivih galebov premakne proti južnim delom Evrope (CRAMP 1998). Doslej največje število osebkov, 500–600, smo opazovali konec decembra 2009, kar je veliko tudi v slovenskem merilu (SOVINC 1994). Spomladanska selitev, ki je opazna na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A, *lastni podatki*) in na akumulacijah na reki Dravi (L. BOŽIČ *osebno*), je na območju raziskave manj izrazita in je bila zabeležena le v posameznih letih (npr. 1994 in 1995). Zanimiva sta dva podatka iz pozno spomladanskih in poletnih mesecev, ko se sicer sivi galeb v Sloveniji redko pojavlja (BORDJAN & BOŽIČ 2009A, L. BOŽIČ *osebno*).

Opazovanja 2007/2008 (3 podatki):

- (1) 27. 8. 2007, 1 os.
- (2) 24.–28. 11. 2007, 2 os.
- (3) 9.–29. 1. 2008, 1 os.

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 5. 3. 1994, 88 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 27. 1. 1995, 43 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 25. 2. 1995, 9 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 10. 3. 1995, 29 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 5. 5. 1995, 1 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- 21. 9. 1996, 2 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 15. 12. 1997, 51 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 26. 12. 2000, 24 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 24. 5. 2009, 1 os.
- 26.–27. 12. 2009, 500–600 os. (M. CVETKO & A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 28. 12. 2009, 524 os. (224 os. med Retjem in Dolenjo vasjo, 300 os. na Osredkih)
- 30. 12. 2009, 230 os. (D. DENAC *osebno*)
- 26. 12. 2010, 103 os.

4.5.119. Rjavi galeb *Larus fuscus*

Rjavi galeb je z enim podatkom o opazovanju dveh osebkov dne 6. 6. 1985 (ŠERE 1985c) izjemen gost območja raziskave. Opazovanje je zanimivo, ker je po meni dostopnih podatkih eno redkih v Sloveniji iz poletnih mesecev (ŠERE 1982, SOVINČ & ŠERE 1996, SENEGAČNIK *et al.* 1998, GREGORI & ŠERE 2005, BORDJAN & BOŽIČ 2009A, B. RUBINIČ *osebno*, L. BOŽIČ *osebno*).

4.5.120. Rumenonogi galeb *Larus michahellis*

Rumenonogi galeb je na območju raziskave preletni, poletni in zimski gost, ki se le izjemoma pojavlja v večjem številu, kot na primer avgusta 2007. V obdobju 2007/2008 se je pojavljal večinoma posamič in enakomerno čez vse leto, podobno kot v prvem števnem obdobju (KMECL & RIŽNER 1993).

Opazovanja 2007/2008 (8 podatkov):

- (1) 2. 4. 2007, 1 os.
- (2) 11. 6. 2007, 1 os.
- (3) 22. 7. 2007, 1 os.
- (4) 3. 8. 2007, 46 os.
- (5) 12. 8. 2007, 2 os.
- (6) 21. 11. 2007, 1 os.
- (7) 24. 11. 2007, 2 os.
- (8) 12.–18. 1. 2008, 1 os.

4.5.121. Črnogoga čigra *Gelochelidon nilotica*

Črnogoga čigra je z dvema podatkom izjemna gostja območja raziskave. Obe opazovanji sta iz pozno spomladanskega obdobja, približno mesec dni zgodnejši kot na zadrževalniku Medvedce (BORDJAN & BOŽIČ 2009A).

Opazovanja (2 podatka):

- (1) 2. 6. 1992, 2 ad. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (2) 26. 5. 2008, 2 ad.

4.5.122. Kaspijska čigra *Hydroprogne caspia*

Kaspijska čigra je na območju raziskave z dvema podatkom izjemna gostja. Zanimiv je predvsem junijski podatek, saj je iz tega mesca samo še en objavljen podatek za Slovenijo, in sicer z Ormoškega jezera (DENAC 1992).

Opazovanja (2 podatka):

- (1) 9. 6. 1991, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (2) 18. 4. 1999, 1 os. (D. DENAC *osebno*)

4.5.123. Belolična čigra *Chlidonias hybrida*

Belolična čigra je na območju raziskave s sedmimi podatki redka gostja. Vsa opazovanja so s spomladanske selitve.

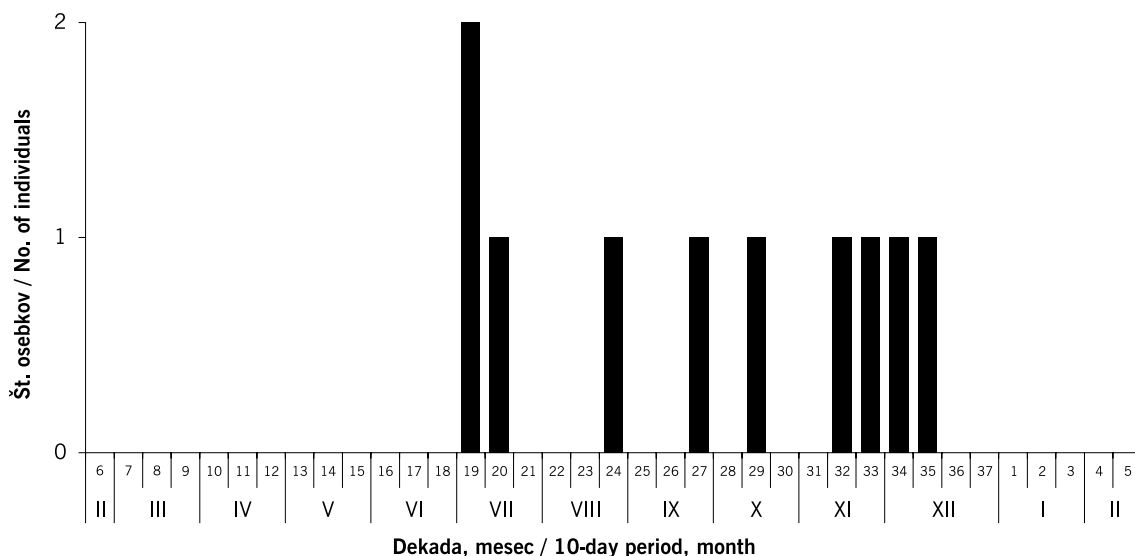
Opazovanja (7 podatkov):

- (1) 10. 5. 1990, 1 os. (ŠERE 1990)
- (2) 13. 5. 1990, 24 os. (ŠERE 1990)
- (3) 13. 6. 1991, 1 os. (določitev po fotografiji, v originalnem viru je navedena kot navadna čigra *Sterna hirundo*, KMECL & RIŽNER 1993)
- (4) 24. 5. 1992, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (5) 8. 5. 1994, 50 os. (KMECL & RIŽNER 1995B)
- (6) 14. 5. 1995, 13 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- (7) 18. 4. 1999, 1 os. (D. DENAC *osebno*)

4.5.124. Črna čigra *Chlidonias niger*

Črna čigra je na območju raziskave preletna gostja, ki lahko spomladi občasno doseže število do 1200 osebkov (KMECL & RIŽNER 1995B). V letu 2007 je nismo zabeležili, verjetno zaradi presahlega jezera konec aprila in maja, ko je višek njene selitve pri nas (BORDJAN & BOŽIČ 2009A, L. BOŽIČ *osebno*). Spomladanski višek selitve v števnem obdobju 1991–1992 je bil izrazit, z do 550 preštetimi osebki (KMECL & RIŽNER 1993). Večina podatkov je s spomladanske,

Slika 51: Dinamika pojavljanja vodomca *Alcedo atthis* po dekadah na območju Cerknškega polja med februarjem 2007 in februarjem 2008 (9 podatkov)

Figure 51: Dynamics of the Kingfisher *Alcedo atthis* occurrence in the area of Cerknica polje during 10-day periods between the end of February 2007 and mid-February 2008 (9 records)

le dva pa z jesenske selitve, kar je verjetno posledica presahlega jezera v poletnih mesecih.

Opazovanja v drugih opazovalnih obdobjih:

- 8. 5. 1993, 300 os. (SOVINC & ŠERE 1996)
- 25. 8. 1993, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 7. 5. 1994, 140 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 8. 5. 1994, 1200 os. (KMECL & RIŽNER 1995B)
- 14. 5. 1995, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- 18. 4. 1999, 30 os. (J. KUS VEENVLIET *osebno*)
- 25. 4. 2008, 200 os.
- 28. 4. 2008, 65 os.
- 8. 5. 2008, več 100 os. (<http://www.honeyguide.co.uk/pdfs/2008-Istria-May.pdf>)
- 22. 6. 2009, 1 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 2. 8. 2009, 3 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)
- 23. 5. 2010, 41 os. (A. ŠKOBERNE & M. CVETKO *osebno*)

4.5.125. Beloperuta čigra *Chlidonias leucopterus*

Beloperuta čigra je na območju raziskave preletna gostja, ki se praviloma pojavlja med spomladansko selitvijo skupaj s črnim čigrami.

Opazovanja (20 podatkov):

- (1) 16. 5. 1974, 10 os. (GREGORI 1979)
- (2) 6. 5. 1975, 12 os. (GREGORI 1979)

- (3) 7. 5. 1975, 27 os. (GREGORI 1979)
- (4) 18. 5. 1976, 10 os. (GREGORI 1979)
- (5) 13. 5. 1990, 3 os. (ŠERE 1990)
- (6) 3. 5. 1991, 10 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (7) 11. 5. 1991, 55 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (8) 1. 5. 1992, 20 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (9) 21. 4. 1993, 31 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- (10) 8. 5. 1993, 1 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- (11) 27. 6. 1993, 2 os. (SOVINC & ŠERE 1996)
- (12) 8. 5. 1994, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1995B)
- (13) 21. 9. 1994, 8 os. (SENEGAČNIK *et al.* 1998)
- (14) 20. 4. 1999, 4 os. (B. RUBINIČ *osebno*)
- (15) 27. 4. 2000, nekaj osebkov (L. KEBE *osebno*)
- (16) 19. 4. 2007, 1 os.
- (17) 27. 4. 2008, 1 os. (M. CVETKO *osebno*)
- (18) 13. 5. 2008, 1 os.
- (19) 26.–30. 4. 2009, 1 os. (M. CVETKO *osebno, lastni podatki*)
- (20) 5. 5. 2009, 5 os. (A. ŠKOBERNE *osebno*)

4.5.126. Kričava čigra *Sterna sandvicensis*

Kričava čigra je na območju raziskave z opazovanjem enega osebk dne 13. 7. 2009 (ŠKOBERNE & BOŽIČ 2010) izjemna gostja. Tudi sicer je bila kričava čigra v notranjosti Slovenije zelo redko opazovana. V literaturi so objavljeni vsega trije podatki (JANŽEKovič 1985A, KOŠIR 1996B, ŠKOBERNE & BOŽIČ 2010).

4.5.127. Navadna čigra *Sterna hirundo*

Navadna čigra je s štirimi podatki redka gostja območja raziskave.

Opazovanja (4 podatki):

- (1) 26. 5. 1988, 30 os. (KMECL & RIŽNER 1993)
- (2) 8. 5. 1994, 1 os. (KMECL & RIŽNER 1995B)
- (3) 19. 8. 2007, 1 os.
- (4) 9. 5. 2010, 1 os.

4.5.128. Vodomec *Alcedo atthis*

Vodomec je preletni, poletni in zimski gost območja raziskave. Gnezdenje na območju raziskave še ni bilo potrjeno, je pa bil v gnezditveni sezoni opazovan v letu 1991 (POLAK 1993) in 1994 (L. BOŽIČ *osebno*). Obakrat je bil zabeležen v bližini izvira Obrha, kjer je nekaj za gnezdenje primernih sten. Podobno kot na zadrževalniku Medvedce v letih, ko ne gnezdi (BORDJAN & BOŽIČ 2009A), se je vodomec na območju raziskave v obdobju 2007/2008 pojavil v začetku julija in ostal dokler ni jezero v celoti zaledenelo (slika 51).

4.5.129. Močvirska uharica *Asio flammeus*

Močvirska uharica je na območju raziskave s tremi opazovanji izjemna gostja. Glede na povečanje števila opazovanj v Sloveniji v zadnjih letih (HANŽEL & ŠERE 2011) jo lahko pogosteje pričakujemo tudi na območju raziskave, še posebej v letih z velikimi gostotami velikih voluharjev *Arvicola terrestris*. V zimi 2007/2008 je prezimovala na bližnjem Ljubljanskem barju (ESENKO 2008, ŠERE & OMERZEL 2008).

Opazovanja (3 podatki):

- (1) 16. 10. 2006, 1 os. (BRINKE & VIKTORA 2006)
- (2) 22. 2. 2008, najdeni izbljuvki
- (3) 30. 3. 2008, 2 os. (ŠKOBERNE 2008)

5. Naravovarstveno vrednotenje ptic Cerkniškega polja

Na območju raziskave in v okolici je bilo doslej zabeleženih 34 gnezdil med vodnimi vrstami in ujedami, od teh je 10 varstveno najpomembnejših vrst (tabela 4).

Na območju raziskave gnezdita dve vrsti globalne

Tabela 4: Gnezdilke Cerkniškega polja, ki dosegajo več kot 5 % slovenske populacije, in njihova uvrstitev v različne varstvene kategorije. Ocena gnezdeče populacije je za obdobje 2007–2010, če ni označeno drugače. Vrste, ki izpolnjujejo vsaj enega izmed kriterijev za oznako varstveno najpomembnejše vrste, so označene z mastnim tiskom.

Table 4: Breeding birds of Cerknica polje with more than 5% of Slovenian population, and their classification in different conservation categories. Estimate of breeding population is for the 2007–2008 period, unless stated otherwise. Species that meet at least one of the criteria for the status of the greatest conservation importance are denoted in bold.

Vrsta / Species	Gnezdeča populacija Cerkniško polje / Nesting population Cerknica polje	Gnezdeča populacija Slovenija/ Nesting population Slovenia	Odstotek nacionalne populacije/ Percentage of national population	IUCN	Ets	SPEC	Rds	IBA
<i>Podiceps grisegena</i>	6–9	6–9**	100				E2	
<i>Gallinago gallinago</i>	10–15**	10–15**	100			3	E1	
<i>Botaurus stellaris</i>	1–3	1–4**	75				Ex?	
<i>Tringa totanus</i>	4–8*	5–20**	57			2	E1	
<i>Porzana porzana</i>	10–30**	20–60**	50				E2	+
<i>Porzana parva</i>	10–20**	20–50**	45				E1	+
<i>Numenius arquata</i>	2–5	12–15**	24	NT		2	E1	
<i>Crex crex</i>	25–75**	300–400**	13			1	E2	+
<i>Aythya nyroca</i>	0–9	10–30**	12	NT	VU	1	E1	
<i>Podiceps cristatus</i>	10–30	100–200	12				V	
<i>Circaetus gallicus</i>	1–2	10–15	12			3	E2	
<i>Anas crecca</i>	0–2	0–10	10				E2	
<i>Haliaeetus albicilla</i>	1	8–11**	10			1	E1	
<i>Rallus aquaticus</i>	5–10**	100–200	5				E2	

Legenda / Legend: IUCN – Rdeči seznam ogroženih vrst IUCN (IUCN 2012), Ets – evropski varstveni status (BIRDLIFE INTERNATIONAL 2004), SPEC – vrste evropske varstvene pozornosti (BIRDLIFE INTERNATIONAL 2004), Rds – Rdeči seznam ptičev gnezdilcev Slovenije (URADNI LIST RS 2002), IBA – kvalifikacijska vrsta za IBA Cerknško jezero (DENAC *et al.* 2011) / IUCN Red list of threatened species (IUCN 2012), Ets – European threat status (BIRDLIFE INTERNATIONAL 2004), SPEC – species of European conservation concern (BIRDLIFE INTERNATIONAL 2004), Rds – Red List of Breeding Birds of Slovenia (URADNI LIST RS 2002), IBA – IBA qualifying species (DENAC *et al.* 2011)

Vrste globalne varstvene pozornosti: NT – blizu ogroženosti; vrste ogrožene v Evropi: VU – ranljiva; vrste evropske varstvene pozornosti: uporabljene SPEC 1 – vrste globalne varstvene pozornosti v Evropi, SPEC 2 – vrste z neugodnim varstvenim statusom in prevladujočim delom populacije v Evropi, SPEC 3 – vrste z neugodnim varstvenim statusom in prevladujočim delom populacije zunaj Evrope; vrste, uvrščene na Rdeči seznam ptičev gnezdilcev Slovenije: uporabljene Ex? – domnevno izumrla vrsta, E1 – kritično ogrožena vrsta, E2 – močno ogrožena vrsta, V – ranljiva vrsta / Species of global conservation concern: NT – Near Threatened; species threatened at the European level: VU – Vulnerable; species of European conservation concern (only the following categories were applied: SPEC 1 – species of global conservation concern in Europe, SPEC 2 – species whose global populations are concentrated in Europe, and which have an Unfavourable conservation status in Europe, SPEC 3 – species whose global populations are not concentrated in Europe, but which have an Unfavourable conservation status in Europe); species listed in the Red List of Breeding Birds of Slovenia (only the following categories were applied: Ex? – Presumably Extinct, E1 – Critically Endangered, E2 – Endangered, V – Vulnerable).

* populacijska ocena po POLAK (1993) / population estimate after POLAK (1993)

** ocena slovenske populacije povzeta po novjših delih (BOŽIČ *et al.* 2009, VREZEC *et al.* 2009, DENAC *et al.* 2011, *to delo*) / population estimate after more recent works (BOŽIČ *et al.* 2009, VREZEC *et al.* 2009, DENAC *et al.* 2011, *this work*)

Tabela 5: Varstveno pomembne selitvene vrste, ki na območju Cerknškega polja dosejajo vsaj 0,1 % ustrezne biogeografske populacije (BIRDLIFE INTERNATIONAL 2004, DELANY & SCOTT 2006). Ocena populacije je za obdobje 2007–2010, če ni označeno drugače. Vrste, ki izpolnjujejo vsaj enega izmed kriterijev za oznako varstveno najpomembnejše vrste, so označene z mastnim tiskom.

Tabela 5: Migratory species of conservation importance that meet at least 0.1% of their biogeographic populations (BIRDLIFE INTERNATIONAL 2004, DELANY & SCOTT 2006) at Cerknica polje. Population estimate is for the 2007–2008 period, unless stated otherwise. Species that meet at least one of the criteria for the status of the greatest conservation importance are denoted in bold.

Vrsta / Species	Ocena seleč populacije/ Estimate of migratory population	1 % prag/ 1% threshold	Odstotek biogeografske populacije/ Percentage of biogeographic population	Biogeografska populacija/ Biogeographic population	IUCN	Ets	IBA
<i>Anser albifrons</i>	120–250	250	> 0,1	Panonska			
<i>Anser anser</i>	30–300	250	I	Srednja Evropa			
<i>Anas penelope</i>	200–300	3000	> 0,1	Črno morje, Sredozemlje			
<i>Anas platyrhynchos</i>	max. 5000	20.000	> 0,1	Črno morje, V Sredozemlje			
<i>Anas querquedula</i>	600–2200	20.000	0,1	Z Afrika			
<i>Anas clypeata</i>	500–1000	4500	> 0,1	Črno morje, Sredozemlje, Z Afrika			
<i>Aythya nyroca</i>	80–600	450	I	V Evropa, V Sredozemlje, Črno morje	NT	VU	+
<i>Bucephala clangula</i>	100–300	2000	0,1	JV Evropa, Jadran			
<i>Mergellus albellus</i>	5–20*	350	0,1	Črno morje, V Sredozemlje			
<i>Ardea alba</i>	50–65*	470	> 0,1	Z, srednja in V Evropa, Črno morje, V Sredozemlje			
<i>Circus aeruginosus</i>	50–100*	630–980	> 0,1				
<i>Circus cyaneus</i>	100–200	70–140	I				
<i>Circus pygargus</i>	20–30*	150–260	> 0,1				
<i>Falco vespertinus</i>	300–1500*	780–1170	I		NT	VU	+
<i>Grus grus</i>	500–3000	900	I	SV in srednja Evropa			+
<i>Philomachus pugnax</i>	1000–1500*	12.500	0,1	Z Afrika			+
<i>Tringa glareola</i>	700–1500	10.500	0,1	SZ Evropa			+

* populacijska ocena po DENAC *et al.* (2011) / population estimate after DENAC *et al.* (2011)

varstvene pozornosti, uvrščeni v IUCN kategorijo blizu ogroženosti (NT) (kostanjevka, veliki škurh) ter 16 vrst evropske varstvene pozornosti (SPEC 1, 2 ali 3). Med slednjimi ima sedem vrst na območju raziskave več kot 5 % slovenske populacije, od katerih so tri (kostanjevka, belorepec, kosec) vrste globalne varstvene pozornosti v Evropi (SPEC 1). Med gnezdkami je osem takšnih, ki so navedene v Dodatku 1 Direktive o pticah in na območju raziskave gnezdi več kot 5 % slovenske populacije. 26 gnezdk območja raziskave je uvrščenih v Rdeči seznam ptičev gnezdk Slovence (URADNI LIST 2002), od tega jih ima 14 tu vsaj 5 % slovenske populacije. Med temi jih je šest v kategoriji kritično ogroženih vrst (E1), šest v kategoriji močno ogroženih vrst (E2) ter ena v kategoriji domnevno izumrlih vrst (Ex?).

Med 129 na območju raziskave zabeleženimi vrstami vodnih ptic in ujed se jih 14 pojavlja v pomembnem številu (> 0,1 % biogeografske populacije) zunaj gnezditvenega obdobja. Od teh se pet vrst vsaj občasno pojavlja z najmanj 1 % biogeografske populacije in jih uvrščam med varstveno najpomembnejše vrste (tabela 5).

Dve vrsti gnezditva v Sloveniji samo na Cerkniškem polju (rjavovrati ponirek in kozica), poleg tega pa na območju raziskave gnezdi več kot 40 % slovenske populacije nadaljnjih šestih vrst. Vrst, pri katerih tukaj gnezdi več kot 5 % slovenske populacije, je 13 (tabela 4). Skupaj na območju raziskave gnezdi oziroma se pojavlja med selitvijo 14 varstveno najpomembnejših vrst (tabeli 4 in 5).

Zahvala: Za prijazno odstopljene podatke se zahvaljujem Marjeti Cvetko, Damijanu Denacu, Leonu Kebetu, Jani Kus Veenvliet, Aljažu Rijavcu, Borutu Rubiniću, Anžetu Škobernetu in Alu Vrezc. Anžetu Škobernetu se zahvaljujem tudi za pogosto spremljanje na popisih. Notranjski regijski park mi je omogočil redno spremljanje vodnih ptic in ujed v obdobju 2007/2008. Posebej bi se zahvalil še Marjeti Cvetko in Anžetu Škobernetu, ki sta v letu 2010 pričela z rednimi popisi vodnih ptic in ujed po enaki metodi.

6. Povzetek

Od konca februarja 2007 do sredine februarja 2008 je bilo na Cerkniškem polju (južna Slovenija) v desetdnevih obdobjih (dekadah) opravljenih 73 sistematičnih popisov vodnih ptic in ujed. Cilji raziskave so bili: ugotoviti številčnost in časovno dinamiko pojavljanja vrst, opredeliti njihov status, napraviti primerjavo s preteklim obdobjem

sistematičnega zbiranja podatkov v letih 1991–1992, podati ocene gnezdečih, selitvenih in prezimujočih populacij ter na njihovi osnovi naravovarstveno ovrednotiti to območje. Zbrani so bili tudi drugi ornitološki podatki, pridobljeni do konca leta 2010. Med začetkom maja in začetkom septembra leta 2007 je voda na območju raziskave presahnila, tako da se je zadržala le v strugah potokov, vodna površina pa je bila deloma ali v celoti zaledenela od sredine novembra 2007 do začetka februarja 2008. Do konca leta 2010 je bilo na Cerkniškem polju skupaj zabeleženih 129 vrst vodnih ptic in ujed, v obdobju 2007/2008 pa 83. Dinamika pojavljanja vrst z več kot devetimi opazovanji je podrobneje predstavljena v pregledu vrst. Status gnezditke ima 27 vrst, še nadaljnjih sedem pa je prehranskih gostov, ki gnezditjo v okolici območja raziskave. Največ vrst (118) ima status preletnega gosta, medtem ko je vrst s statusom poletnega (34) oziroma zimskega gosta (40) manj. Med zabeleženimi vrstami je 34 izjemnih in 21 redkih gostov. Prezimovalcev je 16, letovalcev sedem, vse leto pa se je tukaj zadrževalo šest vrst. V vseh dekadah obdobja raziskave so bile opažene štiri vrste: mlakarica *Anas platyrhynchos*, siva čaplja *Ardea cinerea*, kanja *Buteo buteo* in postovka *Falco tinnunculus*. V več kot 90 % dekad je bila zabeležena še velika bela čaplja *Ardea alba*. Dve vrsti sta bili v obdobju 2007/2008 evdominantni (mlakarica 27,2 %, kanja 10,1 %), še dve pa dominantni (reglja *Anas querquedula* 7,4 %, liska *Fulica atra* 6,4 %). Največ osebkov je bilo zabeleženih konec marca in v začetku aprila (do 1978 os.), največ vrst (48) pa sredi aprila. Število vrst in osebkov je bilo med majem in avgustom zaradi presahlega jezera majhno. Najmanjše območje pojavljanja so imeli kormoran *Phalacrocorax carbo* ter skupina rac iz rodov *Aythya*, *Bucephala* in *Mergellus*. Galebi, čaplje, pobrežniki, lunji *Circus* sp. in rdečenoga postovka *Falco vespertinus* so se pojavljali na večjem delu območja raziskave. 10 gnezdk izpolnjuje kriterije za oznako varstveno najpomembnejše vrste, od katerih sta dve (kostanjevka *Aythya nyroca*, veliki škurh *Numenius arquata*) vrsti globalne varstvene pozornosti, sedem pa vrste evropske varstvene pozornosti. Med negnezdkami se 14 vrst vodnih ptic in ujed pojavlja v pomembnem številu (> 0,1 % biogeografske populacije), od tega se jih pet vsaj občasno pojavlja z več kot 1 % biogeografske populacije. Dve vrsti (rjavovrati ponirek *Podiceps griseigena*, kozica *Gallinago gallinago*) v Sloveniji gnezditva samo na Cerkniškem polju, še šest vrst pa ima tukaj vsaj 40 % slovenske gnezdeče populacije.

7. Literatura

- ARSO (2012): Arhiv površinskih voda. Vodomerne postaja Dolenje Jezero. – [http://vode.arso.gov.si/hidarhiv/pov_arhiv_tab.php?p_vodotok=Stržen], 19/4/2012.
- BAKAN, B. (2001): Dular *Charadrius morinellus*. – *Acrocephalus* 22 (106/107): 132.
- BALON, B. & BALON, V. (1998): Plevica *Plegadis falcinellus*. – *Acrocephalus* 21 (102/103): 276.
- BAUER, H.-G., BEZZEL, E. & FIEDLER, W. (eds.) (2005): Das Kompendium der Vögel Mitteleuropas. – AULA Verlag, Wiebelsheim.
- BERCE, T. (2000): Rjavi lunj *Circus aeruginosus*. – *Acrocephalus* 21 (106/107): 121.
- BIBIČ, A. (1987): Poročila od koderkoli: Maribor. – *Acrocephalus* 8 (31/32): 25.
- BIBIČ, A. (1988): Ptice vodnih zbiralnikov severovzhodne Slovenije. – *Acrocephalus* 9 (37/38): 25–48.
- BIRDLIFE INTERNATIONAL (2004): Birds in Europe: population estimates, trends and conservation status. BirdLife Conservation Series No. 12. – BirdLife International, Cambridge.
- BOMBEK, D. (2004): Gaga *Somateria mollissima*. – *Acrocephalus* 25 (120): 33–42.
- BOMBEK, D. (2007): Žerjav *Grus grus*. – *Acrocephalus* 28 (132): 41.
- BORDJAN, D. (2003A): Duplinska kozarka *Tadorna tadorna*. – *Acrocephalus* 24 (118): 109–110.
- BORDJAN, D. (2003B): Progastorepi kljunač *Limosa lapponica*. – *Acrocephalus* 24 (119): 149.
- BORDJAN, A. (2007A): Vpliv zaraščanja Cerkniškega polja na ptice gnezdilke. Diplomsko delo. – Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za biologijo.
- BORDJAN, D. (2007B): Rjavi škarnik *Milvus milvus* & sršenar *Pernis apivorus*. – *Acrocephalus* 28 (132): 40.
- BORDJAN, D. (2007C): Kosec *Crex crex*. – *Acrocephalus* 28 (133): 81.
- BORDJAN, D. (2007D): Rdečegrli slapnik *Gavia stellata*. – *Acrocephalus* 28 (135): 173.
- BORDJAN, D. (2007E): Čopasti ponirek *Podiceps cristatus*. – *Acrocephalus* 28 (135): 173.
- BORDJAN, D. (2007F): Sloka *Scolopax rusticola*. – *Acrocephalus* 28 (135): 175.
- BORDJAN, D. (2009): Jezerski martinec *Tringa stagnatilis*. – *Acrocephalus* 30 (141/142/143): 218.
- BORDJAN, D. (2010A): Planinski orel *Aquila chrysaetos*. – *Acrocephalus* 31 (145/146): 156.
- BORDJAN, D. (2010B): Rdečenoga postovka *Falco vespertinus*. – *Acrocephalus* 31 (145/146): 156.
- BORDJAN, D. (2011A): Srednji žagar *Mergus serrator*. – *Acrocephalus* 32 (148/149): 89.
- BORDJAN, D. (2011B): Južna postovka *Falco naumanni*. – *Acrocephalus* 32 (148/149): 91–92.
- BORDJAN, D. (2011C): Močvirski *Tringa glareola* & zelenonogi martinec *T. nebularia*. – *Acrocephalus* 32 (148/149): 94.
- BORDJAN, D. & BOŽIČ, L. (2009A): Pojavljanje vodnih ptic in ujed na območju vodnega zadrževalnika Medvedce (Dravsko polje, SV Slovenija) v obdobju 2002–2008. – *Acrocephalus* 30 (141/142/143): 55–163.
- BORDJAN, D. & BOŽIČ, L. (2009B): Rjasta kozarka *Tadorna ferruginea*. – *Acrocephalus* 30 (141/142/143): 210–211.
- BOŽIČ, L. (1990): Ribji orel *Pandion haliaetus*. – *Acrocephalus* 11 (45): 66–67.
- BOŽIČ, I. A. (1992A): Čopasta čaplja *Ardeola ralloides*. – *Acrocephalus* 13 (54): 151.
- BOŽIČ, L. (1992B): Spomladanski prelet sršenarjev *Pernis apivorus* prek Maribora. – *Acrocephalus* 13 (54): 144–145.
- BOŽIČ, L. (1992C): Sabljarka *Recurvirostra avosetta*. – *Acrocephalus* 13 (54): 154.
- BOŽIČ, L. (1993): Ozkokljuni liskonožec *Phalaropus lobatus*. – *Acrocephalus* 14 (58/59): 126–127.
- BOŽIČ, L. (1996): Ozkokljuni liskonožec *Phalaropus lobatus*. – *Acrocephalus* 17 (78/79): 164–165.
- BOŽIČ, L. (1997): Polojnik *Himantopus himantopus*. – *Acrocephalus* 18 (80/81): 42.
- BOŽIČ, I. A. (1998A): Beležke o opazovanju kozice *Gallinago gallinago* na Ljubljanskem barju. – *Acrocephalus* 19 (90/91): 173–176.
- BOŽIČ, L. (1998B): Plevica *Plegadis falcinellus*. – *Acrocephalus* 19 (89): 115–116.
- BOŽIČ, L. (1998C): Veliki prodnik *Calidris canutus*. – *Acrocephalus* 19 (90/91): 168–169.
- BOŽIČ, L. (2001A): Ozkokljuni liskonožec *Phalaropus lobatus*. – *Acrocephalus* 22 (104/105): 58.
- BOŽIČ, L. (2001B): Seznam ugotovljenih ptic Slovenije s pregledom redkih vrst. – *Acrocephalus* 22 (106/107): 115–120.
- BOŽIČ, L. (2003A): Beločeli deževnik *Charadrius alexandrinus*. – *Acrocephalus* 24 (117): 76.
- BOŽIČ, L. (2005A): Rezultati januarskega štetja vodnih ptic leta 2004 in 2005 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 26 (126): 123–137.
- BOŽIČ, L. (2005B): Gnezditvena razširjenost in velikost populacije kosca *Crex crex* v Sloveniji leta 2004. – *Acrocephalus* 26 (127): 171–179.
- BOŽIČ, L. (2006): Rezultati januarskega štetja vodnih ptic leta 2006 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 27 (130/131): 160–167.
- BOŽIČ, L. (2007): Rezultati januarskega štetja vodnih ptic leta 2007 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 28 (132): 23–27.
- BOŽIČ, L. (2008A): Rezultati januarskega štetja vodnih ptic leta 2008 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 29 (136): 39–49.
- BOŽIČ, L. (2008B): Rezultati januarskega štetja vodnih ptic leta 2009 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 29 (138/139): 169–179.
- BOŽIČ, I. A. (2009): Rezultati obročkanja ptičev v Sloveniji: 1926–1982. – *Scopolia*, Suppl. 4: 23–110.
- BOŽIČ, L. (2010): Rezultati januarskega štetja vodnih ptic leta 2010 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 31 (145/146): 131–141.
- BOŽIČ, L., KERČEK, M. & BORDJAN, D. (2009): Naravovarstveno vrednotenje avifavne območja zadrževalnika Medvedce (SV Slovenija) in dejavniki ogrožanja. – *Acrocephalus* 30 (141/142/143): 181–193.
- BRAČKO, F. (1983): Rjavi lunj *Circus aeruginosus*. – *Acrocephalus* 4 (16): 35.
- BRAČKO, F. (1990): Prezimovanje pepelastega lunja *Circus cyaneus* v severovzhodni Sloveniji v obdobju 1982–1990. – *Acrocephalus* 11 (46): 95–101.
- BRAČKO, F. (1996): Razširjenost laboda grbca *Cygnus olor* v

- severovzhodni Sloveniji. – *Acrocephalus* 17 (77): 111–116.
- BRAČKO, F. & JANŽEKovič, F. (1992): Plevica *Plegadis falcinellus*. – *Acrocephalus* 13 (50): 21.
- BRINKE, T. & VIKTORA, L. (2008): Močvirska uharica *Asio flammeus*. – *Acrocephalus* 27 (130/131): 174.
- CIGLIČ, H. (2004): Sabljarka *Recurvirostra avosetta*. – *Acrocephalus* 25 (120): 35.
- CIGLIČ, H. & TREBAR, T. (1998): Prispevek k poznavanju ptic Hraških mlak. – *Acrocephalus* 19 (86): 6–13.
- CRAMP, S. (ur.) (1998): The complete birds of the western Palearctic on CD-ROM. – Oxford University Press, Oxford.
- DAVIDSON, N. & SCOTT, D. (2009): Common Ringed Plover *Charadrius hiaticula*. pp. 196–201 In: DELANY, S., SCOTT, D., DODMAN, T. & STROUD, D. (eds.): An Atlas of Wader Populations in Africa and Western Eurasia. – Wetlands International, Wageningen.
- DELANY, S. & SCOTT, D. (eds.) (2006): Waterbird Population Estimates. Fourth edition. – Wetlands International, Wageningen.
- DENAC, D. (1992): Kaspijska čigra *Sterna caspia*. – *Acrocephalus* 13 (51): 53–54.
- DENAC, D. (2005): Reglja *Anas querquedula*. – *Acrocephalus* 26 (127): 197.
- DENAC, D. (2010A): Veliki prodnik *Calidris canutus* & ozkokljuni liskonožec *Phalaropus lobatus*. – *Acrocephalus* 31 (144): 63.
- DENAC, K. (2010B): Census of migrating raptors at Breginjski Stol (NW Sloveia) – the first confirmed bottleneck site in Slovenia. – *Acrocephalus* 31 (145/146): 77–92.
- DENAC, D., DENAC, K. & DENAC, M. (2001): Togotnik *Philomachus pugnax*. – *Acrocephalus* 22 (106/107): 123–124.
- DENAC, K., BOŽIČ, L., RUBINIČ, B., DENAC, D., MIHELICH, T., KMECL, P., & BORDJAN, D. (2010): Monitoring populacij izbranih vrst ptic: Popisi gnezdk in spremljanje preleta ujed spomladi 2010. Delno poročilo (dopolnjena verzija). – DOPPS, Ljubljana.
- DENAC, K., MIHELICH, T., BOŽIČ, L., KMECL, P., JANČAR, T., FIGELJ, J. & RUBINIČ, B. (2011): Strokovni predlog za revizijo posebnih območij varstva (SPA) z uporabo najnovejših kriterijev za določitev mednarodno pomembnih območij za ptice (IBA). Končno poročilo (dopolnjena verzija). Naročnik: Ministrstvo za okolje in prostor. – DOPPS - BirdLife, Ljubljana.
- DROVENIK, B. (2003): Hrošči – Coleoptera. pp. 370–400 In: SKET, B., GOGALA, M., & V. KUŠTOR (eds.): Živalstvo Slovenije. – Tehniška založba Slovenije.
- ESENKO, I. (2008): Močvirska uharica *Asio flammeus*. – *Acrocephalus* 29 (137): 115.
- FEKONJA, D. (1996): Zlatouhi ponirek *Podiceps auritus*. – *Acrocephalus* 17 (74): 28.
- FEKONJA, D. (2007): Veliki škurh *Numenius arquata*. – *Acrocephalus* 28 (133): 81.
- GEISTER, I. (1983): Prispevek k poznavanju ornitofavne Bobovka. – *Acrocephalus* 4 (17/18): 43–54.
- GEISTER, I. (1986): Komatni deževnik *Charadrius hiaticula*. – *Acrocephalus* 7 (30): 60.
- GEISTER, I. (1987): Prezimovanje in prelet ptic v Škocjanskem zatoku in Zalivu Polje pri Koprju. – *Varstvo narave* 13: 59–68.
- GEISTER, I. (1990): Prelestne prikazni. – Samozaložba, Ljubljana.
- GEISTER, I. (1993): Steinbergovo izročilo. – *Acrocephalus* 14 (56/57): 1–2.
- GEISTER, I. (1995A): Ornitološki atlas Slovenije. – DZS, Ljubljana.
- GEISTER, I. (1995B): Popis prezimujočih sivih čapelj *Ardea cinerea* in velikih kormoranov *Phalacrocorax carbo* v Sloveniji v letih 1994 in 1995. – *Acrocephalus* 16 (72): 130–137.
- GEISTER, I. (1997): Popis prezimujočih sivih čapelj *Ardea cinerea*, velikih kormoranov *Phalacrocorax carbo* in labodov grbccev *Cygnus olor* v Sloveniji v obdobju 1994–97. – *Acrocephalus* 18 (80/81): 14–22.
- GJERKEŠ, M. (1987): Poročila od koderkoli: Ankarani. – *Acrocephalus* 8 (31/32): 25–26.
- GJERKEŠ, M. & LIPEJ, L. (1992): O pojavljanju in prehranjevanju rdečenoge postovke *Falco vespertinus* v Slovenski Istri. – *Acrocephalus* 13 (51): 44–48.
- GREGORI, J. (1976): Okvirni ekološki in favnistični pregled ptičev Sečoveljskih solin in bližnje okolice. – *Varstvo narave* 9: 81–102.
- GREGORI, J. (1979): Prispevek k poznavanju ptičev Cerkniškega jezera in bližnje okolice. – *Acta carsologica* 8 (7): 305–329.
- GREGORI, J. (1989): Favna in ekologija ptičev Pesniške doline (SV Slovenija, Jugoslavija). – *Scopolia* 19: 1–59.
- GREGORI, J. (1992): Ptiči hrastovega pragozda in bližnje okolice v Krakovskem gozdu. – *Acrocephalus* 13 (52): 66–75.
- GREGORI, J. & ŠERE, D. (2005): Ptiči Šaleških jezer in okolice. – Prirodoslovni muzej Slovenije, Ljubljana.
- GROŠELJ, P. (1991): Žličarka *Platalea leucorodia*. – *Acrocephalus* 12 (49): 151.
- HANŽEL, J. & ŠERE, D. (2011): Seznam ugotovljenih ptic Slovenije s pregledom redkih vrst. – *Acrocephalus* 32 (150/151): 143–203.
- HUDOKLIN, A. & ŠERE, D. (1996): Zanimiva opažanja ptic ob reki Krki. – *Acrocephalus* 17 (78/79): 169–171.
- IUCN (2012): IUCN Red List of Threatened Species. – [<http://www.iucnredlist.org/>], 4/9/2012.
- JANČAR, T. (1991): Gnezdenje sivogrelega ponirka *Podiceps griseigena* na Cerkniskem jezeru. – *Acrocephalus* 12 (48): 50–56.
- JANČAR, T. (1995): Spremljanje številčnosti vodnih ptičev v Sečoveljskih solinah. – *Acrocephalus* 16 (71): 108–112.
- JANČAR, T. & TREBUŠAK, M. (2000): Ptice Kozjanskega regijskega parka. – *Acrocephalus* 21 (100): 107–134.
- JANČAR, T., KMECL, P., MIHELICH, T. & KOZINC, B. (2007): Pregled vodnih ptic Blejskega in Bohinjskega jezera ter jezera HE Moste (Gorenjska, SZ Slovenija). – *Acrocephalus* 28 (135): 141–158.
- JANŽEKovič, F. (1984): Pojavljanje zimske rase *Clangula hyemalis* v Sloveniji. – *Acrocephalus* 5 (19/20): 17–18.
- JANŽEKovič, F. (1985A): Kričava čigra *Sterna sandvicensis*. – *Acrocephalus* 6 (25): 49.
- JANŽEKovič, F. (1985B): Pojavljanje triprstega galeba *Rissa tridactyla* na Štajerskem. – *Acrocephalus* 6 (26): 53–56.
- JANŽEKovič, F. (1986): Progastorepi kljunač *Limosa lapponica*. – *Acrocephalus* 7 (29): 41.

- JANŽEKOVİČ, F. (1995): Planinski orel *Aquila chrysaetos*. – *Acrocephalus* 16 (71): 126.
- JEŽ, M. (1988): Severni dular *Eudromias morinellus* na Peci. – *Acrocephalus* 9 (35/36): 1–2.
- KAPLA, A. (2003): Dular *Charadrius morinellus*. – *Acrocephalus* 24 (116): 32–33.
- KAZMIERCZAK, K. (1987A): Tatarska žvižgavka *Netta rufina*. – *Acrocephalus* 8 (33): 43.
- KAZMIERCZAK, K. (1987B): Mali škurh *Numenius phaeopus*. – *Acrocephalus* 8 (33): 43.
- KAZMIERCZAK, K. (1988): Navadni zvonec *Bucephala clangula*. – *Acrocephalus* 9 (35/36): 17.
- KEBE, L. (1999): Plevica *Plegadis falcinellus*. – *Acrocephalus* 20 (92): 31.
- KEBE, L. (2000): Kostanjevka *Aythya nyroca*. – *Acrocephalus* 21 (102/103): 276–277.
- KEBE, L. (2004): Bela štokrlja *Ciconia ciconia*. – *Acrocephalus* 25 (120): 33.
- KEBE, L. (2007A): Rdečegrli slapnik *Gavia stellata*. – *Acrocephalus* 28 (132): 39.
- KEBE, L. (2007B): Rdečenoga postovka *Falco vespertinus*. – *Acrocephalus* 28 (132): 40.
- KERČEK, M. (2000): Ozkokljuni liskonožec *Phalaropus lobatus*. – *Acrocephalus* 21 (102–103): 279.
- KERČEK, M. (2009): Gnezdilke kopenskega dela zadrževalnika Medvedce (SV Slovenija). – *Acrocephalus* 30 (141/142/143): 165–179.
- KLEMENČIČ, A. (2001): Sabljarka *Recurvirostra avosetta*. – *Acrocephalus* 22 (108): 178.
- KLEMENČIČ, A. (2002): Ozkokljuni liskonožec *Phalaropus lobatus*. – *Acrocephalus* 22 (109): 234–235.
- KLENOVŠEK, D. (1998): Poročila od koderkoli: Okolica Sevnice. – *Acrocephalus* 19 (87/88): 72–74.
- KMECL, P. (2001): Velika bela čaplja *Egretta alba*. – *Acrocephalus* 22 (108): 177.
- KMECL, P. (2005): Plevica *Plegadis falcinellus*. – *Acrocephalus* 26 (124): 47.
- KMECL, P. (2007): Žerjav *Grus grus*. – *Acrocephalus* 28 (135): 175.
- KMECL, P. & RIŽNER, K. (1991A): Zlatouhi ponirek *Podiceps auritus*. – *Acrocephalus* 12 (49): 149.
- KMECL, P. & RIŽNER, K. (1991B): Zimska raca *Clangula hyemalis*. – *Acrocephalus* 12 (49): 152.
- KMECL, P. & RIŽNER, K. (1992A): Poletni prelet pobrežnikov (*Larilimicolae*). – *Acrocephalus* 13 (50): 17–20.
- KMECL, P. & RIŽNER, K. (1992B): Labod pevec *Cygnus cygnus*. – *Acrocephalus* 13 (54): 152.
- KMECL, P. & RIŽNER, K. (1992C): Duplinska gos *Tadorna tadorna*. – *Acrocephalus* 13 (54): 152.
- KMECL, P. & RIŽNER, K. (1992D): Rjava komatna tekica *Glareola pratincola*. – *Acrocephalus* 13 (54): 154.
- KMECL, P. & RIŽNER, K. (1992E): Veliki prodnik *Calidris canutus*. – *Acrocephalus* 13 (54): 155.
- KMECL, P. & RIŽNER, K. (1993): Pregled vodnih ptic in ujed Cerknškega jezera; spremljanje številčnosti s poudarkom na preletu in prezimovanju. – *Acrocephalus* 14 (56/57): 4–31.
- KMECL, P. & RIŽNER, K. (1995A): Bela štokrlja *Ciconia ciconia*. – *Acrocephalus* 16 (71): 123.
- KMECL, P. & RIŽNER, K. (1995B): Črna čigra *Chlidonias niger*. – *Acrocephalus* 16 (71): 125.
- KMECL, P. & RIŽNER, K. (1996): Temminckov prodnik *Calidris temminckii*. – *Acrocephalus* 17 (74): 34.
- KMECL, P., BOŽIČ, L., RIŽNER, K. & SMOLE, J. (1997): Selitev kamenjarja *Arenaria interpres* prek Slovenije. – *Acrocephalus* 18 (85): 180–185.
- KOČEVAR, B. (1998): Duplinska gos *Tadorna tadorna*. – *Acrocephalus* 19 (89): 116.
- KOMISIJA ZA REDKOSTI (1993): Seznam redkih vrst ptic Slovenije 1990. – *Acrocephalus* 14 (58/59): 99–119.
- KOŠIR, M. (1996A): Čopasta čaplja *Ardeola ralloides*. – *Acrocephalus* 18 (75/76): 80.
- KOŠIR, M. (1996B): Kričava čigra *Sterna sandvicensis*. – *Acrocephalus* 18 (75/76): 85.
- KOŠIR, M. (1997): Poročila od koderkoli: Sava pri Ljubljani. – *Acrocephalus* 18 (83): 121–124.
- KOZINA, A. (2010): Dular *Charadrius morinellus*. – *Acrocephalus* 31 (144): 57–71.
- KRANJC, A. (2002): Hidrološke značilnosti. pp. 27–38 In: GABERŠČIK, A. (ed.). Jezero, ki izginja. Monografija o Cerknškem jezeru. – Društvo ekologov Slovenije & Littera picta. Ljubljana.
- KROFEL, M. (2005): Ribji orel *Pandion haliaetus*. – *Acrocephalus* 26 (125): 107.
- KROFEL, M. (2007): Mali sokol *Falco columbarius*. – *Acrocephalus* 28 (135): 174–175.
- KRONOVŠEK, M. (1992): Zadrževalnik Vrbje pri Žalcu. – *Acrocephalus* 13 (55): 191.
- KUS, J. (1996A): Kamenjar *Arenaria interpres*. – *Acrocephalus* 17 (77): 130.
- KUS, J. (1996B): Prodniki *Calidris* var. – *Acrocephalus* 17 (78/79): 163.
- KUS, J. (2001): Rumena pastirica *Motacilla flava* na Cerknškem polju. – *Acrocephalus* 22 (104/105): 23–28.
- LEGIŠA, P. (1999): Mali deževnik *Charadrius dubius*. – *Acrocephalus* 20 (92): 32.
- LEGIŠA, P. (2009): Duplinska kozarka *Tadorna tadorna*. – *Acrocephalus* 30 (140): 38.
- LOGAR, K. (2009): Dinamika pojavljanja vodnih ptic na reki Dravi od Brestniškega jezera do Meljskega jezua. Diplomsko delo. – Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za biologijo.
- LUSKOVEC, V. (1986): Bela štokrlja *Ciconia ciconia*. – *Acrocephalus* 7 (29): 37–38.
- MAJSTOROVİČ, B. (1997): Zanimivosti od koderkoli: Sige in Pod ježo. – *Acrocephalus* 18 (80/81): 48–49.
- MIHELİČ, T. & BRAJNIK, I. (2006): Nova opazovanja selitve ujed na Volovji rebri (J Slovenija). – *Acrocephalus* 27 (128/129): 86–87.
- MLAKAR, G. (1990): Čopasta čaplja *Ardeola ralloides*. – *Acrocephalus* 11 (46): 107.
- MOHAR, D. (2001): Čopasta čaplja *Ardeola ralloides*. – *Acrocephalus* 22 (106/107): 121.
- MURAOKA, Y., SCHULZE, C.H., PAVLIČEV, M. & WICHMANN, G. (2009): Spring migration dynamics and sex-specific patterns in stopover strategy in the Wood sandpiper *Tringa glareola*. – *Journal of Ornithology* 150 (2): 313–319.
- OMERZEL, M. (2008): Žerjav *Grus grus*. – *Acrocephalus* 29 (137): 113.
- PANUCCIO, M. & AGOSTINI, N. (2010): Timing, age classes and water-crossing behaviour of Black Kites (*Milvus*

- migrans*) during spring migration across the central Mediterranean. – The ring 32 (1/2): 55–61.
- PLOJ, A. (2009): Plevica *Plegadis falcinellus*. – *Acrocephalus* 30 (141/142/143): 210.
- POLAJNAR, J. & BORDJAN, D. (2005): Sezonska dinamika števila sivih čapelj *Ardea cinerea* ob reki Savinji med Celjem in Zidanim Mostom (SV Slovenija). – *Acrocephalus* 26 (127): 181–186.
- POLAK, S. (1993): Ptice gnezdilke Cerkniskega jezera in bližnje okolice. – *Acrocephalus* 14 (56/57): 32–62.
- POLAK, S. (2000): Planinsko polje. pp. 97–106 In: POLAK, S. (ed.): Mednarodno pomembna območja za ptice v Sloveniji. Important Bird Areas (IBA) in Slovenia. Monografija DOPPS št. 1. – DOPPS, Ljubljana.
- POLAK, S. (2002): Cerknisko jezero – mednarodno pomembno območje za ptice. pp. 236–247 In: GABERŠČIK, A. (ed.): Jezero, ki izginja. Monografija o Cerkniskem jezeru. – Društvo ekologov Slovenije & Littera picta. Ljubljana.
- POLAK, S. (2003): Mlada kosca Živko in Srečko pripovedujeta ... – *Svet ptic* 9 (2): 18–19.
- POLAK, S., KEBE, L. & KOREN, B. (2004): Trinajst let popisov kosca *Crex crex* na Cerkniskem jezeru (Slovenija). – *Acrocephalus* 25 (121): 59–70.
- PREMUDA, G., GUSTIN, M., PANDOLFI, M., SONET, L. & CENTO, M. (2008): Spring raptor migration along the Adriatic coast (Italy): a comparative study over three sites. – *Avocetta* 32: 13–20.
- RUBINIČ, B. (1993): Dular *Eudromias morinellus* na Cerkniskem jezeru. – *Acrocephalus* 14 (60): 152–153.
- RUBINIČ, B. (1994A): Raca žličarica *Anas chrypeata*. – *Acrocephalus* 15 (62): 27–28.
- RUBINIČ, B. (1994B): Veliki žagar *Mergus merganser*. – *Acrocephalus* 15 (63): 52–53.
- RUBINIČ, B. (1994C): Beli prodnik *Calidris alba*. – *Acrocephalus* 15 (63): 55.
- RUBINIČ, B. (1994D): Veliki prodnik *Calidris canutus*. – *Acrocephalus* 15 (65/66): 152.
- RUBINIČ, B., MIHELIC, T. & BOŽIČ, L. (2005): Monitoring populacij izbranih vrst ptic 2005. Končno poročilo. Naročnik: MOP – DOPPS, Ljubljana.
- RUBINIČ, B. & VREZEC, A. (1992): Rjavka *Aythya marila*. – *Acrocephalus* 13 (52): 87.
- RUBINIČ, B., BOŽIČ, L., KMECL, P., DENAC, D. & DENAC, K. (2008): Monitoring populacij izbranih vrst ptic 2008: Rezultatu popisov v spomladanski sezoni 2008. Vmesno poročilo. Naročnik: MOP – DOPPS, Ljubljana.
- SCOTT, D.A. & ROSE, P.M. (1996): Atlas of Anatidae Populations in Africa and Western Eurasia. – Wetlands International, Wageningen.
- SENEGAČNIK, K. (1997A): Rjava komatna tekica *Glareola pratincola*. – *Acrocephalus* 18 (83): 115.
- SENEGAČNIK, K. (1997B): Zanimivosti od koderkoli: Farma Gmajnice. – *Acrocephalus* 18 (84): 161–162.
- SENEGAČNIK, K. (1997C): Veliki prodnik *Calidris canutus*. – *Acrocephalus* 18 (85): 168.
- SENEGAČNIK, K., SOVINČ, A. & ŠERE, D. (1998): Ornitološka kronika 1994, 1995. – *Acrocephalus* 19 (87/88): 77–91.
- SOVINČ, A. (1989): Čopasta čaplja *Ardeola ralloides*. – *Acrocephalus* 10 (41/42): 58.
- SOVINČ, A. (1992): Ornitološka kronika 1990. – *Acrocephalus* 13 (50): 29–32.
- SOVINČ, A. (1993): Mala bela čaplja *Egretta garzetta*. – *Acrocephalus* 14 (58/59): 123–124.
- SOVINČ, A. (1994): Zimski ornitološki atlas Slovenije. – Tehniška založba Slovenije, Ljubljana.
- SOVINČ, A. (1997): Redke vrste ptic v Sloveniji v letu 1995. – *Acrocephalus* 18 (84): 151–156.
- SOVINČ, A. (1999): Redke vrste ptic v Sloveniji v letu 1996. – *Acrocephalus* 20 (92): 26–30.
- SOVINČ, A. & ŠERE, D. (1993): Ornitološka kronika za leto 1991. – *Acrocephalus* 14 (58/59): 140–144.
- SOVINČ, A. & ŠERE, D. (1994): Ornitološka kronika za leto 1992. – *Acrocephalus* 15 (64): 102–106.
- SOVINČ, A. & ŠERE, D. (1996): Ornitološka kronika za leto 1993. – *Acrocephalus* 18 (75/76): 97–100.
- SZYMANSKI, M. (2002A): Bobnarica *Botaurus stellaris*. – *Acrocephalus* 23 (112): 99.
- SZYMANSKI, M. (2002B): Čopasta čaplja *Ardeola ralloides*. – *Acrocephalus* 23 (113/114): 147.
- SZYMANSKI, M. (2002C): Kvakač *Nycticorax nycticorax*. – *Acrocephalus* 23 (115): 193.
- ŠERE, D. (1982): Ptici Stožic pri Ljubljani, 1972–1982 – Favnišični pregled, obročkanje in najdbe. – *Acrocephalus* 3 (13/14): 1–61.
- ŠERE, D. (1985A): Rdečenogi martinček *Tringa totanus* gnezdi v Sloveniji. – *Acrocephalus* 6 (25): 35–36.
- ŠERE, D. (1985B): Čopasta čaplja *Ardeola ralloides*. – *Acrocephalus* 6 (25): 46.
- ŠERE, D. (1985C): Rjavi galeb *Larus fuscus*. – *Acrocephalus* 6 (25): 48–49.
- ŠERE, D. (1986): Bela štokrlja *Ciconia ciconia*. – *Acrocephalus* 7 (29): 37.
- ŠERE, D. (1989): Črni martinček *Tringa erythropus*. – *Acrocephalus* 10 (39/40): 23.
- ŠERE, D. (1990): Belolična čigra *Chlidonias hybrida*. – *Acrocephalus* 11 (46): 111.
- ŠERE, D. (1992A): Južna postovka *Falco naumanni*. – *Acrocephalus* 13 (50): 23.
- ŠERE, D. (1992B): Rdečenogi polojnik *Himantopus himantopus*. – *Acrocephalus* 13 (54): 153.
- ŠERE, D. (1996): Najdbe obročkanih labodov grbcv *Cygnus olor* v Sloveniji. – *Acrocephalus* 17 (77): 126–128.
- ŠERE, D. (2008A): Duplinska kozarka *Tadorna tadorna*. – *Acrocephalus* 29 (136): 68.
- ŠERE, D. (2008B): Čoketa *Gallinago media* & čopasta čaplja *Ardeola ralloides*. – *Acrocephalus* 29 (138/139): 188.
- ŠERE, D. (2009): Kratko poročilo o obročkanih ptičih v Sloveniji, 1983–2008. *Scopolia*, Suppl. 4: 111–174.
- ŠERE, D. & OMERZEL, M. (2008): Močvirska uharica *Asio flammeus*. – *Acrocephalus* 29 (137): 115–116.
- ŠKOBERNE, A. (2008): Močvirska uharica *Asio flammeus*. – *Acrocephalus* 29 (137): 116.
- ŠKOBERNE, A. (2010): Kostanjekva *Aythya nyroca*. – *Acrocephalus* 31 (144): 58–59.
- ŠKOBERNE, A. & BOŽIČ, L. (2010): Kričava čigra *Sterna sandvicensis*. – *Acrocephalus* 31 (144): 63.
- ŠKORNIK, I. (1982): Siva gos *Anser anser*. – *Acrocephalus* 3 (11/12): 30.
- ŠKORNIK, I. (2012): Favnišični in ekološki pregled ptic Sečoveljskih solin. – Soline pridelava soli, Seča.
- ŠTUMBERGER, B. (1981): Razširjenost in pojavljanje

- čopastega ponirka *Podiceps cristata* v Slovenskih goricah in na Ptujskem polju. – *Acrocephalus* 2 (8/9): 29–35.
- ŠTUMBERGER, B. (1982A): Sabljarka *Recurvirostra avosetta*. – *Acrocephalus* 3 (11/12): 30.
- ŠTUMBERGER, B. (1982B): Beli prodnik *Calidris alba*. – *Acrocephalus* 3 (11/12): 31.
- ŠTUMBERGER, B. (1986): Duplinska gos *Tadorna tadorna*. – *Acrocephalus* 7 (29): 38.
- ŠTUMBERGER, B. (1991): Pojavljanje jezerskega martinca *Tringa stagnatilis* v Sloveniji. – *Acrocephalus* 12 (48): 75–80.
- ŠTUMBERGER, B. (1993): Duplinska gos *Tadorna tadorna*. – *Acrocephalus* 14 (60): 159.
- ŠTUMBERGER, B. (1994): Popis ptic Volčških travnikov (Celje) in njihovo naravovarstveno ovrednotenje. – *Acrocephalus* 15 (65/66): 123–134.
- ŠTUMBERGER, B. (1995): Labod pevec *Cygnus cygnus*. – *Acrocephalus* 16 (68/69/70): 79–80.
- ŠTUMBERGER, B. (1997): Rezultati štetja vodnih ptic v januarju 1997 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 18 (80/81): 29–39.
- ŠTUMBERGER, B. (1998): Rezultati štetja vodnih ptic v januarju 1998 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 19 (87/88): 36–48.
- ŠTUMBERGER, B. (1999): Rezultati štetja vodnih ptic v januarju 1999 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 20 (92): 6–22.
- ŠTUMBERGER, B. (2000): Rezultati štetja vodnih ptic v januarju 2000 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 21 (102/103): 271–274.
- ŠTUMBERGER, B. (2001): Rezultati štetja vodnih ptic v januarju leta 2001 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 22 (108): 171–174.
- ŠTUMBERGER, B. (2002A): Rezultati štetja vodnih ptic v januarju 2002 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 23 (110/111): 43–47.
- ŠTUMBERGER, B. (2002B): Južna postovka *Falco naumanni*. – *Acrocephalus* 23 (110/111): 51–52.
- ŠTUMBERGER, B. (2005): Rezultati štetja vodnih ptic v januarju 2003 v Sloveniji. – *Acrocephalus* 26 (125): 99–103.
- ŠTUMBERGER, B. & DENAC, D. (1994): Pojavljanje in gnezditvena gostota malega ponirka *Tachybaptus ruficollis* v ormoških bazenih. – *Acrocephalus* 15 (62): 8–16.
- TARMAN, K. (1992): Osnove ekologije in ekologija živali. – Državna založba Slovenije, Ljubljana.
- TOMAŽIČ, A. (2000): Pepelasti lunj *Circus cyaneus*. – *Acrocephalus* 21 (102/103): 277.
- TOME, D., SOVINČ, A. & TRONTELJ, P. (2005): Ptice Ljubljanskega barja. Monografija DOPPS št. 3. – Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Ljubljana.
- TOUT, P. (2005): Pygmy Cormorant *Phalacrocorax pygmeus*. – *Acrocephalus* 26 (124): 47.
- TRILAR, T. (1990): Prikaz dinamike preleta ptic na Sorškem polju. – *Acrocephalus* 11 (45): 53–64.
- TRILAR, T. (1991): Bela štokrlja *Ciconia ciconia*. – *Acrocephalus* 12 (48): 84.
- TRONTELJ, P. (1992): Prispevek k poznavanju avifavne Zbiljskega in Trbojskega akumulacijskega jezera na reki Savi. – *Acrocephalus* 13 (50): 2–16.
- TRONTELJ, P. (1993): O naravovarstvenem konceptu Cerkniškega jezera s poudarkom na varstvu ptic. – *Acrocephalus* 14 (56/57): 63–80.
- TRONTELJ, P. & VOGRIN, M. (1993): Ptice Jovsov in predlogi za njihovo varstvo. – *Acrocephalus* 14 (61): 200–209.
- URADNI LIST REPUBLIKE SLOVENIJE (2002): Rdeči seznam ptičev gnezdilcev (Aves) (no. 82/02).
- VAUPOTIČ, M. (1993): Veliki prodnik *Calidris canutus*. – *Acrocephalus* 14 (60): 163.
- VIDMAR, J. (2010): Žerjav *Grus grus*. – *Acrocephalus* 31 (144): 61.
- VOGRIN, M. (1989): Gnezdenje čopastega ponirka *Podiceps cristatus* v koloniji na ribnikih v Račah. – *Acrocephalus* 10 (41/42): 51–56.
- VOGRIN, M. (1990A): Čopasta čaplja *Ardeola ralloides*. – *Acrocephalus* 11 (43/44): 28.
- VOGRIN, M. (1990B): Ozkokljuni liskonožec *Phalaropus lobatus*. – *Acrocephalus* 11 (43/44): 29–30.
- VOGRIN, M. (1991): Kostanjevka *Aythya nyroca* na Dravskem polju nekoč in danes. – *Acrocephalus* 12 (47): 27–28.
- VOGRIN, M. (1992): Sabljarka *Recurvirostra avosetta*. – *Acrocephalus* 13 (52): 87.
- VOGRIN, M. (1996A): Ornitofavna ribnika Vrbje v spodnji Savinjski dolini in njegoava naravovarstvena problematika. – *Acrocephalus* 17 (74): 7–24.
- VOGRIN, N. (1996B): Mala bobnarica *Ixobrychos minutus*. – *Acrocephalus* 17 (74): 28.
- VOGRIN, M. (1997): Occurrence and passage of Marsh harrier *Circus aeruginosus*, Hen harrier *Circus cyaneus* and Osprey *Pandion haliaetus* in northeastern Slovenia. – *The Ring* 19 (1/2): 59–63.
- VOGRIN, M. (1998A): Prelet in pojavljanje sivke *Aythya ferina* v Krajinskem parku Rački ribniki - Požeg v severovzhodni Sloveniji. – *Acrocephalus* 19 (89): 109–114.
- VOGRIN, M. (1998B): Occurrence and passage of Wood sandpiper *Tringa glareola* and Green sandpiper *Tringa ochropus* on the Dravsko polje, north-eastern Slovenia. – *Wader Study Group Bulletin* 87: 55–58.
- VOGRIN, M. (1998C): Prelet in pojavljanje togotnika *Philomachus pugnax* na Dravskem polju. – *Acrocephalus* 19 (90/91): 155–158.
- VOGRIN, M. (2005): Fenologija vodnih ptic na Žovneškem jezeru (Spodnja Savinjska dolina, osrednja Slovenija). – *Acrocephalus* 26 (126): 151–155.
- VOGRIN, M. & HUDOKLIN, A. (1993): Ptice ob spodnjem toku reke Save. – *Acrocephalus* 14 (61): 191–200.
- VOGRIN, M. & A. SOVINČ (1993): Ornitološki pomen gramoznic in glinokopov Krško-brežiškega polja. – *Acrocephalus* 14 (61): 213–218.
- VOGRIN, M. & ŠORGO, A. (1995): Veliki kormoran *Phalacrocorax carbo* na ribnikih za vzrejo toplvodnih vrst rib v severovzhodni Sloveniji. – *Acrocephalus* 16 (72): 152–155.
- VOGRIN, M. & VOGRIN, N. (1995): Siva čaplja *Ardea cinerea* v spodnji Savinjski dolini. – *Acrocephalus* 16 (72): 159–161.
- VOGRIN, M., ŠORGO, A. & JANŽEKovič, F. (1995): Veliki kormoran *Phalacrocorax carbo* v krajinskem parku Rački ribniki - Požeg (Slovenija). – *Acrocephalus* 16 (72): 155–159.
- VREZEC, A. (2005): Rjavi škarnik *Milvus milvus*. – *Acrocephalus* 26 (124): 48.

- VREZEC, A. & ELERŠEK, T. (2003): Žerjav *Grus grus*. – *Acrocephalus* 24 (116): 32.
- VREZEC, A., BORDJAN, D., PERUŠEK, M. & HUDOKLIN, A. (2009): Population and ecology of the White-tailed Eagle (*Haliaeetus albicilla*) and its conservation status in Slovenia. – *Denisia* 27: 103–114.
- VUKELIČ, E. & PRELOVŠEK, O. (2003): Številčnost in razširjenost tukalic iz rodu *Porzana* na Cerkniškem jezeru v letu 2002. Raziskovalna naloga. – Univerza v Ljubljani, Biotehniška fakulteta, Oddelek za biologijo, Ljubljana.
- YOSEF, R. (1995): Spring 1994 Raptor Migration at Eilat, Israel. – *Journal of Raptor Research* 29 (2): 127–134.
- ŽGAVEC, V. (1991): Namesto uvodnika. – *Acrocephalus* 12 (48): 49.

Prispelo / Arrived: 15. 7. 2010

Sprejeto / Accepted: 19. 12. 2012

DODATEK 1 / APPENDIX 1

Razdelitev koledarskega leta na obdobja pojavljanja šestih vrst, ki je podlaga za opredelitev statusov (za druge vrste glej BORDJAN & BOŽIČ 2009)

Division of calendar year into periods of occurrence by six species as a basis for status definition (for the remaining species, see BORDJAN & BOŽIČ 2009)

Vrsta / Species	JAN		FEB				MAR				APR				MAJ				JUN				JUL				AVG				SEP				OKT				NOV				DEC			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37									
<i>Mergellus albellus</i>	White					Dark Grey												Light Grey										White																		
<i>Mergus serrator</i>	White					Light Grey										Dark Grey												Light Grey																		
<i>Gavia arctica</i>	White						Dark Grey										Light Grey												White																	
<i>Podiceps grisegena</i>	White						Light Grey				Dark Grey												Light Grey										White													
<i>Circaetus gallicus</i>	White					Dark Grey								Light Grey												White																				
<i>Crex crex</i>	White						Dark Grey								Light Grey												White																			

Statusi vseh vrst vodnih ptic in ujed, zabeleženih do konca leta 2010 na območju Cerknškega polja

Statuses of all waterbirds and raptors recorded until the end of 2010 in the area of Cerknica polje

Vrsta / Species	Status / Status							Št. podatkov / No. of records				Obdobje pojavljanja / Period of the occurrence				
	Gn	Pr	Pg	Zg	Ptg	Let	Zim	Izv	Cel	2007/2008	Vsi podatki/ All records	-1991	1991-92	1993-07	2007/08	2008-10
<i>Cygnus olor</i>	+	+					+			21	> 20	+		+	+	+
<i>Cygnus columbianus</i>				IZ						0	I	+				
<i>Cygnus cygnus</i>	IZ			IZ						0	2	+				
<i>Anser fabalis</i>	R			R						0	4	+		+		
<i>Anser albifrons</i>	R			R						1	7	+		+	+	+
<i>Anser anser</i>	+			+						4	> 20	+		+	+	+
<i>Branta leucopsis</i>				IZ						0	I	+				
<i>Tadorna ferruginea</i>	IZ									0	I				+	
<i>Tadorna tadorna</i>	+	+		+						2	I3		+	+	+	+
<i>Anas penelope</i>	+	+		+						14	> 20	+	+	+	+	+
<i>Anas strepera</i>	+	+		+			+			15	> 20		+	+	+	+
<i>Anas crecca</i>	+	+		+			+			22	> 20	+	+	+	+	+
<i>Anas platyrhynchos</i>	+	+		+			+			37	> 20	+	+	+	+	+
<i>Anas acuta</i>	+	+		+		+	+	+		13	> 20	+	+	+	+	+
<i>Anas querquedula</i>	+	+		+						12	> 20	+	+	+	+	+
<i>Anas clypeata</i>	+	+		+						13	> 20	+	+	+	+	+
<i>Netta rufina</i>	IZ	IZ								0	3	+				+
<i>Aythya ferina</i>	+	+		+			+			15	> 20		+	+	+	+
<i>Aythya nyroca</i>	+	+		+			+			8	> 20	+	+	+	+	+
<i>Aythya fuligula</i>	+	+		+			+			15	> 20	+	+	+	+	+
<i>Aythya marila</i>	R	R		R						0	6		+	+		+
<i>Somateria mollissima</i>	IZ									0	I					+
<i>Clangula hyemalis</i>	IZ			IZ						0	3	+				+
<i>Melanitta nigra</i>	IZ									0	I					+
<i>Melanitta fusca</i>	R			R						0	8	+		+	+	+
<i>Bucephala clangula</i>	+	+					+			16	> 20	+	+	+	+	+
<i>Mergellus albellus</i>	+	+					+			11	> 20	+	+	+	+	+

Nadaljevanje dodatka 2 / Continuation of Appendix 2

Vrsta / Species	Status / Status							Št. podatkov / No. of records	Obdobje pojavljanja / Period of the occurrence								
	Gn	Pr	Pg	Z-g	Prg	Let	Zim		Izv	Cel	2007/2008	Vsi podatki/ All records	-1991	1991–92	1993–07	2007/08	2008–10
<i>Mergus serrator</i>		+								0	11	+	+	+	+	+	+
<i>Mergus merganser</i>		R		R						0	8	+	+				+
<i>Gavia stellata</i>		R		R						3	5	+					+
<i>Gavia arctica</i>		+		+						2	> 20	+	+	+	+	+	+
<i>Phalacrocorax carbo</i>		+		+		+				13	> 20	+	+	+	+	+	+
<i>Phalacrocorax pygmaeus</i>										0	2	+					+
<i>Botaurus stellaris</i>	+	+		+						7	> 20	+	+	+	+	+	+
<i>Isobrychus minutus</i>		R		R						0	6	+					+
<i>Nycticorax nycticorax</i>		R		R						1	10	+	+	+	+	+	+
<i>Ardeola ralloides</i>		+		+						0	13	+	+	+	+	+	+
<i>Egretta garzetta</i>		+		+						12	> 20	+	+	+	+	+	+
<i>Ardea alba</i>		+		+		+				36	> 20	+	+	+	+	+	+
<i>Ardea cinerea</i>	+	+		+		+				37	> 20	+	+	+	+	+	+
<i>Ardea purpurea</i>		+		+		+				3	> 20	+	+	+	+	+	+
<i>Ciconia nigra</i>		+		+			+			9	> 20	+	+	+	+	+	+
<i>Ciconia ciconia</i>	+	+		+						15	> 20	+	+	+	+	+	+
<i>Plegadis falcinellus</i>		R								0	6	+					+
<i>Platalea leucorodia</i>		R								0	10	+	+	+	+	+	+
<i>Tachybaptus ruficollis</i>	+	+		+		+				32	> 20	+	+	+	+	+	+
<i>Podiceps cristatus</i>	+	+		+						19	> 20	+	+	+	+	+	+
<i>Podiceps grisegena</i>	+	+		+						8	> 20	+	+	+	+	+	+
<i>Podiceps auritus</i>				R						0	4	+	+	+	+	+	+
<i>Podiceps nigricollis</i>	+	+		+						7	> 20	+	+	+	+	+	+
<i>Pernis apivorus</i>	+	+		+						8	> 20	+	+	+	+	+	+
<i>Milvus migrans</i>	+	+								2	11	+	+	+	+	+	+
<i>Milvus milvus</i>	R	R								0	4	+	+	+	+	+	+
<i>Haliaeetus albicilla</i>								+		16	> 20	+	+	+	+	+	+
<i>Circus gallicus</i>	+	+		+						9	> 20	+	+	+	+	+	+
<i>Circus aeruginosus</i>	+	+		+		+				20	> 20	+	+	+	+	+	+
<i>Circus cyaneus</i>	+	+		+			+			22	> 20	+	+	+	+	+	+
<i>Circus pygargus</i>	+	+								6	> 20	+	+	+	+	+	+

Vrsta / Species	Status / Status					Št. podatkov / No. of records	Obdobje pojavljanja / Period of the occurrence										
	Gn	Pr	Pg	Zg	Prg		Let	Zim	Izv	Cel	2007/2008	Vsi podatki/ All records	-1991	1991-92	1993-07	2007/08	2008-10
<i>Accipiter gentilis</i>					+			+			2.2			+			+
<i>Accipiter nisus</i>		+		+							2.2			+			+
<i>Buteo buteo</i>	+	+						+			37			+			+
<i>Buteo lagopus</i>		IZ		IZ							0			+			+
<i>Aquila clanga</i>				IZ							0			+			
<i>Aquila heliaca</i>		IZ									0						
<i>Aquila chrysaetos</i>		R									0			+			+
<i>Pandion haliaetus</i>		R									1			+			+
<i>Falco naumanni</i>		IZ									0			+			+
<i>Falco tinnunculus</i>	+	+						+			37			+			+
<i>Falco vespertinus</i>		+									6			+			+
<i>Falco columbarius</i>		+		+							2			+			+
<i>Falco subbuteo</i>	+	+									13			+			+
<i>Falco biarmicus</i>		IZ									0						+
<i>Falco peregrinus</i>		+						+			12			+			+
<i>Rallus aquaticus</i>	+	+		+							9			+			+
<i>Porzana porzana</i>	+	+									1			+			+
<i>Porzana parva</i>	+	R									1			+			+
<i>Crex crex</i>	+	+									5			+			+
<i>Gallinula chloropus</i>	+	+		+							9			+			+
<i>Fulica atra</i>	+	+						+			16			+			+
<i>Grus grus</i>		+		+							10			+			+
<i>Himantopus himantopus</i>		R									1			+			+
<i>Recurvirostra avosetta</i>		IZ									0						+
<i>Glareola pratincola</i>		IZ									0						
<i>Charadrius dubius</i>		+		+							9			+			+
<i>Charadrius hiaticula</i>		+									0			+			+
<i>Charadrius morinellus</i>		IZ									0			+			+
<i>Pluvialis apricaria</i>		R									2			+			+
<i>Pluvialis squatarola</i>		IZ									0			+			+
<i>Vanellus vanellus</i>	+	+		+							14			+			+

Nadaljevanje dodatka 2 / Continuation of Appendix 2

Vrsta / Species	Status / Status					Št. podatkov / No. of records 2007/2008	Vsi podatki/ All records	Obdobje pojavljanja / Period of the occurrence							
	Gn	Pr	Pg	Zg	Prg			Let	Zim	Izv	Cel	–1991	1991–92	1993–07	2007/08
<i>Calidris canutus</i>		IZ					0	1			+				
<i>Calidris alba</i>		IZ					0	1			+				
<i>Calidris minuta</i>		+					1	> 20			+		+		+
<i>Calidris temminckii</i>		R					2	6			+		+		+
<i>Calidris ferruginea</i>		IZ					0	1			+				
<i>Calidris alpina</i>		+					0	15			+		+		+
<i>Philomachus pugnax</i>		+					9	> 20			+		+		+
<i>Lymnocyptes minimus</i>		IZ		IZ			1	3			+		+		+
<i>Gallinago gallinago</i>	+	+		+			15	> 20			+		+		+
<i>Gallinago media</i>		IZ					0	2			+				+
<i>Scolopax rusticola</i>		IZ					1	2			+		+		+
<i>Limosa limosa</i>		+					2	18			+		+		+
<i>Limosa lapponica</i>		IZ					0	1			+				+
<i>Numenius phaeopus</i>		+					3	12			+		+		+
<i>Numenius arquata</i>	+	+					10	> 20			+		+		+
<i>Actitis hypoleucos</i>	+	+					9	> 20			+		+		+
<i>Tringa ochropus</i>		+					10	> 20			+		+		+
<i>Tringa erythropus</i>		+					3	> 20			+		+		+
<i>Tringa nebularia</i>		+					2	> 20			+		+		+
<i>Tringa stagnatilis</i>		IZ					0	1			+				+
<i>Tringa glareola</i>		+					14	> 20			+		+		+
<i>Tringa totanus</i>	+	+					5	> 20			+		+		+
<i>Arenaria interpres</i>		IZ					0	1			+				+
<i>Phalaropus lobatus</i>		IZ					1	2			+				+
<i>Rissa tridactyla</i>		IZ					0	3			+		+		+
<i>Croic. ridibundus</i>		+	+				20	> 20			+		+		+
<i>Hydrocoleus minutus</i>		+	+				1	20			+		+		+
<i>Larus melanocephalus</i>		R					0	7			+		+		+
<i>Larus canus</i>		+	+				6	> 20			+		+		+
<i>Larus fuscus</i>		+	IZ				0	1			+				+
<i>Larus michahellis</i>		+	+				8	> 20			+		+		+

104 Nadaljevanje dodatka 2 / Continuation of Appendix 2

Vrsta / Species	Status / Status							Št. podatkov / No. of records				Obdobje pojavljanja / Period of the occurrence					
	Gn	Pr	Pg	Zg	Prg	Let	Zim	Izv	Cel	2007/2008	Vsi podatki/ All records	-1991	1991-92	1993-07	2007/08	2008-10	
<i>Gelochelidon nilotica</i>										0	2		+				+
<i>Hydroprogne caspia</i>										0	2		+				+
<i>Chlidonias hybrida</i>										0	7		+				+
<i>Chlidonias niger</i>										0	> 20		+				+
<i>Chlidonias leucopterus</i>										1	20		+				+
<i>Sterna sandvicensis</i>										0	1						+
<i>Sterna hirundo</i>										1	4		+				+
<i>Alcedo atthis</i>										9	> 20		+				+
<i>Asio flammeus</i>										1	3						+
Št. vrst / No. of species	27	118	34	40	7	7	16	3	6			89	99	108	83		103

Legenda / Legend: Gn – gnezditelka (mastni tisk – potrjena gnezditelka), Pr – preletnik, Pg – poletni gost, Zg – zimski gost, Zg – zimski gost, Prg – prehranski gost, Let – letovalka, Zim – prezimovalka, Izv – pojavljanje v zunaignezditvenem obdobju, Cel – celoletna vrsta, Iz – izjemen gost, R – redek gost / Gn – breeding (bold – breeding confirmed), Pr – migration, Pg – summer guest, Zg – winter guest, Prg – forage guest, Let – overwintering, Izv – occurrence in non-breeding season, Cel – present all the year round, Iz – accidental, R – rare